

ЗАШТИТА ИСКРЕНКОГ ВЕРНИКА

حصن المؤمن باللغة الصربية

Абд Ер-Рахман ибн Абд Ел-Керим Еш-Шиха

د. عبد الرحمن بن عبد الكريم الشيحة

Превод:

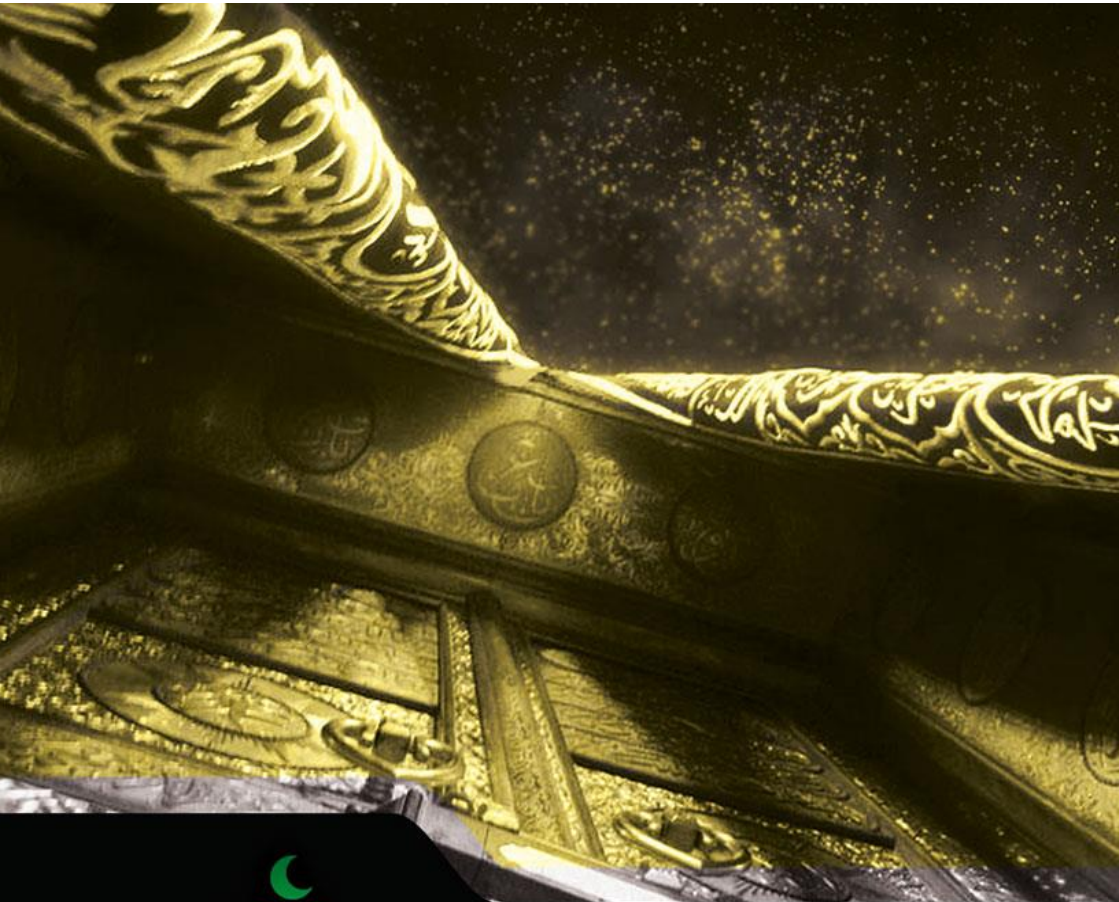
EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER (EIRC)

المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية

& Фарис Даутовић

Ревизија:

& Мустафа Голош

ISLAM LAND

GROW GOODNESS BY YOUR HAND

EXPLORE ISLAM IN ALL LANGUAGES

WWW.ISLAMLAND.COM

ПРЕДГОВОР

Захвала припада Алаху Узвишеном, Њега хвалимо, од Њега помоћ тражимо, Њега за опрост и упуту молимо. Код Алаха тражимо заштиту од зла нас самих и наших лоших дела. Онај кога Он Узвишени на Прави пут упуту, нико га у заблуду не може одвести, а онај кога Он Узвишени у заблуди остави, нико га на Прави пут не може упутити. Сведочим и тврдим да нема божанства које истински заслужује да се обожава осим Алаха Јединог, Који нема судруга, и сведочим да је Мухамед Његов роб и Посланик, нека су на њега, његову породицу и асхабе Алахов благослов, мир и спас до Судњег дана. А након тога ...

Од Алахове неизмерне добротe према нама муслиманима је то што нам је Он Узвишени прописао дела и обреде којима остварујемо везу са Њим Узвишеним у сваком стању и времену у којем се налазимо. Између осталог, прописао нам је зикрове и дове које се убрајају у најбоља дела обожавања и најлакша добра дела којима се муслиман приближава своме Узвишеном Господару.

О вредности зикра и дове, као и подстицања на њих, наводе се бројни ајети и веродостојни хадиси Алаховог Посланика, нека је на њега Божији мир и спас, а неки од њих су:

Рекао је Узвишени:

И ујутро и навечер Га величајте.¹

---

¹ Ал-Ахзаб 42.

Сећајте се ви Мене, и Ја ћу се вас сетити, и захваљујте Ми, и на благодатима Мојим немојте незахвални бити!²

О верници, често Алаха спомињите и хвалите.³

... И мушкарцима који често спомињу Алаха и женама које често спомињу Алаха – Алах је, доиста, за све њих опрост и велику награду припремио.⁴

И често спомињи Господара свога и хвали Га крајем дана и изјутра!⁵

За оне који и стојећи и седећи и лежећи Алаха спомињу и о стварању небеса и Земље размишљају. "Господару наш, Ти ниси ово узалуд створио; хваљен Ти буди и сачувај нас патње у ватри!⁶

А кад завршите обреде ваше, опет спомињите Алаха, као што спомињете претке ваше, и још више Га спомињите!⁷

О верници, нека вас имања ваша и деца ваша не забаве од сећања на Алаха. А они који то учине, биће изгубљени.⁸

И спомињи Господара свога ујутро и навечер у себи, понизно и са страхопоштовањем и не подижући јако глас, и не буди безбрижан.⁹

---

² Ал-Бакарах 152.

³ Ал-Ахзаб 41.

⁴ Ал-Ахзаб 35.

⁵ Алу Имран 41.

⁶ Алу Имран 191.

⁷ Ал-Бакарах 200.

⁸ Ал-Мунафикун 9.

⁹ Ал-А'раф 205.

Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, је рекао: **“Пример онога ко спомиње свога Господара и онога ко Га не спомиње, је као пример живог и мртвог.”**¹⁰ Такође је казао: **“Ко седне не споменувши Алаха, на њега ће се Алах расрдити, а ко легне не споменувши Алаха, такође ће се на њега Алах расрдити. На онога ко негде крене (пешачити), а не спомене Алаха, на њега ће се Алах расрдити.”**¹¹ И још је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Која год скупина људи се окупи на неком скупу, па на њему не спомену Алахово име и не донесу салават на свога Посланика, од Алаха ће срибу изазвати. Ако буде хтео казниће их, а ако буде хтео опростиће им.”**¹² *(Неки матрају да се овде мисли на грехе који су се десили на том скупу, док други кажу да се односи на прошле грехе и пропусте, тј. оно што је било од грешног говора присутних на том скупу)*

Зикр и дова су заштита верника будући да је овај свет кућа муке и напора, а не кућа вечности, како нас је о томе обавестио Господар Узвишени:

Ми човека стварамо да се труди.¹³

С обзиром да је човек на овом свету створен слабим и немоћним да себи или неком другом какву корист прибави или неку штету отклони, а стално има неке потребе које не престају осим са његовом смрћу, неопходно је да има неко уточиште где ће изнети те своје потребе, те му је зато прописан зикр којим верник штити себе, своју породицу и иметак, уколико га редовно примењује и учи. Исто тако му је прописана и дова која

---

¹⁰ Сахихул-Бухари.

¹¹ Сахихут-Тергиб.

¹² Сахихут-Тирмизи.

¹³ Ал-Балад 4.

представља спону између роба (човека) и његовог Господара, те човек путем дове своје Створитељу износи своје потребе и обраћа Му се за помоћ у остваривању својих жеља и молби. Наш Узвишени Господар је на неколико места у Кур’ану појаснио вредност дове, па каже:

Господар ваш је рекао: “Позовите Ме и замолите, Ја ћу вам се одазвати! Они који из охолости неће да Ме обожавају – ући ће, сигурно, у Пакао понижени.”¹⁴

А када те робови Моји за Мене упитају, Ја сам, сигурно, близу: одазивам се молби молитеља кад Ме замоли. Зато нека они позиву Моме удовоље и нека верују у Мене, да би били на Правоме путу.¹⁵

У овој књижици ће, на један сажет начин, бити говора о искушењима и његовим врстама, о узроцима несрећа и зла, о превентивним мерама заштите пре него се несреће десе, као и начинима лечења након што се догоде, или ублажавања њихове штете, уз дову Господару Узвишеном за упућу и истину.

---

¹⁴ Гафир 60.

¹⁵ Ал-Бакарах 186.

ИСКУШЕЊА СА АСПЕКТА ШЕРИАТА

Оно што нам пада на памет када је реч о искушењима је да се увек односе на зло и непријатности као што су болести, несреће и сл., а исправно је да се под искушењима подразумева и добро, како нас је о томе обавестио наш Узвишени Господар у Свом говору:

Свако живо биће смрт ће окусити! Ми вас стављамо на кушњу и у злу и у добру и Нама ћете се вратити.¹⁶

Постоје две врсте искушења:

1. Искушење стрпљивости, а то је искушење нечим што је лоше (зло):

Овом врстом искушења Алах испитује роба (човека) да ли ће бити стрпљив или не. Узвишени каже:

Ми ћемо вас доводити у искушење мало са страхом и гладовањем, и тиме што ћете губити имања и животе и летине. А ти обрадуј издржљиве, оне који, када их каква невоља задеси, само кажу: "Ми смо Алахови и ми ћемо се Њему вратити!" Њих чека опрост од Господара њихова и милост; они су на Правоме путу!¹⁷

2. Искушење заквалности, а то је кушња нечим добрим:

То је кушња којом Алах испитује роба да ли ће бити захвалан или не. Узвишени каже:

---

¹⁶ Ал-Анбија' 35.

¹⁷ Ал-Бакарах 155-157.

"А ја ћу ти га (престо) донети" – рече онај који је учио из Књиге – "пре него што оком трепнеш." И кад Сулејман виде да је престо већ поред њега постављен, узвикну: "Ово је благодат Господара мога, који ме искушава да ли ћу захвалан или незахвалан бити. А ко је захвалан – у своју је корист захвалан, а ко је незахвалан – па, Господар мој је неовисан и племенит.

Драги читалац треба да зна да кушња добрим бива када Алах човека обаспе благодатима као што су иметак, здравље и пород, које нису доказ Алахове љубави и задовољства према њему. Алах Узвишени је, у казивању о Каруну, рекао:

Карун је из Мусаова народа био, па их је тлачио, а били смо му дали толико блага да је кључеве његове тешко могла носити група снажних људи. Па му народ његов рече: "Не буди обестан јер Алах не воли оне кој и су обесни!", "и настој да тиме што ти је Алах дао стекнеш Дом оносветски, а не заборави ни свој удео на овом свету и чини добро, као што је Алах теби добро учинио, и настој да не чиниш неред по Земљи, заиста Алах не воли оне који неред чине." "Ово што имам дато ми је само на основу Алаховог знања о мени, тако ја мислим", говорио је он. А зар није знао да је Алах пре њега већ уништио неке народе који су били од њега јачи и који су били више накупили?! А о гресима својим, преступници ни испитивани неће бити. И изађе он пред народ свој у пуном сјају. "Ах, да је и нама оно што је дато Каруну!", говорили су они који су чезнули за животом дуњалучким (овосветским), "он, уистину, велики удео у овом свету има!" Они којима је дато знање рекоше: "Тешко вама! Онима који верују и чине добра дела боља је Алахова

награда, а њу ће само стрпљиви задобити." И Ми смо и њега и дворац његов у земљу утерали, и никаква га група од Алаха није могла одбранити, а ни сам себи није могао помоћи. А они који су раније прижељкивали да су на његовом месту, стадоше говорити: "Зар не видите да Алах даје обиље оном од робова Својих коме Он хоће, а и да ускраћује?! Да нам Алах није милост Своју указао и нас би у земљу утерао! Зар не видите да неверници никад неће успети?!" Тај Дом оносветски даћемо онима који не желе да се на Земљи охولة и да неред чине, а оне који се Алаха боје чека срећан крај. Онај ко учини добро дело, добиће бољу награду за њега, а онај ко уради зло, па они који буду зло радили, биће кажњени само у сразмери с оним што су радили.¹⁸

Наш Господар Узвишени даје овај свет и ономе кога воли и ономе кога не воли, што није случај са будућим светом којег Алах даје само ономе кога воли. Сехл бин Са'д, Алах био задовољан њиме, приповеда: "Били смо с Послаником, нека је на њега Божији мир и спас, у Зул-Хулејфи и наишли смо поред угинуле овце, па је Мухамед, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: "Јел' можда мислите да она сада нешто вреди код њеног власника?! Тако ми Онога у Чијој руци је моја душа, овај свет је код Алаха презренији од ове угинуле овце код њеног власника."¹⁹

Исто тако, кушња нечим што је лоше није доказ Алахове срџбе и мржње према робу (човеку), а та кушња се огледа у ускраћивању иметка према човеку, губитки живота и летиња.

---

¹⁸ Ал-Касас 76-83.

¹⁹ Сахиху Ибн Маџе – Албани га је оценио веродостојним.

Наш Узвишени Господар у казивању о Ејубу, нека је на њега Божији мир и спас, каже:

И Ејубу се, када је Господару своме завапио: "Мене је невоља снашла, а Ти си од милостивих најмилостивији!" – одазвасмо и невољу му која га је морила отклонисмо и вратисмо му, милошћу Нашом, чељад његову и уз њих још толико и да буде поука онима који Нас обожавају. И Исмаилу, и Идрису, и Зулкифлу, а сви су они били стрпљиви. И обасусмо их милошћу Нашом, они доиста бејаху добри.²⁰

Мус'аб бин Са'д бин Малик од свог оца преноси да је рекао: "Рекао сам: "О Божији Посланиче, који људи имају најјача искушења?" Каже Посланик, нека је на њега Божији мир и спас: "Посланици, а затим они попут њих, а затим они попут њих. Човек се искушава сразмерно својој вери; па ако му је вера јака, искушења су жешћа, а ако има слабости у вери, искушава се у размери са својом вером, а искушења неће напустити човека све док не буде ходао по земљи без икаквог греха."²¹ *(Зато што искушења и недаће бришу грехе)*

Абдулах бин Мугафел преноси да је Алахов посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: "Неки човек је срео жену која је била неморална у периоду пре ислама, па је почео да јој се удвара тако да је руку пружио према њој, па му она рече: "Стани! Доиста је Алах уклонио ширк (многoboштво), а дао је ислам." Затим је овај човек остави и крену да иде. Почео се окретати иза се и гледао је према њој па удари лицем у зид. Након тога је отишао Алаховом Посланику, нека је на њега

---

²⁰ Ал-Анбија' 83-86.

²¹ Сахиху Ибн Хиббан, 7. део, стр. 161, бр. хадиса 2901.

Божији мир и спас, а крв му је текла низ лице, те обавести Посланика о томе шта се догодило. Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рече: “Ти си Алахов роб којем Алах жели добро.” Затим настави: “Доиста, када Алах Узвишени жели добро робу (човеку), он му убрза казну за почињени грех, а када му жели зло, Он му је одложи да га задеси на Судњем дану па буде упропаштен.”²²

Такође, Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: **“Верник и верница ће бити искушавани телесно, у свом иметку и породу, све док не сретну Алаха без иједног греха.”**²³

Па како је само племенит Господар Који је учинио да су искушења дар преко којег Он уздиже степен (положај), увећава награду и прашта грехе ономе ко буде стрпљив и искрено се нада награди, без да се љути због онога што га је снашло. Ибнул-Кајјим, Алах му се смиловао, каже: *“Када човека нађе нешто од Алаха што му је мрско, у томе постоји шест аспеката:*

- 1. Аспект тевхида (веровање у једноћу Алаха Узвишеног); тј. веровање да је Алах Тај Који је то одредио, створио и хтео да се то деси, а оно што Он хоће то се и деси, а оно што Он неће то се и не може десити.*
- 2. Аспект правде; то је веровање да у ономе што се догодило је Алахова мудрост, тј. правда у Његовој одредби.*
- 3. Аспект милости; то је веровање да његова милост у ономе што је одређено, преовладава у односу на Његову срџбу и освету.*
- 4. Аспект мудрости; то је веровање да је мудрост Њега Узвишеног нужна у томе, тј. да Он ништа не одређује узалудно и без сврхе.*

---

²² Сахиху Ибн Хиббан.

²³ Сахиху Ибн Хиббан, 7. део, стр. 187, бр. хадиса 2924.

5. Аспект захвале; то је веровање да Њему Узвишеном припада потпуна захвала на свему у сваком смислу те речи.

6. Аспект обожавања; то је веровање да је човек искључиво Божији роб у сваком смислу и над њим се спроводе прописи његовог Господара као и Његова одредба. То је зато што је човек власништво Узвишеног и Његов роб, па Он Узвишени њиме располаже у складу са Својим прописима (законима) одредбе, а такође и у складу са својим овозвештским прописима (законима), јер је човек тај над ким се спроводе сва ова правила.”²⁴

---

²⁴ Ел Феваид, стр. 32.

УЗРОЦИ ИСКУШЕЊА И НЕСРЕЋА КАО РЕЗУЛТАТ БОЖИЈЕ СРЏБЕ

1. Чињење греха и непокорност

Наш Узвишени Господар каже:

Каква год вас невоља задеси, то је због грехова које сте зарадили, а Он многе и опрости.²⁵

Аиша, Алах био задовољан њоме, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Пред сами крај овог умета (пред Смак света) појавиће се улегнуће, деформација и склизавост земље, изобличавање и деформација људи, и камење које ће падати на људе као што се десило са Лутовим народом.”** Аиша рече: **“О Алахов Посланиче, зар ћемо бити уништени иако међу нама буде добрих људи?”** Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, одговори: **“Да, када се прошири грешење и све што је ружно и развратно, и када број лоших људи превазиђе добре.”**²⁶

Ебу Муса, Алах био задовољан њиме, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Алах даје насилнику одређени рок, па кад га узме, онда Му не може умаћи”,** а затим је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, проучио ајет: **(Ето тако Господар твој кажњава, кад кажњава села и градове, који су насиље учинили)**²⁷.²⁸

Ови греси и непокорност које човек чини су један од узрока па срца буду прекривена тамом, што их удаљава од Господара Узвишеног па на њих не утиче никаква опомена, нити савет. Узвишени Алах каже:

---

²⁵ Аш-Шура 30.

²⁶ Суненут-Тирмизи, 4. део, стр. 479, бр. хадиса 2185.

²⁷ Худ 102.

²⁸ Сахихул-Бухари, 4. део, стр. 1726, бр. хадиса 4409.

А није тако! Оно што су радили прекрило је срца њихова.²⁹

Алахов Веровесник, нека је на њега Божији мир и спас, је рекао: “Кад човек почини неки грех, на његовом срцу се појави једна црна тачка, па ако се покаје, окани га се и Алаха замоли за опрост, она буде избрисана, а ако увећа чињење греха, увећа се и црна мрља. Тако све док не прекрије његово срце. То је онај прекривач којег Узвишени Алах спомиње у ајету: „А није тако, већ је оно што су радили прекрило срца њихова!“³⁰

Лепо је рекао један пјесник:

*Видео сам како греси умртвљују срце, након чега следи
понижење и зависност, а напуштање греха оживљава срца и
то је најбоље за твоју душу и њену заштиту.*

2. ЈУБАВ ПРЕМА ОВОМ СВЕТУ И СТРАСТИМА И ЗАБОРАВЉАЊЕ НА БУДУЋИ СВЕТ

Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: “Коме ахирет (будући свет) буде највећа брига – Алах Узвишени даће му богатство у срцу, биће миран и спокојан, а дуњалук (овај свет) ће му силом доћи, а коме дуњалук буде највећа брига – Алах ће му сиромаштво пред очи посадити, неће бити миран и спокојан, а од дуњалука ће му доћи само оно што му је одређено!”³¹

3. УЗИМАЊЕ ИМЕТКА ЈУДИ НА НЕДОЗВОЉЕН НАЧИН

Алах Узвишени каже:

---

²⁹ Ал-Мутаффифин 14.

³⁰ Сахихул-Џами' – Албани га је оценио веродостојним.

³¹ Сахихут-Тирмизи – Албани га је оценио веродостојним.

Не једите имовину један другога на непоштен начин.³²

Један од најтежих (најжешћих) видова овог греха јесу камата и субвенције ради увећавања иметка. Алах Узвишени је рекао:

О верници, бојте се Алаха и од остатка камате одустаните, ако сте прави верници.

Ако не учините, ето вам онда, нека знате – рата од Алаха и Посланика Његовог! А ако се покајете, остаће вам главнице иметака ваших, нећете никога оштетити, нити ћете оштећени бити.³³

То је оно што умањује и спречава берићет, па Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: **“Ко год је покушао да каматом увећа своју имовину, она му је на крају била мања.”³⁴**

Онај ко се бави каматом биће удаљен од Алахове милости све док се не покаје. Џабир, нека је Алах задовољан њиме, је рекао: **“Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, је проклео онога ко узима камату, и онога ко је даје, и сведоке каматног уговора, и записничара тог уговора. Рекао је: “Сви су они исти (у том греху).”**

4. ЈАВНО ГРЕШЕЊЕ, ЉУБАВ ПРЕМА ШИРЕЊУ ГРЕХА И УЛЕПШАВАЊЕ ИСТОГ ЉУДИМА

Рекао је Алах Узвишени:

Оне који воле да се о верницима шире бестидне гласине чека тешка казна и на овоме и на ономе свету; Алах све зна, а ви не знате.³⁵

---

³² Ал-Бакарах 188.

³³ Ал-Бакарах 278-279.

³⁴ Сунену Ибн Маџе, 2. део, стр. 765, бр. хадиса 2279.

³⁵ Ан-Нур 19.

Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: **“Свим припадницима мог умета (мојих следбеника) биће опроштено осим онима који јавно чине грехе. У јавне грехе убраја се и оно што човек уради ноћу па га Алах покрије, а он ујутро каже: ‘О ти, синоћ сам радио то и то.’ Господар му током ноћи сакрио срамоту његову, а он ујутру открива оно што му је Алах прекрио.”**³⁶

Абдулах бин Омер, нека је Алах задовољан њиме, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“О скупино мухаџира! Пет је ствари којима ћете бити искушавани, а утичем се Алаху од тога да их доживите: неће се никада међу људима појавити неморал (зиналук), који ће се јавно испољавати, а да се међу њима неће проширити заразне болести које нису биле познате њиховим претходним генерацијама; неће људи почети закидати и варати при вагању и мерењу, а да их неће задесити глад, оскудица, криза и неправда њихових владара; неће људи прекинути давати зекат на свој иметак, а да им неће бити ускраћена киша с неба, а да није стоке, не би никако ни падала; и неће људи прекршити уговор са Алахом и Његовим Послаником, а да Алах неће дати да над њима завлада страни непријатељ који ће им отети нешто од онога што је било у њиховом поседу, и када год њихове вође не буду судиле по Алаховој Књизи и не буду одабирали само оно што је Алах објавио, Алах ће дати да међу њих буде убачен раздор и свађа.”**³⁷

5. ОСТАВЉАЊЕ НАРЕЂИВАЊА НА ДОБРО И ОДВРАЋАЊА ОД ЗЛА

Принцип наређивања на добро и одвраћања од зла је сигурносни вентил путем којег се чувају и штите друштва.

---

³⁶ Сахихул-Бухари, 5. део, стр. 2254, бр. хадиса 5721.

³⁷ Мустедрак ала сахихајн, 4. део, стр. 583, бр. хадиса 8623.

Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: **“Пример онога који чува Алахове границе и онога који их прелази, је као пример људи распоређених на лађи: једних који су у њеном горњем и других који су у њеном доњем делу. Они који су у њеном доњем делу када затраже да пију воде одлазе до оних који су изнад њих, да би затим рекли: ‘Дајте да ми за своје потребе пробушимо једну рупу, да не узнемиравамо оне изнад нас.’ Ако их пусте да ураде оно што намеравају, сви ће страдати, а ако их спрече, спасиће и себе и све друге.”**³⁸

Преноси се да је Ебу-Бекр Ес-Сидик, Алах био задовољан са њим, рекао: **“Људи, ви учите ајет: “О верници, брините се о себи; ако сте на правом путу, неће вам наудити онај који је залутао!”**³⁹, али га постављате на погрешно место, јер чули смо Алаховог Посланика, нека је на њега Божији мир и спас, да је рекао: **“Заиста, када људи виде насилника, па га не спрече у чињењу неправде, Алах ће их све казнити.’ И доиста, ја сам чуо Алаховог Посланика, нека је на њега Божији мир и спас, да каже: “Заиста, људе који виде једни друге како чине грехе, па то не промене, Алах ће брзо казнити све скупа.”**⁴⁰

6. МЕЋУСОБНА ЉУБАВ ГРЕШНИКА, НАСИЛНИКА И ЊИХОВИХ ПРЕДВОДНИКА И ПОТПОМАГАЊЕ ДА ПОСТАНУ ВЛАСТ

Од Абдулаха ибн Мес’уда, Алах био задовољан са њим, се преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и

---

³⁸ Сахихул-Бухари, 2. део, стр. 882, бр. хадиса 2361.

³⁹ Овај ајет је објављен поводом народа који је наређивао на добро и одвраћао од зла, али су људи одбили да прихвате њихов савет, па су се ови забринули за себе да ће и они пропасти. Затим је Алах Узвишени објавио овај ајет како би их смирио (отклонио им бригу).

⁴⁰ Сахиху Еби Давуд.

спас, рекао: “Прва крњавост која се појавила у вери Израилићана догодила се када је један човек видео другога како чини нешто лоше и рекао му: “Бој се Алаха, немој то чинити, то ти није дозвољено.” Затим га је сутрадан поново срео како чини зло, па га то није спречило да са њим једе, пије и дружи се. Након тога је Алах у њихова срца убацио мржњу. Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, затим проучи ајете: “Језиком Давуда и Исаа, сина Мерјемина, проклету су они од синова Израиллових који нису веровали – зато што су се бунили и увек границе зла прелазили: једни друге нису одвраћали од грешних поступака које су радили. Ружно ли је заиста то како су поступали! Ти видиш многе од њих како с многобошцима пријатељују. Ружно ли је заиста оно што сами себи припремају: да се Алах на њих расрди и да у патњи вечно остану. А да верују у Алаха и Веровесника и у оно што се њему објављује, они с њима не би пријатељевали, али, многи од њих су неверници.” (Ал-Маидах 78-81) Затим је рекао: “Не ваља тако, Алаха ми! Морате наређивати на добро, одвраћати од зла, насилника морате спречавати да чини насиље, наређивати му да се држи истине и ограничити га (тј. спречити га да чини шта хоће, јер се овде не ради о питању личне слободе, па да под тим изговором чини лоша дела у друштву).”⁴¹

7. ИСМЕЈАВАЊЕ ВЕРНИКА И НЕПРИЈАТЕЉСТВО ПРЕМА ЊИМА

Алах Узвишени каже:

---

⁴¹ Сунену Еби Давуд, 4. део, стр. 121, бр. хадиса 4336.

Алах доиста штити вернике, Алах сигурно не воли ниједног издајника, незахвалника.⁴²

Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: **“Доиста је Алах рекао: “Ко буде узнемиравао мог штићеника, објавио сам му рат.”⁴³**

Треба знати да исмејавање верника води ка исмејавању вере, а то је дело које изводи из ислама, Алах да нас сачува тога. Рекао је Алах Узвишени:

А ако их запиташ, они ће сигурно рећи: "Ми смо само разговарали и забављали се." Реци: "Зар се нисте Алаху и речима Његовим и Посланику Његову ругали? Не исправдавајте се! Јасно је да сте неверници, а тврдили сте да сте верници." Ако некима од вас и опростимо, друге ћемо казнити зато што су кривци.⁴⁴

8. ИСПОЉАВАЊЕ ЗЛУРАДОСТИ, ПРЕЗИРА, ОМАЛОВАЖАВАЊА И ПОДРУГИВАЊА ПРЕМА ЉУДИМА

Узвишени Алах је рекао:

Оне који вернике оговарају зато што зекат дају, а ругају се и онима који их с муком дају – Алах ће казнити за изругивање њихово, и њих чека патња несносна.⁴⁵

9. СПЛЕТКАРЕЊЕ ПРЕМА АЛАХОВИМ РОБОВИМА ИЗДАЈОМ И ПРОНЕВЕРОМ

---

⁴² Ал-Хаџи 38.

⁴³ Сахихул-Бухари, 5. део, стр. 2384, бр. хадиса 6137.

⁴⁴ Ат-Тавбах 65-66.

⁴⁵ Ат-Тавбах 79.

Реч је о ружном сплеткарењу о којем Алах Узвишени каже:

А сплетке ће погодити управо оне који се њима служе.⁴⁶

10. УЖИВАЊЕ У АЛАХОВИМ БЛАГОДАТИМА, ЈАВНИМ И ТАЈНИМ, УЗ НЕЗАХВАЛНОСТ НА ЊИМА И ПРИПИСИВАЊЕ ИСТИХ НЕКОМ ДРУГОМ УМЕСТО АЛАХУ

У казивању о Каруну Алах Узвишени је рекао:

Карун је из Мусаовог народа био, па их је тлачио, а били смо му дали толико блага да је кључеве његове тешко могла носити група снажних људи. Па му народ његов рече: "Не буди обестан јер Алах не воли оне кој и су обесни ! ", "и настој да тиме што ти је Алах дао стекнеш Дом ахиретски (оносветски), а не заборави ни свој удео на дуњалуку (овом свету) и чини добро, као што је Алах теби добро учинио, и настој да не чиниш неред по Земљи, заиста Алах не воли оне који неред чине." "Ово што имам дато ми је само на основу Алаховог знања о мени, тако ја мислим", говорио је он. А зар није знао да је Алах пре њега већ уништио неке народе који су били од њега јачи и који су били више накупили?! А о гресима својим, преступници ни испитивани неће бити. И изађе он пред народ свој у пуном сјају. "Ах, да је и нама оно што је дато Каруну!", говорили су они који су чезнули за животом дуњалучким, "он, уистину, велики удео у дуњалуку има!" Они којима је дато знање рекоше: "Тешко вама! Онима који верују и чине добра дела боља је Алахова награда, а њу ће само стрпљиви задобити." И Ми смо и њега и дворац његов у земљу утерали, и никаква га група од Алаха није могла одбранити, а ни сам себи није могао

---

⁴⁶ Фатир 43.

помоћи. А они који су раније прижељкивали да су на његовом месту, стадоше говорити: "Зар не видите да Алах даје обиље оном од робова Својих коме Он хоће, а и да ускраћује?! Да нам Алах није милост Своју указао и нас би у земљу утерао! Зар не видите да неверници никад неће успети?!" Тај Дом ахиретски даћемо онима који не желе да се на Земљи охоче и да неред чине, а оне који се Алаха боје чека срећан крај. Онај ко учини добро дело, добиће бољу награду за њега, а онај ко уради зло, па они који буду зло радили, биће кажњени само у сразмери с оним што су радили.⁴⁷

Узвишени Алах каже у сури Ар-Рахман: **“Па коју благодат Господара свога поричете!?”**⁴⁸ То јест, па коју Алахову благодат, било верску или дуњалучку (овосветску) поричете? Дивног ли одговора цина на ово питање када им је Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, учио ову суру, и кад год би проучио речи **“Па коју благодат Господара свога поричете!?”**, они би одговорили: “Ниједну твоју благодат не поричемо, Господару наш, Теби припада сва хвала и захвала.”⁴⁹

---

⁴⁷ Ал-Касас 76-83.

⁴⁸ Ар-Рахман 13.

⁴⁹ “Тејсирул-Керимир-Рахмани фи тефсири келамил-Меннан“ – шејх Абдур-Рахман Ас-Са'ди, Алах му се смиловао.

СРЕДСТВА ЧУВАЊА АЛАХОВИХ БЛАГОДАТИ

Драги брате, знај да Онај Који те је почастио овим благодатима кадар је и да ти их одузме, и ти не можеш бити најбоље и најпочаствованије створење код Њега осим путем богобојазности и чињења добрих дела. Алах Узвишени је рекао:

О људи, Ми вас од једног човека и једне жене стварамо и на народе и племена вас делимо да бисте се упознали.

Најугледнији код Алаха је онај који Га се највише боји, Алах, уистину, све зна и није Му скривено ништа.⁵⁰

Узвишени Алах је појаснио да величање Њега и захвалност Њему на благодатима је начин очувања тих благодати како оне не би нестале, па каже Узвишени:

И кад је Господар ваш објавио: “Ако будете захвални, Ја ћу вам, зацело, још више дати; будете ли незахвални, казна Моја доиста ће строга бити.”⁵¹

Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: **“Неће Алах дати човеку неку благодат на којој ће овај захвалити Алаху, а да му неће дати још бољу од оне коју му је одузео.”⁵²**

1) Од захвалности Алаху на Његовим благодатима по питању иметка је да човек извршава оно чиме га је Алах обавезао у том смислу, тј. да испоштује обавезна права сиромашних, невољника и оних који имају неку потребу. Алах Узвишени је рекао:

---

⁵⁰ Ал-Хуџурат 13.

⁵¹ Ибрахим 7.

⁵² Сунену Ибн Маџе, 2.део, стр. 1250, бр. хадиса 3805.

А у имецима њиховим био је удео и за онога који проси и за онога који не проси.⁵³

И треба знати да, мимо зеката (обавезног издвајања процента иметка за сиромашне), постоје и још неке категорије људи које имају право на иметак, као што су гладни које треба нахранити, оскудно одевени којима је потребно прибавити одећу, затим лечити болесне, отклонити неку недаћу од невољника, или онима који су дужни помоћи да врате дуг. Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: **“Најдражи људи Алаху су најкориснији народу (од којих народ највише користи има). Најдраже дело Алаху јесте: она радост и весеље коју унесеш у неког муслимана, или да му отклониш неку недаћу и бригу, или да отклониш од њега глад (тј. да га нахраниш), или да му подмириш неки његов дуг. Да будем ту са својим братом који је у потреби и недаћи некој, драже ми је него да проведем месец дана у и’тикафу (боравка) у овом месциду (тј. Посланиковој цамији у Медини). Ко сузбије своју љутњу и стрпи се у моментима љутње, Алах ће му прикрити његове мане. А ко сакрије и неутралише свој бес онда када је у могућности да га испољи, Алах ће му испунити срце задовољством на Судњем дану. Ко буде са својим братом у недаћи и потреби док је не стабилизује (тј. отклони и неутралише), Алах ће стабилизовати и ојачати његова стопала на Дан када ће стопала нестати и пропасти.”**⁵⁴

Алах Узвишени је појаснио каква награда очекује онога ко испуњава потребе сиромашнима тражећи Алахво задовољство, па каже:

---

⁵³ Аз-Заријат 19.

⁵⁴ Билеже га Таберани и Ебу Дуња, а шејх Албани га је оценио веродостојним у „Сахихул-Цами“

Они су завет испуњавали плашећи се Дана чија ће коб свуда присутна бити, и храну су давали – мада су је и сами желели – сиромасу и сирочету и сужњу. "Ми вас само зарад Алаховог лица хранимо, од вас ни признања ни захвалности не тражимо! Ми се Господара нашег бојимо, оног Дана када ће лица смркнута и намргођена бити." И њих ће Алах страхоте тога Дана сачувати и блаженство и радост им даровати и Рајом и свилом их за оно што су трпели наградити.⁵⁵

2) Од захвалности Алаху Узвишеном на благодати складног и лепог стварања и на благодати здравља и телесне виталности је то да се здравље и виталност не користе осим у покорности Алаху Узвишеном, па ће човек чувати свој вид да не гледа у оно што је харам, свој слух од тога да не слуша харам (забрањено), свој језик од оговарања, преношења туђих речи, лажи и ружног говора, својим ногама неће ићи на места која је Алах учинио забрањеним, а неће им ускратити да чине добро, своје руке неће користити у чињењу онога што је Алах забранио, а неће им ускратити чињење добра. Рекао је Алах Узвишени:

И слух, и вид, и разум, за све то ће се, заиста, одговарати.⁵⁶

Не треба помагати насилнику у чињењу неправде, нити гријешнику у чињењу лошег дела, већ треба поступити онако како Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: **"Помози своме брату, било да чини неправду или да је њему учињена неправда!"** Један човек упита: **"Алахов Посланиче, помоћићу га ако му се чини неправда, али како да му помогнем ако он чини неправду?"** Алахов Посланик, нека је

---

⁵⁵ Ал-Инсан 7-12.

⁵⁶ Ал-Исра' 36.

на њега Божији мир и спас, одговори: “Тако што ћеш га спречити да чини неправду, јер је и то својеврстан вид помоћи.”⁵⁷

Благодати којима је Алах почастио човека, као што су мудрост, проницљивост, интелигенција, не смеју се користити у помагању лажи против истине, већ ову снагу треба потчинити и искористити за оно што ће бити од користи самом човеку и његовој заједници на овом и будућем свету. Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: “**Неће се покренути стопала Алаховог роба на Судњем дану све док не буде питан о четири ствари: о свом животу – у шта га је утрошио, о свом знању – шта је по њему радио, о свом иметку – како га је стекао и у шта га је потрошио, и о својој младости – у чему ју је провео.**”⁵⁸

Човек се треба чувати неморала и своје страсти треба задовољити на дозвољен начин, са својим брачним партнером. Алах Узвишени је рекао:

И они који се мимо Алаха другом богу не моле, и који, оне које је Алах забранио, не убијају, осим када правда захтева, и који не блудниче; – а ко то ради, искусиће казну.⁵⁹

Треба захваљивати Алаху Узвишеном Који је дао благодати човеку и не смеју се оне приписивати неком другом, осим Алаху Узвишеном, јер је последица тога патња, пропаст и уништење. Рекао је Алах Узвишени:

---

⁵⁷ Сахихул-Бухари, 6. део, стр. 2550, бр. хадиса 6552.

⁵⁸ Суненут-Тирмизи, 4. део, стр. 612, бр. хадиса 2417.

⁵⁹ Ал-Фуркан 68.

И наведи им као пример два човека; једном од њих смо два врта лозом засађена дали и палмама их опасали, а између њих њиве поставили. Оба врта су давала свој плод, ничега није мањкало, а кроз средину њихову смо реку провели. Он је и другог иметка имао. И рече другу своме, док је с њим разговарао: “Од тебе сам богатији и јачег сам рода!”

И уђе у врт свој незахвалан Господару своме на благодатима, говорећи: “Не мислим да ће овај икада пропасти, и не мислим да ће икада Смак света доћи; а ако будем враћен Господару своме, сигурно ћу нешто боље од овога наћи.” И рече му друг његов, док је с њим разговарао: “Зар не верујеш у Онога који те је од земље створио, затим од капи семена, и најзад те потпуним човеком учинио? Што се мене тиче, Он, Алах, мој је Господар и ја Господару своме не сматрам равним никога. А зашто ниси, кад си у врт свој ушао, рекао: 'МашАлах! – моћ је само у Алаха!' Ако видиш да је у мене мање блага и мање рода него у тебе, па – Господар мој може ми бољи врт од твога дати, а на твој непогоду с неба послати, па да осване само клизава ледина, без ичега, или да му вода у понор оде па да је не могнеш пронаћи никада.” И пропадоше плодови његови и он поче кршити руке своје жалећи за оним што је на њега утрошио – а лоза се бејаше поваљала по подупирачима својим – и говораше: “Камо среће да Господару своме нисам сматрао равним никога!”⁶⁰

Захвалност човека своме Господару и величање Њега Узвишеног због благодати које је дао човеку, користи управо човеку. Рекао је Алах Узвишени:

---

⁶⁰ Ал-Кахф 32-42.

Сулејман рече: “Ово је благодат Господара мога, који ме искушава да ли ћу захвалан или незахвалан бити. А ко је захвалан – у своју је корист захвалан, а ко је незахвалан – па, Господар мој је неовисан и племенит.”⁶¹

3) Од захвалности према Алаху на благодати ислама, која је највећа и највреднија благодат, је да се тој благодати да право које јој припада и то на следеће начине:

1. Бојати се Алаха и бити свестан Његовог надзора јавно и тајно.

Ово је резултат ихсана (јаког веровања) о којем нас је обавестио Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, који каже: **“Ихсан је да обожаваш Алаха као да га видиш, јер иако ти Њега не видиш Он тебе види.”⁶²**

Ибн Абас, нека је Алах задовољан са њим, каже: **“Јахао сам иза Веровесника, нека је на њега Божији мир и спас, па је рекао: “Младићу, зар да те не подучим неким речима са којима ће те Алах окористити?” Рекох: “Свакако”. Па (Веровесник, нека је на њега Божији мир и спас) рече: “Чувај Алаха – чуваће те. Чувај Алаха — наћи ћеш Га пред собом. Знај за Алаха у изобиљу — знаће за тебе у оскудици. Када молиш — моли Алаха. А када помоћ тражиш тражи је од Алаха. Перо је пресушило за оно што ће бити, па када би сва створења хтела да ти неку корист, коју ти Алах није одредио, прибаве — не би били то у стању. И када би хтели да ти неку штету, коју ти Алах није одредио, нанесу – не би били у стању. Знај да је у стрпљивости на ономе што ти је мрско – велико**

---

⁶¹ Ан-Намл 40.

⁶² Сахихул-Бухари, 1. део, стр. 27, бр. хадиса 50.

добро и да је победа са стрпљењем, да је разгала са тешкоћом и да је са муком олакшање.”⁶³

2. Остављање харама и избегавање онога што је забрањено.

Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: **“Клоните се онога што сам вам забранио, а оно што сам вам наредио чините колико можете. Доиста, они пре вас су пропали зато што су пуно питали и разишли се у мишљењу са својим посланицима.”⁶⁴**

3. Извршавање свих обавезе које је Алах Узвишени наредио.

Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже да је Алах Узвишени рекао у хадиси-кудсију: **“Оно чиме Ми се мој роб најбоље може приближити јесу фарзови.”⁶⁵**

Овде посебно треба нагласити намаз, који је стуб вере, и којег треба обављати заједнички у џамији, осим ако се има шериатско оправдање, јер прво за шта ће човек бити питан на Судњем дану је управо намаз, па ако он буде исправан, биће исправна и остала дела. Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: **“Прво за шта ће човек на Судњем дану полагати рачун биће намаз, па ако он буде исправан – успео је и спасио се, а ако му намаз не буде исправан – пропао је.”⁶⁶**

4. Често спомињање и сећање на Алаха.

Од Абдулаха бин Бусре, Алах са њим био задовољан, преноси се да је неки човек рекао: **„О Алахов Посланиче, заиста је пуно исламских прописа, па ми кажи нешто што ћу увек моћи**

---

⁶³ Муснед имама Ахмеда.

⁶⁴ Сахиху Муслим, 4. део, стр. 1830, бр. хадиса 1337.

⁶⁵ Сахихул-Бухари, 5. део, стр. 2384, бр. хадиса 6137.

⁶⁶ Суненун-Несаи, 1. део, стр. 232, бр. хадиса 465.

извршавати.“ Он му је рекао: „Нека ти је језик стално влажан од спомињања Алаха.“⁶⁷

5. Чување добровољних ибадета.

Ово се нарочито односи на сунете⁶⁸ у склопу пет дневних намаза, а то су: два реката сунета пре сабахског фарза, четири реката сунета пре и два реката после подневског фарза, два реката сунета после акшамског фарза⁶⁹ и два реката сунета након јацијског фарза⁷⁰. Ово је због потврђене вредности и награде за чување ових нафила (добровољних молитви). Преноси Уму Хабиба, Алах био задовољан са њом, од Алаховог Посланика, нека је на њега Божији мир и спас, да је рекао: **”Ономе ко буде чувао (обављао) сваки дан мимо фарзова (обавезних молитви), ради Алаха, дванаест реката добровољног намаза, биће му саграђена кућа у Рају, а то су: четири реката пре и два после подневског фарза, два реката после акшамског фарза, два реката после јацијског, те два реката пре сабахског фарза⁷¹.”**⁷²

Такође, ту је и духа-намаз о чијој вредности Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: **“За сваки орган сте дужни сваког дана поделити садаку. Свако изговарање речи “субханАлах” је садака(милостиња), елхамдулиллах је садака, ла илахе иллаллах је садака, Алаху екбер је садака,**

---

⁶⁷ Мустедрек ала сахихајн, 1. део, стр. 672, бр. хадиса 1822.

⁶⁸ Овде се под термином „сунет“ мисли на добровољне молитве које се обављају пре или после обавезних молитви.

⁶⁹ Акшамски фарз – обавезна молитва која се обавља након заласка сунца.

⁷⁰ Јацијски фарз – вечерња, уједно и последња обавезна молитва у току дана.

⁷¹ Сабахски фарз – обавезна молитва која се обавља пре изласка сунца.

⁷² Сахиху Ибн Маџе, Сахихут-Тирмизи.

наређивање добра је садака, забрањивање зла је садака, а све то надопуњују два реката духа-намаза.“⁷³

Такође, имамо и витр-намаз којег Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, није изостављао чак ни када је био на путу, а пут представља напор и потешкоћу. Витр-намаз има најмање један рекат. Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: **“Витр је право сваког муслимана, па ко воли клањати витр-намаз од пет реката нека клања, а ко воли клањати витр-намаз од три реката нека клања, а ко воли клањати витр-намаз од једног реката нека клања!”⁷⁴**

Затим, имамо и добровољни пост, као што је пост у белим данима, а то су дани када је пун мјесец – тринаести, четрнаести и петнаести дан у месецу по месечевом рачунању времена, па пост понедељком и четвртком, пост на дан Арефата, пост на дан Ашуре, као и пост дан пре и дан после Ашуре. Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: **“Ко испости један дан на Алаховом путу, Алах ће његово лице удаљити од пакла колико је седамдесет година хода.”⁷⁵**

Најбољи пост је пост Давуда, нека је на њега Божији мир и спас. Од Абдуллаха бин Амра се преноси да је рекао: **“Када је Веровесник, нека је на њега Божији мир и спас, обавештен да говорим: ’Тако ми Алаха, дању ћу постити, а ноћу ћу клањати, и овако ћу поступати све док сам жив’, упитао ме: ’Јеси ли то ти рекао?’ Одговорио сам: ’Да, рекао сам то, дражи си ми и од оца и од мајке, Алахов Посланиче!’ Он ми тада рече: ’Ти то не можеш поднети, већ пости и прекидај пост, спавај, а и клањај. У сваком месецу пости три дана, јер за једно добро дело бићеш награђен десетероструко, и то ти се рачуна као да постиш целу годину.’ На то му рекох: ’Али могу**

⁷³ Сахиху Муслим, 1. део, стр. 498, бр. хадиса 720.

⁷⁴ Сахиху Ибн Хиббан, 6. део, стр. 170, бр. хадиса 2410.

⁷⁵ Сахиху Муслим, 2. део, стр. 808, бр. хадиса 1153.

поднети више од тога.’ Он рече: ’Пости један дан, а не пости два дана.’ Опет рекох: ’Али могу поднети више од тога.’ Он рече: ’Пости један дан, а други дан немој постити, јер је то пост Давуда, алејхис-селама, и то је највреднији пост).’ Опет рекох: ’Могу поднети више од тога’, али Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рече: ’Нема више од тога.’⁷⁶

Чувањем и обављањем нафила и сунета верник ће задобити љубав Алаха Узвишеног уз Његову дозволу. Од Ебу Хурејре се преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Заиста је Узвишени Алах рекао: ‘Ко непријатељски поступи према Мом штићенику, објавио сам му рат. Најдраже чиме Ми се Мој роб може приближити јесу фарзови⁷⁷. И Мој роб неће престати да Ми се приближава нафилама⁷⁸ све док га не заволим: Ја тада постанем његов слух којим чује, његов вид којим види, његова рука којом хвата и његова нога којом хода. Ако Ме након тога замоли за нешто, сигурно ћу му удовољити, а ако затражи Моју заштиту, сигурно ћу га заштитити. Ни око чега што радим нисам се више двоумио⁷⁹ као око душе верникове, која не воли смрт, а Ја јој не волим нажао учинити.”⁸⁰**

---

⁷⁶ Сахихул-Бухари, 2. део, стр. 697, бр. хадиса 1875.

⁷⁷ Фарзови су строго прописане ствари у исламу, попут: пет дневних молитви, поста месеца рамазана, хаџа итд.

⁷⁸ Нафиле су сва добровољна богоугодна дела, попут: добровољне молитве, поста, милостиње итд.

⁷⁹ Ово колебање не значи сумњу у добро, корист, нити се мисли на сумњу у Његову моћ да ли нешто може учинити, већ се мисли на милост према вернику. Зато се и каже у хадису „душа верникова која не воли смрт, а Ја јој не желим нажао учинити“, међутим, смрт је неминовност. (Душа презире смрт због боли, а Ја презирем да јој нашкодим јер се верник приликом смрти сусреће са смртним мукама).

⁸⁰ Сахихул-Бухари, 5. део, стр. 2384, бр. хадиса 6137.

6. Настојање ширења Алахове вере и позивање људи у њу.

У складу са могућностима и способностима, у ислам треба позивати речима, делима, или жртвујући иметак на том путу, и тако упутити збуњеног, подучити оног ко не зна и исправити оног ко греша. Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже Алији, Алах био задовољан са њим,: **“Тако ми Алаха, да Алах преко тебе (твојим узроком) упуту (у ислам) једног човека, боље ти је него да имаш крдо црвених дева.”** (црвене деве су биле нешто највредније код арапа чиме су се они поносили)⁸¹

---

⁸¹ Сахихул-Бухари.

ПРОПИСАНИ ЗИКРОВИ НАКОН НАМАЗА

Драги брате, знај да мораш свим силама настојати да практикујеш прописане зикрове након намаза, које нам је појаснио Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, а то су:

1. “ТРИ ПУТА ЕСТАГФИРУЛЛАХ (Алаху, опрости ми!), **АЛАХУММЕ ЕНТЕС-СЕЛАМУ ВЕ МИНКЕС-СЕЛАМУ ТЕБАРАКТЕ ЈА ЗЕЛ-ЦЕЛАЛИ ВЕЛ-ИКРАМ.** (Алаху мој, Ти си Мир и од Тебе је Мир, Узвишени, Племенити и Величанствени наш Господару.) **ЈА ИЛАХЕ ИЛЛАЛАХУ, ВАХДЕХУ ЈА ШЕРИКЕ ЛЕХ. ЛЕХУ-МУЛКУ ВЕ ЛЕХУЛ-ХАМДУ ВЕ ХУВЕ АЛА КУЛЛИ ШЕЈИН КАДИР.** (Нема божанства које заслужује да се истински обожава мимо Алаха, Који нема саучесника! Њему припадају сва власт и захвала, и Он је Свемећни.) **ЈА ХАВЛЕ ВЕ ЈА КУВВЕТЕ ИЛЛА БИЛЛАХ.** (Нема снаге нити моћи осим са Алахом.) **ЈА ИЛАХЕ ИЛЛАЛАХУ ВЕ ЈА НА'БУДУ ИЛЛАХ ИЈЈАХУ ЛЕХУН-НИ'МЕТУ ВЕ ЛЕХУЛ-ФАДЛУ ВЕ ЛЕХУС-СЕНАУЛ-ХАСЕН. ЈА ИЛАХЕ ИЛЛАЛАХУ МУХЛИСИНЕ ЛЕХУД-ДИНЕ ВЕ ЛЕВ КЕРИХЕЛ-КАФИРУН.** (Нема божанства које заслужује да се истински обожава мимо Алаха, не обожавамо никога осим Њега. Од њега су све благодати и доброте и Њему припада свака хвала. Нема божанства које заслужује да се истински обожава мимо Алаха. Њему искрено веру исповедамо, макар то неверници презирали.) **АЛАХУММЕ, ЈА МАНИА' ЛИМА ЕА'ТАЈТЕ, ВЕ ЈА МУ'ТИЈЕ ЛИМА МЕН'АТ. ВЕ ЈА ЈЕНФЕУ' ЗЕЛ-ЦЕДДИ МИНКЕЛ-ЦЕДД.** (Алаху мој, нико не може ускратити оно што Ти подариш, нити ико може подарити оно што Ти ускратиш. Богатог од тебе неће заштити његово богатство.) **АЛАХУММЕ Е'ИННИ АЛА ЗИКРИКЕ ВЕ ШУКРИКЕ ВЕ ХУСНИ ИБАДЕТИК.** (Алаху мој, помози ми да Те спомињем, да Ти се захваљујем и да Ти лепо ибадет чиним.)”

2. Затим би Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“СУБХАНАЛАХ (Слава Алаху) 33 пута, ЕЛХАМДУЛИЛЛАХ (Хвала Алаху) 33 пута, АЛАХУ ЕКБЕР (Алах је највећи) 33 пута,** а након тога би додао како би се употпунило до 100: **“ЛА ИЛАХЕ ИЛЛАЛАХУ, ВАХДЕХУ ЛА ШЕРИКЕ ЛЕХ. ЛЕХУ-МУЛКУ ВЕ ЛЕХУЛ-ХАМДУ ВЕ ХУВЕ АЛА КУЛИ ШЕЈИН КАДИР.”** (Нема божанства које заслужује да се истински обожава мимо Алаха, Који нема саучесника! Њему припадају сва власт и захвала, и Он је Свемећни.)

3. Затим проучити ајетел-курсиј, а то је 255. ајет суре Ал-Бакарах.

4. Затим би проучио суре Ихлас, Фелек и Нас (112, 113, и 114. суру). Лепо је ове суре проучити по три пута након сваког сабахског и акшамског намаза.

Ово је потврђено од Посланика, нека је на њега Божији мир и спас, у веродостојним хадисима. Од Севбана, Алах био задовољан са њим, се преноси да је рекао: **“Када би Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, завршио са намазом, учио би три пута ЕСТАГФИРУЛЛАХ (Алаху, опрости ми!), а затим би рекао: АЛАХУММЕ ЕНТЕС-СЕЛАМУ ВЕ МИНКЕС-СЕЛАМУ ТЕБАРАКТЕ ЈА ЗЕЛ-ЦЕЛАЛИ ВЕЛ-ИКРАМ.** (Алаху мој, Ти си Мир и од Тебе је Мир, Узвишени, Племенити и Величанствени наш Господару.)⁸²

Ибн Зубејр каже да је Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, иза сваког намаза (фарза) након што би предао селам, проучио: **“ЛА ИЛАХЕ ИЛЛАЛАХУ, ВАХДЕХУ ЛА ШЕРИКЕ ЛЕХ. ЛЕХУ-МУЛКУ ВЕ ЛЕХУЛ-ХАМДУ ВЕ ХУВЕ АЛА КУЛЛИ ШЕЈИН КАДИР.** (Нема божанства које заслужује да

---

⁸² Сахиху Муслим, 1. део, стр. 414, бр. хадиса 591.

се истински обожава мимо Алаха, Који нема саучесника! Њему припадају сва власт и захвала, и Он је Свемоћни.) **ЛА ХАВЛЕ ВЕ ЛА КУВВЕТЕ ИЛЛА БИЛЛАХ.** (Нема снаге нити моћи осим са Алахом.) **ЛА ИЛАХЕ ИЛЛАЛЛАХУ ВЕ ЛА НА'БУДУ ИЛЛА ИЈЈАХУ ЛЕХУН-НИ'МЕТУ ВЕ ЛЕХУЛ-ФАДЛУ ВЕ ЛЕХУС-СЕНАУЛ-ХАСЕН.** **ЛА ИЛАХЕ ИЛЛАЛЛАХУ МУХЛИСИНЕ ЛЕХУД-ДИНЕ ВЕ ЛЕВ КЕРИХЕЛ-КАФИРУН.** (Нема божанства које заслужује да се истински обожава мимо Алаха, не обожавамо никога осим Њега. Од њега су све благодати и доброте и Њему припада свака хвала. Нема божанства које заслужује да се истински обожава мимо Алаха. Њему искрено веру исповедамо, макар то неверници презирали.) И још је рекао: Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, би подизао свој глас изговарајући ове речи.”⁸³

Од Мугире ибн Шу'бе се преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, када би предао селам иза сваког фарз-намаза рекао: **“ЛА ИЛАХЕ ИЛЛАЛАХУ, ВАХДЕХУ ЛА ШЕРИКЕ ЛЕХ. ЛЕХУ-МУЛКУ ВЕ ЛЕХУЛ-ХАМДУ ВЕ ХУВЕ АЛА КУЛЛИ ШЕЈИН КАДИР.** (Нема божанства које заслужује да се истински обожава мимо Алаха, Који нема саучесника! Њему припадају сва власт и захвала, и Он је Свемоћни.) **АЛЛАХУММЕ, ЛА МАНИА' ЛИМА ЕА'ТАЈТЕ, ВЕ ЛА МУ'ТИЈЕ ЛИМА МЕН'АТ. ВЕ ЛА ЈЕНФЕУ' ЗЕЛ-ЦЕДДИ МИНКЕЛ-ЦЕДД.** (Алаху мој, нико не може ускратити оно што Ти подариш, нити ико може подарити оно што Ти ускратиш. Богатог од тебе неће заштити његово богатство.)”⁸⁴

Преноси Ебу Хурејре да је Алахов Посланик, саллАлаху алејхи ве селлем (салават на српском), рекао: **„Ко буде изговорио зикр иза сваког завршеног намаза,**

⁸³ Сахиху Муслим, 1. део, стр. 415, бр. хадиса 594.

⁸⁴ Сахихул-Бухари, 1. део, стр. 289, бр. хадиса 808.

СУБХАНАЛЛАХ 33 пута, ЕЛХАМДУЛИЛЛАХ 33 пута, АЛЛАХУ ЕКБЕР 33 пута, а то је 99 пута, а потом употпуни са стотином који гласи: “ЛА ИЛАХЕ ИЛЛАЛЛАХУ, ВАХДЕХУ ЛА ШЕРИКЕ ЛЕХ. ЛЕХУ-МУЛКУ ВЕ ЛЕХУЛ-ХАМДУ ВЕ ХУВЕ АЛА КУЛЛИ ШЕЈИН КАДИР. (Нема божанства које заслужује да се истински обожава мимо Алаха, Који нема саучесника! Њему припадају сва власт и захвала, и Он је Свемећни.), биће му опроштени (мањи) греси, чак да су и попут морске пене.”⁸⁵

Ебу Умаме, Алах био задовољан са њим, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Ко проучи ајет курсијј након сваког фарз-намаза, од уласка у Рај га спречава само смрт.”⁸⁶**

Од Укбе ибн Амира се преноси да је рекао: **“Рекао ми је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, - Учите суре “муаввизат” иза сваког фарз намаза.”⁸⁷** (Суре “муаввизат” су Ихлас, Фелек и Нас)

Муаз ибн Џебел, Алах био задовољан са њим, приповеда да га је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, једног дана узео за руку и рекао: **“О Муазе, драг си ми тако ми Алаха!”** Муаз на то рече: **“Тако ми Алаха, ти си мени дражи и од оца и од мајке!”** Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, настави: **“О Муазе, опоручујем ти да након сваког фарз-намаза никако не изоставиш да кажеш: “АЛЛАХУММЕ Е’ИННИ АЛА ЗИКРИКЕ ВЕ ШУКРИКЕ ВЕ ХУСНИ ИБАДЕТИК. (Алаху мој, помози ми да Те спомињем, да Ти се захваљујем и да Ти лепо ибадет чиним (робујем).)”⁸⁸**

---

⁸⁵ Сахиху Муслим, 1. део, стр. 418, бр. хадиса 597.

⁸⁶ Суненул-Кубра, 6. део, стр. 30, бр. хадиса 9928.

⁸⁷ Сахиху Ибн Хузејме, 1. део, стр. 372, бр. хадиса 755.

⁸⁸ Сахиху Ибн Хиббан, 5. део, стр. 364, бр. хадиса 2020.

СРЕДСТВА ЛЕЧЕЊА ИСКУШЕЊА И НЕСРЕЋА И НАЧИНИ УМАЊИВАЊА ЊИХОВОГ ЕФЕКТА

ЈЕДАН ОД НАЈЕФИКАСНИЈИХ НАЧИНА ЛЕЧЕЊА ИСКУШЕЊА И НЕСРЕЋА

1. Искрено веровање у када и кадер (Божије одређење и судбину)

Веровање у када' и кадер је кључни фактор у умањивању утицаја искушења и несрећа на верника, и овим веровањем верник чува себе од последица многих органских болести узрокованих психолошким разлозима који су резултат унутарњих конфликта у души, јер када верник верује да све што га је задесило није га могло мимоићи, и све што га је мимоишло није га могло задесити, биће задовољан оним што му је Алах предодредио и записао. Алах Узвишени је рекао:

Нема невоље која задеси Земљу и вас, а која није, пре него што је дамо, записана у Књизи – то је Алаху, уистину, лако – да не бисте туговали за оним што вам је промакло, а и да се не бисте превише радовали ономе што вам Он да. Алах не воли никакве разметљивце, хвалисавце.⁸⁹

Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: **“Јаки верник је бољи и Узвишеном Алаху дражи од нејаког верника, а добро је и у једном и у другом. Жуди за оним што ти користи, тражи помоћ од Алаха и немој клонути. Ако ти се шта догоди, не говори: да сам урадио тако и тако било би тако**

---

⁸⁹ Ал-Хаид 22-23.

и тако – већ реци: – Алах је досудио и учинио шта је хтео – јер оно ‘да сам’ ђаволу отвара могућност деловања.”⁹⁰

Верник је обавезан да буде задовољан оним што му је Алах предодредио, у богатству и у сиромаштву, у здрављу и у болести, у тегоби и у лакоћи. Не сме бити од оних који су задовољни Божијом одредбом само кад су у богатству, здрављу и рахатлуку, а срде се када су у сиромаштву, болести и тегоби. О таквима нас је Алах Узвишени обавестио, па каже:

Има људи који Алаха обожавају , али без правог уверења; ако га прати срећа, он је смирен, а ако западне и у најмање искушење, враћа се неверству, па тако изгуби и овај и онај свет. То је, уистину, очити губитак.⁹¹

Када човек зна да је све у Алаховим рукама, Који нема саучесника, Који управља својим створењима и власништвом, Који не одређује осим оно што је добро, да је Алах онај Који даје и уздиже корист, Он је тај који све даје, тада ће се човекова душа успокојити и смирити. Алах Узвишени је рекао:

Ако ти Алах даде какву невољу, нико је осим Њега не може отклонити, а ако ти зажели добро – па, нико не може благодат Његову спречити; Он њоме награђује онога кога хоће од робова Својих; Он прашта и милостив је.⁹²

Када је човек свестан овога, на тај начин се чврсто веже за Алаха, на Њега се истински ослони, само код Алаха тражи

---

⁹⁰ Сахиху Муслим, 4. део, стр. 2052, бр. хадиса 2664.

⁹¹ Ал-Хаџџ 11.

⁹² Јунус 107.

уточиште бојећи се Његове казне и надајући се Његовој награди, и жуди за Алаховим давањем и добром, подузимајући притом шериатом дозвољене узроке, Алах Узвишени каже:

А ономе који се Алаха боји, Он ће излаз наћи и опскрбиће га одакле се и не нада; ономе који се у Алаха узда, Он му је доста. Алах ће, заиста, испунити оно што је одлучио; Алах је свему већ рок одредио.⁹³

Човек је слаб и не зна у чему је добро. Некада у штети буде добро, и обратно. Алах Узвишени је рекао:

Не волите нешто, а оно може бити добро за вас; нешто волите, а оно испадне зло по вас. – Алах зна, а ви не знате.⁹⁴

Овакав начин веровања отвара врата наде у награду од Алаха Узвишеног за стрпљивост на ономе што је човеку Алах предодредио од невоља и искушења која задесе њега, његову породицу или иметак. Узвишени Алах је рекао:

Ми ћемо вас доводити у искушење мало са страхом и гладовањем, и тиме што ћете губити имања и животе и летине. А ти обрадуј издржљиве, оне који, када их каква невоља задеси, само кажу: "Ми смо Алахови и ми ћемо се Њему вратити!" Њих чека опрост од Господара њихова и милост; они су на Правоме путу!⁹⁵

---

⁹³ Ат-Талак 2-3.

⁹⁴ Ал-Бакарах 216.

⁹⁵ Ал-Бакарах 155-157.

Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: „Нема тог роба којег задеси нека несрећа па каже – **ИННА ЛИЛЛАХИ ВЕ ИННА ИЛЕЈХИ РАЦИУН** – и још томе дода: „Господару мој, награди ме за оно што ме је погодило и дај ми, уместо тога, још боље“, а да га Алах не награди и да му после тога не подари још боље.”⁹⁶

У вези са претходном довом у горе цитираном хадису, Ибнул-Кајјим, Алах му се смиловао, каже⁹⁷: “Ове речи су најефикасније у лечењу од искушења и најкорисније за човека на овом и будућем свету. Оне осигуравају два веома важна темеља, која ако их човек истински оствари бива spaшен од недаћа:

Први се односи на то да су човек, његова породица и иметак уствари власништво Алаха Узвишеног, тј. Алах је све то дао човеку на зајам и поверио му то као еманет, па када нешто узме од њега, то је заправо као када зајмодавац узме своју ствар од онога коме је то дао на зајам.

Други се односи на то да ће се човек на Судњем дану вратити своје истинском Господару и неминовно је да ће дуњалук заменити оним што долази после њега (ахиретом). Доћи ће своје Господару сам као када је створен први пут, без породице, иметка и родбине, са њим ће бити само добра и лоша дела. Дакле, човек се рађа и умире сам без иметка и породице, па како се може радовати постојању и очајавати за оним што је изгубљено? Размишљање о свом настанку, стварању и коначном повратку је најбитнији лек против болести.”

2. Тражење уточишта у намазу

⁹⁶ Сахиху Муслим, 2. део, стр. 632, бр. хадиса 918.

⁹⁷ Задул-Ме'ад фи хедји хајрил-'Ибад, 4. део, стр. 188-195, сажето

Рекао је Узвишени:

О верници, тражите себи помоћи у стрпљивости и обављању молитве! Алах је доиста на страни стрпљивих.⁹⁸

Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, када би се узнемирио тражио би уточиште у намазу и рекао би: **“О Билале , проучи икамет и одмори нас намазом.”⁹⁹**

3. Не треба се љутити и о Алаху треба имати лепо мишљење.

Од Ебу Хурејре, Алах био задовољан са њим, се преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: Рекао је Алах Узвишени: **“Ја према своме робу поступама сходно његовом мишљењу о Мени, па ако лепо мисли о Мени, Ја ћу према њему лепо и поступати, а ако има лоше мишљење о мени, Ја ћу према њему поступати сходно његовом мишљењу о Мени.”¹⁰⁰**

Рекао је један песник: *“Доиста ја дозивам Алаха са потпуним убеђењем да ће ми, сходно мом лепом мишљењу о Њему, молбу услишати.”*

4. Често спомињање и сећање на Алаха.

У честом спомињању и сећању на Алаха је спас од невоље и снага душе. Рекао је Узвишени:

---

⁹⁸ Ал-Бакарах 153.

⁹⁹ Сунену Еби Давуд, 4. део, стр. 296. бр. хадиса 4985.

¹⁰⁰ Сахиху Ибн Хибан, 2. део, стр. 405, бр. хадиса 639.

**Оне који верују и чија се срца, кад се Алах спомене, смирују
– а срца се доиста, кад се Алах спомене, смирују!"¹⁰¹**

5. Често упућивање дове (молитве) Алаху.

Рекао је Узвишени:

**Онај који се невољнику, кад Му се обрати, одазива, и који
зло отклања и који вас на Земљи намесницима поставља. –
Зар поред Алаха постоји други бог? Како никако поуку ви
да примите! –¹⁰²**

Такође каже Узвишени:

**Господар ваш је рекао: "Позовите Ме и замолите, Ја ћу вам
се одазвати! Они који из охолости неће да Ме обожавају –
ући ће, сигурно, у Пакао понижени."¹⁰³**

6. Знање да након тегобе долази олакшање.

Рекао је Узвишени:

Та, заиста, с муком је и ласт, заиста, с муком је и ласт!¹⁰⁴

7. Знање о презрености дуњалука.

Овај свет је као хладовина која нестаје, пролазна, а не вечна кућа, и све што је на њему пролазно је. Остаје само Господар твој, Величанствени и Племенити. Узвишени Алах је рекао:

**Знајте да живот на овоме свету није ништа друго до игра, и
разнода, и улепшавање, и међусобно хвалисање и
надметање именима и бројем деце! Пример за то је биље
чији раст после кише одушевљава невернике, оно затим**

---

¹⁰¹ Ар-Р'ад 28.

¹⁰² Ан-Намл 62.

¹⁰³ Гафир 60.

¹⁰⁴ Аш-Шарх 5-6.

буја, али га после видиш пожутела, да би се на крају скршило. А на ономе свету је тешка патња и Алахов опрост и задовољство; живот на овоме свету је само варљиво наслађивање.¹⁰⁵

Сехл бин Са'д, Алах био задовољан њиме, приповеда: **“Били смо с Послаником, нека је на њега Божији мир и спас, у Зул-Хулејфи и наишли смо поред угинуле овце, па је Мухамед, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: “Је л’ можда мислите да она сада нешто вреди код њеног власника?! Тако ми Онога у чијој руци је моја душа, дуњалук је код Алаха презренији од ове угинуле овце код њеног власника.”¹⁰⁶**

8. Знање о томе да човек неће напустити овај свет све док у потпуности не изврши и потроши оно што му је Алах прописао и одредио.

Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, је рекао: **„Заиста ми је мелек Цибрил, нека је на њега Божији мир и спас, објавио да ни један човек неће умрети све док не употпуни своју опскрбу и док не истекне његов рок. Зато се бојте Алаха и на леп начин тражите своју опскрбу, и нека вас спорост доласка нафакe не наведе да је тражите у грешењу према Алаху, јер опскрба се не стече осим покорношћу Узвишеном.“¹⁰⁷**

---

¹⁰⁵ Ал-Хадид 20.

¹⁰⁶ Сахиху Ибн Маџе – Албани га је оценио веродостојним.

¹⁰⁷ Сахихул-Џами'.

Ибнул-Кајјим, Алах му се смиловао, споменуо је следеће лекове¹⁰⁸:

1. Човек се треба тешити тиме што су и други искушани разним искушењима и треба добро знати да нема тога који није нечиме искушан, те да он није једини који је искушан или погођен неком недаћом. Ако би се читав свет претражио, не би се нашло ништа осим искушења, смрти најдражих или немилих догађаја. Такође, човек треба да зна да је овај свет кућа искушења, па ако се мало насмејеш – плакаћеш много, ако си срећан један дан – бићеш несрећан једну годину, ако мало уживаш – много тога ће ти бити ускраћено. Алах Узвишени каже:

Ако ви допадате рана, и други рана допадају. А у овим данима Ми дајемо победу сад једнима, а сад другима.¹⁰⁹

2. Човек треба размислити о искушењима и ономе што га је снашло и треба бити захвалан Алаху што та искушења нису већа и тежа, као и то што се та искушења не односе на веру, јер све на овом свету је варљиво наслађивање и самим тим не вреди за тим туговати, што није случај са искушењем губитка вере. Такође, треба Алаху захваљивати на преосталим благодатима. Када је Урвеу ибн Зубејру у истом дану била ампутирана нога и преселио му син, рекао је: *“Алаху мој, Теби хвала. Ако си ми нешто одузео, па Ти си ми то и подарио. Ако си ме искушао, па већ си ми и опростио. Подарио си ми четири уда, а један си ми само одузео и подарио си ми четири сина, а узео само једног.”*

---

¹⁰⁸ Задул-Ме'ад фи хедји хајрил-'Ибад, 4. део, стр. 188-195, сажето.

¹⁰⁹ Алу Имран 140.

3. Човек треба знати да немир (брига) и незадовољство због онога што му је Алах предодредио и прописао, изазива незадовољство његовог Господара, радује ђавола, његов непријатељ ликује, а пријатељ тугује, његова награда се поништава и душа слаби. Када се човек стрпи и искрено нада награди, онда свога Господара чини задовољним, а ђавола понизи и врати га клонулог, обрадује свог пријатеља, а растужи непријатеља.

4. Сва искушења и недаће треба сматрати једном од капија стицања награде која припада човеку уколико се стрпи и искрено нада тој нагрди. Такође, човек треба да размишља о оносветској награди која неће нестати, и о ономе што је Алах Узвишени припремио за онога ко се стрпи на ономе што га је задесило. Ебу Муса Ел-Еш'ари преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Када умре дете Алаховог роба, Узвишени Алах каже Својим мелецима: ‘Узели сте (душу) детета Мога роба?’ Они одговоре: ‘Да!’ Он тада каже: ‘Узели сте плод његовог срца?’ Они одговоре: ‘Да!’ Он тада каже: ‘А шта је рекао Мој роб?’ Они одговоре: ‘Захвалио Ти се и рекао: - Ми смо Алахови и Њему се враћамо. -’ Тада Узвишени Алах каже: ‘Изградите Моме робу кућу у Рају и назовите је Кућа Захвале.’”**¹¹⁰

Ебу Сеид Ел-Худриј преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Неће верника задесити ни тешкоћа, ни болест, нити забринутост, нити туга, нити било каква недаћа, ни жалост, па чак ни трн који га убоде, осим да му тиме Алах не избрише нешто од његових греха.”**¹¹¹

---

¹¹⁰ Сахиху Ибн Хиббан, 7. део, стр. 210, бр. хадиса 2948.

¹¹¹ Сахихул-Бухари, 5. део, стр. 2137, бр. хадиса 5318.

5. Човек мора бити свестан да су стрпљивост и искрена нада у награду приликом искушења и недаћа, од особина искрених верника и разлога уласка у Рај. Узвишени Алах је рекао:

Ми ћемо вас проверавати све док не укажемо на борце и постојане међу вама, а и вести о вама провераваћемо.¹¹²

Од Сухејба, Алах био задовољан са њим, се преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: *“Чудан ли је пример верника! Шта год да га задеси, њему је добро, а у таквој ситуацији није нико осим верника. Ако га задеси нешто лепо, он се (Алаху) захвали и то буде добро по њега, а уколико га задеси нешто лоше, он се стрпи, па то опет буде добро по њега.”*¹¹³

6. Треба знати да, иако туга човека достигне врхунац, његова стрпљивост не треба да буде из принуде, јер је то стрпљивост која није похвална и за коју не следи награда. Од Махмуда ибн Лебида се преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: *“Када Алах заволи неки народ, искуша га, па онај који буде задовољан, њему припада задовољство, а онај који се срди, њему припада срџба.”*¹¹⁴

7. Човек треба знати да је Онај Који га искушава Најмилостивији од милостивих и да му Алах није послао искушење како би га уништио, нити казнио, већ га искушава како би испитао његово стрпљење, задовољство Алахом и веровање у Њега, како би чуо његово понизно обраћање и скрушено

---

¹¹² Мухаммад 31.

¹¹³ Сахиху Муслим, 4. део, стр. 2295, бр. хадиса 2999.

¹¹⁴ Муснед имама Ахмеда, 5. део, стр. 427, бр. хадиса 23672.

дозивање, те како би га видео како напуштеног и сломљеног срца пред Њим упућује молбу само Њему Узвишеном. Када је једне прилике Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, видео мајку како доји своје дете, рекао је својим асхабима: **“Можете ли замислити да ова мајка баца своје дете у ватру?! Они рекоше: “Не, Алахов Посланиче.” Затим Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рече: “Алах је милостивији према Својим робовима него мајка према свом детету.”**¹¹⁵

8. Треба знати да горчину дуњалука заправо Узвишени Алах замењује слашћу ахирета (оног света), а такође и слаткост дуњалука замењује горчином ахирета, као и то да ће из пролазне горчине преселити се у вечну слаткост, што је боље за човека него да се из краткотрајне слаткости пресели у вечну горчину. Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: **“Рај је прекривен потешкоћама, а Пакао ужицима.”**¹¹⁶ Овде се завршава цитат Ибнул-Каджума, Алах му се смисловао.

Ово свакако не значи да је човек нежива ствар па да ништа не осећа и да не сме испољити своје природне емоције, већ подразумева да се човек не сме срдити и да не сме бити незадовољан Алаховом одредбом. Енес ибн Малик, Алах био задовољан са њим, прича: **“Ушли смо са Алаховим Послаником, нека је на њега Божији мир и спас, код Ебу Сејфа ел-Кадна, мужа дојиље Ибрахима (сина Посланиковог, нека је на њега Божији мир и спас), па је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, узео Ибрахима (у наручје), пољубио га и помиришао. Кад смо после тога опет ушли, Ибрахим је издисао, а очи Алаховог Посланика, нека је на**

---

¹¹⁵ Меџму'ул-Фетава.

¹¹⁶ Сахиху Муслим, 4. део, стр. 2174, бр. хадиса 2822.

њега Божији мир и спас, су сузиле. Тада му је Абдурахман ибн Авф, нека је Алах задовољан са њим, рекао: - Ти, Алахов Посланиче, (плачеш)! “Сине Авфов, суза је самилост”, рече он. Потом су уследиле и друге (сузе), да би онда Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: “Око (ми само) сузи, а срце тугује, али говоримо само оно чиме је задовољан наш Господар. Ибрахиме, ми смо твојим растанком уистину ожалошћени.”¹¹⁷

Усама ибн Зејд, Алах био задовољан са њим, прича: “Кћи Веровесникова, нека је на њега Божији мир и спас, (Зејнеба) послала му је поруку да јој је син на самрти и да дође. Он јој је по истом куриру уз селам, послао поруку: “Алаху припада оно што је узео, а и оно што је коме дао. У Њега је свакоме рок тачно одређен, па нека буде стрпљива и има у виду награду.” Она је, потом, опет послала по њега и заклела га да јој свакако дође. Тада је он устао и са њим Са’д ибн Убаде, Муаз ибн Џебел, Убеј ибн Ка’б, Зејд ибн Сабит и још неки асхаби. Дете је већ било на издисају када је по доласку принесено Алаховом Посланику, нека је на њега Божији мир и спас. Душа му је грљала попут воде која се посипа из мешине. Када су му очи засузиле, Са’д рече: - Алахов Посланиче, шта је то? “Ово је самилост коју је Алах ставио у срца Својих робова. Алах је милостив само Својим самилосним робовима.”¹¹⁸

---

¹¹⁷ Сахихул-Бухари, 1. део, стр. 439, бр. хадиса 1241.

¹¹⁸ Сахихул-Бухари, 1. део, стр. 431, бр. хадиса 1224.

МЕТОДЕ ЛИЧНЕ ЗАШТИТЕ

Од метода којим се човек може заштити јесте:

1. Често учење Кур’ана, нарочито суре Ал-Бакарах, јер ђаволи и џини беже од куће у којој се спомиње Узвишени Алах и учи Кур’ан. Ебу Хурејре, Алах био задовољан са њим, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Немојте од својих кућа начинити кабурове (гробове) (мисли се на то да се не запостави ибадет у кућама), доиста ђаво бежи од куће у којој се учи сура Ал-Бакарах.”**¹¹⁹

2. Стално учење речи **“Бисмиллах”** на почетку свих послова и радњи које обављамо како би, уз Алахову дозволу, ове речи биле заштита од ђавола и џина. Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, је рекао: **“Застор који заклања интимна места Адемових потомака од очију џина, када неко од њих (људи) уђе у нужник, јесте да каже “Бисмиллах”.**¹²⁰

3. Човек треба молити Алаха за берићет када на себи, у свом иметку или породици види нешто што га задивљује и радује, тако што ће рећи **“Ма ша Алах, ла хавле ве ла куввете илла биллах – Како Алах хоће, нема моћи ни снаге осим с Алахом”,** или **“Ма ша Алах тебаракАлах – Како Алах хоће, нека је Узвишен Алах”,** у складу са хадисом од Амира ибн Раби’а у којем стоји да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Када неко од вас на себи, или у свом иметку, или код свог**

---

¹¹⁹ Сахиху Муслим, 1. део, стр. 539, бр. хадиса 780.

¹²⁰ Суненут-Тирмизи, 2. део, стр. 503, бр. хадиса 3191.

брата (муслимана) види нешто што му се свиђа, нека Алаха замоли за берићет, јер доиста је урок истина.”¹²¹

4. Човек стално треба тражити заштиту за себе и своју породицу. Од Ибн Абаса, Алах био задовољан са њим, се преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, тражио заштиту за Хасана и Хусејна, говорећи: **“Доиста је ваш праотац (Алахов Веровесник Ибрахим, нека је на њега Божији мир и спас) тражио заштиту за Исмаила и Исхака речима: “Езу би келиматиллахи-т-тааммех мин кулли шејтанин ве хааммех ве мин кулли ајнин лааммех”**(Тражим уточиште, савршеним Алаховим речима од сваког шејтана, сваке отровнице и ока урокљивог).”¹²²

Поред ових речи, треба учити још и следеће: **“Бисмиллахиллези ла једурру ме‘асмихи шеј’ун фил ерди ве ла фис-семаи ве хувес- семи‘ул-‘алим – (У име Алаха с чијим именом ништа не може наштетити ни на Земљи ни на небу, и Он све чује и зна), три пута ујутру и навече, као и речи: “Езу би келиматиллахи-т-тааммати мин шерри ма халека”** (Утјечем се Алаховим потпуним речима од зла којег ствара), три пута ујутру и навече.

5. Стално спомињање и сећање на Алаха. Узвишени Алах је рекао:

Сећајте се ви Мене, и Ја ћу се вас сетити, и захваљујте Ми, и на благодатима Мојим немојте неблагодарни бити!¹²³

---

¹²¹ Сахихул-Џами'.

¹²² Сахихул-Бухари, 3. део, стр. 1233, бр. хадиса 3191.

¹²³ Ал-Бакарах 152.

Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже у хадиси-кудсији: **“Ја ћу поступити према Своме робу сходно његовом мишљењу о Мени.”**¹²⁴ **“Ја сам с Мојим робом кад год Ме се он сети. Ја сам с Мојим робом онда када Ме спомене (зикр). Ако Ме спомене у себи (самоћи), споменућу га у Себи, а ако Ме спомене у друштву, ја ћу га споменути у часнијем друштву од тога. Ако Ми се Мој роб примакне за педаљ, приближићу му се за лакат, а ако Ми се примакне за лакат, приближићу му се за хват. Ако ми дође ходајући, доћи ћу му трчећи (журећи)!”**¹²⁵

---

¹²⁴ Алах ће наградити Свога роба сходно томе какво мишљење има о Алаху, тј. ако се човек нада Алаховој милости и мисли да ће му Алах опростити, тако ће и бити, јер се томе не нада осим прави, искрени верник, знајући да ће га Алах наградити. Ако човек губи наду у Алахову милост и мисли да ће га Алах казнити, тако ће му и бити, јер наду у Алахову милост не губи осим кафир (неверник). Али, када човек може имати лепо мишљење о Алаху? Лепо мишљење о Алаху човек ће имати онда када буде извршавао оно чиме га је Алах обавезао, тежећи и надајући се Алаховој доброти, када буде радио добра дела – тада човек може имати лепо мишљење о Алаху да ће му Алах примити то што чини. Што се тиче онога ко има лепо мишљење о Алаху, а не извршава оно чиме га је Алах обавезао и не чини добра дела Алаха ради, то су само празне(неосноване) наде у Алаха, а заправо, такав следи своје страсти и његова надања у Алаха су само пуне жеље.

¹²⁵ Сахихул-Бухари, 6. део, стр. 2694, бр. хадиса 6970.

КОРИСТИ ЗИКРА (СПОМИЊАЊА АЛАХА)

1. Узвишени Алах у Својој племенитој Књизи појашњава да је спомињање Алахa један од узрока отклањања несреће, па у казивању о Јунусу, нека је на њега Божији мир и спас, каже:

И Јунус је био посланик. И он побеже на једну лађу препуну и баци коцку и коцка на њега паде, и риба га прогута, а био је заслужио прекор, и да није био један од оних који Алахa хвале, сигурно би остао у утроби њеној до Дана кад ће сви бити оживљени.¹²⁶

2. Стално практиковање зикра је разлог примања дове (молбе), заштите и помоћи човеку. Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, је рекао: **“Узвишени Алах је наредио Јахја'у сину Зекерије, нека је на њега Божији мир и спас, пет ствари, да их примењује и да нареди Бену-исраелићанима да се по њима владају. Јахја, нека је на њега Божији мир и спас, то није одмах учинио па му Иса, нека је на њега Божији мир и спас, рече: “Теби је Алах Узвишени наредио пет ствари, да их примењујеш и да Бену-исраелићанима наредиш да их се придржавају и по њима се владају, па, или ћеш им то наредити ти, или ћу то ја лично учинити?!” Тада Јахја, нека је на њега Божији мир и спас, рече: “Немој. Бојим се, ако то не извршим да ћу пропасти у земљу или бити кажњен.” Након тога је Јахја, нека је на њега Божији мир и спас, сакупио људе у Месцидул-Аксау који се брзо напуни, те су људи поседали чак и по прозорима, па им он рече: “Заиста ми**

---

¹²⁶ Ас-Саффат 139-144.

је Алах наредио пет ствари, да по њима поступама и наредио ми је да вама такође наредим да се по њима владате:

Прво: Да само Алаха обожавате и да Му ништа као друга не приписујете (не чините ширк), јер пример онога ко чини ширк је као пример човека који је купио роба, плативши га златом или сребром, доведе га својој кући и каже му: “Ово је моја кућа и ово је посао који треба да радиш, па ради и зараду доноси мени!” Тај је роб радио али је зараду давао неком дугом мимо свог газде. Па жели ли ико од вас да има таквог роба?

Друго: Узвишени Алах, вам је наредио да обављате намаз, па када клањате немојте се окретати, јер Алах Узвишени окрене Своје лице према човеку који клања све док се он не окрене у намазу.

Треће: Алах вам је наредио да постите, јер је то попут човека који се налази у скупини људи а са собом носи кесу са миском (мирисом) чији мирис свако жели осетити, јер заиста је (неугодан) мирис из уста постача Узвишеном Алаху дражи од мириса миска.

Четврто: И наредио вам је да дајете зекат (милостињу), јер пример милостиње је као пример човека којег је непријатељ заробио, свезао и одлучио да му осече главу. Тада им он рече: “Могу ли ја себе откупити?” па је давао по мало и мало, све док себе из тог стања није искупио.

Пето: И Алах вам је наредио да Га пуно спомињете (зикр чините), јер пример зикра (спомињања Алаха Узвишеног) је као пример човека који бежи од непријатељске војске и стигне до неке чврсте тврђаве и заштити се од њих. Такође и човек не може себе од сотоне ничим бољим заштитити као што може зикром.”¹²⁷

---

¹²⁷ Сахиху Ибн Хузејме, 3. део, стр. 195, бр. хадиса 1895.

3. Стално спомињање Алаха је замена за учење Кур’ана онеме ко није у стању ништа научити из њега. Абдулах ибн Еби Евфа приповеда: **“Алаховом Посланику, нека је на њега Божији мир и спас, дошао је неки човек и рекао му: “Алахов Посланиче, ја не могу научити ништа из Кур’ана, па ме подучи нечему што ће ми бити замена за Кур’ан.” Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, му одговори: “Реци СУБХАНАЛАХИ, ВЕЛХАМДУ ЛИЛЛАХИ, ВЕ ЛА ИЛАХЕ ИЛЛАЛЛАХУ, ВАЛАХУ ЕКБЕР ЛА ХАВЛЕ ВЕ ЛА КУВВЕТЕ ИЛЛА БИЛЛАХ (Нека је слављен Алах, хвала Алаху нема другог божанства које заслужује да се истински обожава осим Алаха, Он је највећи и нема снаге нити моћи осим са Алахом)”. Тада овај човек рече: “Добро, овим речима ћу величати и славити Алаха, а шта да учим за себе?” Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, му на то рече: “Изговарај речи РАББИГФИР ЛИ, ВЕРХАМНИ, ВЕХДИНИ, ВЕ АФИНИ, ВЕРЗУКНИ (Алаху мој, опрости ми, смилуј ми се, упути ме, заштити ме и опскрби ме). Затим Алахов посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рече: “Стекао је велико добро и награду.”¹²⁸**

4. Стални зикр одвраћа (одбија) ђавола и његова дошаптавања. Од Ебу Хурејре се преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Сотона свакоме од вас у току ноћи свеже три чвора изнад главе и на сваком пише: ‘Спавај, дуга ти је ноћ!’ Ако се човек пробуди и спомене Алахово име, развеже се један чвор, ако устане и абдести, развеже се и други чвор, а ако клања сабах-намаз, развеже се и трећи чвор. У том случају, човек устане хоран, расположен и марљив, а**

---

¹²⁸ Сахиху Ибн Хиббан, 5. део, стр. 116, бр. хадиса1810.

ако не клања сабах-намаз, онда устане нерасположен,
мрзовољан и лењ.”¹²⁹

---

¹²⁹ Сахикул-Бухари, 1. део, стр. 383, бр. хадиса 1091, а бележи га и Муслим.

НАЈБОЉИ ЗИКР

1. Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: *“Две су речи лаке на језику, тешке на Мизану (Ваги) и драге (миле) Господару: СУБХАНАЛЛАХИ ВЕ БИ ХАМДИХИ, СУБХАНАЛЛАХИЛ-АЗИМ (Слављен нека је Алах и Њему хвала, слављен нека је Алах Силни).”*¹³⁰

2. Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: *“Ко каже у току једног дана сто пута: ‘СУБХАНАЛЛАХИ ВЕ БИ ХАМДИХИ’ (Слављен је Алах и Њему припада сва хвала), опроштени су му греси, па макар их било као морске пене.”*¹³¹

3. Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: *“Ко се пробуди у току ноћи (па жели наставити спавати, али се сети Алаха) и изговори: ‘Ла илахе илАлаху вахдеху ла шерике леху, лехул-мулку ве лехул-хамду ве хуве ала кулли шеј’ин кадир. СубханАлах, ла илахе илАлах вАллаху екбер, ве ла хавле ве ла куввете илла биллах! (Нема божанства које заслужује да се истински обожава осим Алаха, Он нема судруга. Њему припада сва власт и сва хвала, и Он је свемоћан. Слављен нека је Алах, нема божанства које заслужује да се истински обожава осим Њега, Алах је Највећи – нема снаге ни моћи осим код Узвишеног Алаха), па након тога абдести и клања, намаз ће му бити примљен, а ако после ове дове изговори: ‘Алаху мој, опрости ми!’, биће му услышано. Ако у дови тражи добро (хајр), Алах ће му то и подарити.”*¹³²

---

¹³⁰ Сахикул-Бухари, 5. део, стр. 2352, бр. хадиса 6043.

¹³¹ Сахикул-Бухари, 5. део, стр. 2352, бр. хадиса 6042.

¹³² Сахикул-Бухари, 1. део, стр. 387, бр. хадиса 1103.

4. Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, је рекао: *“Да кажем: СубханАлах вел хамдулиллах ве ла илахе илла Аллах вАллаху екбер (слављен нека је Алах Њему хвала, нема божанства које заслужује да се истински обожава осим Алаха и Алах је највећи), драже ми је од дуњалука и свега што је на њему.”*¹³³

5. Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, је рекао: *“Да ли може неко од вас да у току једног дана заради хиљаду добрих дела?” Један од присутних упита: “А како да неко до нас заради хиљаду добрих дела у току дана?” Аллахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, одговори: “Онај ко у току дана каже стотину пута: СубханАлах, биће му уписано хиљаду добрих дела или избрисано хиљаду његових грешака.”*¹³⁴

6. Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, је рекао: *“Ко на мене донесе један салават, Алах ће на њега донети десет салавата и поништити му десет лоших дела.”*¹³⁵

7. Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, је рекао: *“Чистоћа је пола веровања (имана), захвала Алаху Узвишеном пуни мизан, 'субханАлахи' 'елхамдулиллахи' пуне простор између небеса и Земље, намаз је светло, зекат је доказ (веровања), стрпљивост је сјај, Кур'ан ће бити доказ за*

---

¹³³ Сахиху Муслим, 4. део, стр. 2072, бр. хадиса 2695.

¹³⁴ Сахиху Муслим.

¹³⁵ Сахиху Ибн Хиббан, 3. део, стр. 185, бр. хадиса 904.

тебе или против тебе. Сви људи журе да продају своју душу. Том продајом или је откупе или је упропасте.”¹³⁶

8. Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, је рекао једном од својих асхаба: “Хоћеш ли да ти кажем речи које су једно од рајских блага? То су речи **ЛА ХАВЛЕ БЕ ЛА КУВВЕТЕ ИЛЛА БИЛЛАХ** (нема моћи нити снаге осим са Алахом).”¹³⁷

9. Вишеструки зикр. Преноси се од Џувејрије, нека је Алах задовољан са њом, да је Веровесник, нека је на њега Божији мир и спас, изашао од ње рано чим је клањао сабах-намаз, а она је седела учећи. Након што је Сунце изашло, он се вратио, а она је и даље седела учећи. Па је упитао: 'Још увек си у истом стању у каквом сам те оставио?' - Да - одговорила му је. Нато јој је Веровесник, нека је на њега Божији мир и спас, казао: 'Након што сам отишао од тебе, изговорио сам три пута четири реченице, па када би се оне упоредиле са оним што си ти изговорила све до сада, онда би превагнуле оне што сам ја изговорио, а то су: “СубханАлахи ве би хамдихи адеде халкихи, ве рида нефсихи, ве зинете 'Аршихи, ве мидаде келиматихи” (Слава и хвала Алаху онолико колико су бројна Његова створења, онолико колико је Он задовољан, онолико колика је тежина Његовог престола и онолико колико је мноштво Његових речи).”¹³⁸

---

¹³⁶ Сахиху Муслим, 1. део, стр. 203, бр. хадиса 223.

¹³⁷ Сахихул-Бухари, 5. део, стр. 2346, бр. хадиса 6021.

¹³⁸ Сахиху Муслим, 4. део, стр. 2090, бр. хадиса 2726.

СРЕДСТВА КОЈА ВОДЕ АЛАХОВОМ ЗАДОВОЉСТВУ КОЈЕ ШТИТИ ОД ЗЛА И ИСКУШЕЊА

1. Човек треба стално тражити опрост за своје грехе, јер већина икушења која задесе човека су последица његових греха и непокорности, како је то појаснио Узвишени Алах у Свом говору:

Каква год вас беда задеси, то је због грехова које сте зарадили, а Он многе и опрости.¹³⁹

Стално тражење опроста је узрокује обиље нафакe (опскрбе), како нас је о томе обавестио наш Узвишени Господар:

И Нух је говорио: 'Тражите од Господара свога опрост јер Он, доиста, много прашта; Он ће вам кишу обилну слати и помоћи ће вас имањима и синовима, и даће вам башче, и реке ће вам дати.¹⁴⁰

Стално тражење опроста је један од узрока отклањања брига и туге, како је то појаснио Алахов Посланик, а.с, у свом говору: **“Ко често (пуно) тражи опроста, Алах ће му дати излаз из сваке бригае и потешкоће и опскрбиће га одакле се и не нада.”¹⁴¹**

С обзиром да је сваки човек подложен (склон) гресима и непокорности, један он узрока отклањања икушења и њиховог нестанка је управо признање и покајање за учињени грех.

---

¹³⁹ Аш-Шура 30.

¹⁴⁰ Нух 10-12.

¹⁴¹ Мустедрак ала сахихајн, 4. део, стр. 291, бр. хадиса 7677.

Међутим, није довољно то учинити само речима, већ то признање да је човек погрешно мора бити и срцем уз чврсту одлуку да ће се напустити тај грех, кајање због тог греха, као и искрену одлуку да се њему више неће враћати. Алах Узвишени је рекао:

И Зуннуну се, када срдит оде и помисли да га нећемо казнити – па после у тминама завапи: "Нема божанства које заслужује да се истински обожава осим Тебе, хваљен нека си, а ја сам се заиста огрешно према себи!" – одазвасмо и тегобе га спасисмо; ето, тако Ми спасавамо вернике.¹⁴²

2. Спознаја Алаха у стању рахатлука (благостања), и то извршавањем Његових наредби и остављањем Његових забрана. Од Ебу Хурејре, Алах био са њим задовољан, се преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **"Ко жели да му се Алах одазове у потешкоћама и недаћама, нека се Алаху често обраћа довом у стању рахатлука (благостања)."**¹⁴³

Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, такође каже у хадису којег преноси Ибн Абас: **"...Спознај (сети се) Алаха у благостању, па ће се Он тебе сетити кад си у невољи..."**¹⁴⁴

3. Отклањање и олакшавање невоља муслимана. Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: **"Ко отклони вернику једну од његових дуњалуцких невоља, Алах ће отклонити једну од његових недаћа на Судњем дану. Ко олакша своме дужнику (одгодивши рок или опростивши му**

---

¹⁴² Ал-Анбија' 87-88.

¹⁴³ Мустедрак ала сахихајн, 1. део, стр. 729, бр. хадиса 1997.

¹⁴⁴ Мустедрак ала сахихајн, 3. део, стр. 623, бр. хадиса 6303.

дуг), Алах ће њему олакшати и на дуњалуку и на ахирету. Ко покрије (срамоте) једног муслимана, Алах ће њега покрити на овом и будућем свету. Алах помаже своме робу све док он помаже свом брату. Ко крене на пут тражећи науку, Алах ће му олакшати пут ка рају. Кад се људи сакупе у Алаховој кући (месциду) ради учења Кур'ана и његовог заједничког проучавања, Алах на њих спусти смиреност и прекрије их својим рахметом (својом милошћу), мелеки их окрузе и Алах их спомиње, поносећи се њима међу својим најближим (најобдаренијим) створењима. А онога који закаже у својим делима неће спасити његово порекло.”¹⁴⁵

4. Често удељивање (садака-милостиња) и добротинство уз Алахову дозволу отклања искушења и несреће. Од Енеса ибн Малика се преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Садака гаси Алахову срибу.”**¹⁴⁶

Уму Селеме, Алах био задовољан са њом, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Чињење добрих дела штити од лошег и тешког краја, тајна садака гаси срибу Господара, а чување родбинских веза продужава живот. Свако добро дело је садака. Добротинитељи на овом, су добротинитељи и на будућем свету, а починиоци лоших дела на овом, су починиоци лоших дела и на будућем свету...”**¹⁴⁷

Од Муаза ибн Џебела се преноси да је рекао: **“Био сам са Алаховим Послаником на путовању па сам једног дана био близу њега, и тако, путујући, питао сам: 'О Алахов**

¹⁴⁵ Сахиху Муслим, 4. део, стр. 2074, бр. хадиса 2699.

¹⁴⁶ Сахиху Ибн Хиббан, 8. део, стр. 103, бр. хадиса 3309.

¹⁴⁷ Сахихул-Џами'.

Посланиче, реци ми о послу који уводи у рај а удаљава од пакла?' Рекао је: 'Питао си ме о нечему важном што је лагано оном коме Алах то олакша: да обожава Алаха, друге му не придружује, обавља намаз, даје зекат, пости рамазан, обавља хаџ', а затим рекао је: 'Хоћеш да ти укажем на врата добра? Пост је штит, садака поништава грехе као и намаз човека у добокој ноћи.' А затим је проучио: 'Њихови бокови се лишавају постеља', док није дошао до: '...као награда за ово што су чинили, скривене радости чекају.'¹⁴⁸ Затим је рекао: 'Хоћеш ли да ти кажем која је ствар најважнија, шта је ступ, а шта врх?' Рекао сам: 'Да, Алахов Посланиче', па је рекао: 'Најважнија ствар је ислам, ступ његов је намаз, а врхунац његов је борба на Божијем путу', а затим је рекао: 'Хоћеш ли да те обавестим о оном што садржи све то?' Рекао сам му: 'Свакако, Алахов Посланиче.' Ухватио се за језик, па је рекао: 'Сустегни се у овоме', па сам рекао: 'О Алахов посланиче, хоћемо ли ми бити прекорени за оно што будемо говорили?', Рекао је: 'Мајка те изгубила, о Му'азе, а да ли се људи лицима својим окренутим обарају у Ватру?' - или рекао је: '...носевима њиховим, осим због последица њихових језика?!'¹⁴⁹

---

¹⁴⁸ Сура „Ас-Сацдах“ – 16-19: „Бокови њихови се постеља лишавају и они се Господару своје из страха и жеље клањају, а део оног што им Ми дајемо удељују. И нико не зна какве их, као награда за оно што су чинили, скривене радости чекају. Зар да вернику буде исто као грешнику? Не, њима неће бити исто: оне који су веровали и добра дела чинили чекају рајске башче у којима ће боравити, као награда за оно што су радили.“

¹⁴⁹ Суненут-Тирмизи, 5. део, стр. 11, бр. хадиса 2616.

5. Спајање и одржавање родбинских веза и то посећивањем родбине и подмиривањем њихових потреба. Узвишени Алах је рекао:

Зар и ви не бисте, када бисте се власти дочепали, неред на Земљи чинили и родбинске везе кидали! То су они које је Алах проклео и глумим и слепим их учинио. Како они не размисле о Кур'ану, или су им на срцима катанци!¹⁵⁰

Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: **“Нема доброг дела које је прече да Алах Узвишени убрза његовом починиоцу награду на дуњалуку, уз награду коју ће му оставити на ахирету, од спајања и одржавања родбинских веза. Нема греха који је пречи да Алах Узвишени убрза његовом починиоцу казну на дуњалуку, уз казну коју ће му оставити на ахирету, од насиља и кидања родбинских веза, лажног (кривог) заклињања које оставља кућу без опскрбе.”**¹⁵¹

6. Клонити се насиља према људима и узнемиравања истих, јер је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Дова обесправљеног се успиње изнад облака и врата небеса јој се отварају и Алах Узвишени каже: *Тако Ми Моје Част и Славе, Ја ћу ти помоћи, макар то било и након неког времена!*”**¹⁵²

Колико год да се одгоди казна за насилника, кад тад ће га стићи. Ебу Муса, Алах са њим био задовољан, преноси да је

---

¹⁵⁰ Мухаммад 22-24.

¹⁵¹ Суненул-Бејхекил-кубра, 10. део, стр. 35, бр. хадиса 19655.

¹⁵² Сахиху Ибн Хиббан, 3. део, стр. 158, бр. хадиса 874.

Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Алах даје насилнику одређени рок, па кад га узме, онда Му не може умаћи”, а затим је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, проучио ајет: “Ето тако Господар твој кажњава, кад кажњава села и градове, који су насиље учинили. Кажњавање Његово је заиста болно и страшно”**¹⁵³.¹⁵⁴

7. Тражити уточиште код Алаха упућујући му дове и искрено му се отворити. Узвишени Алах је рекао:

Господар ваш је рекао: “Позовите Ме и замолите, Ја ћу вам се одазвати! Они који из охолости неће да Ме обожавају – ући ће, сигурно, у Пакао понижени.”¹⁵⁵

Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: **“Не постоји ништа племенитије код Алаха од дове (искреног обраћања Њему, јер се у дови испољава немоћ, понизност, потреба за Алахом, признање Алахове моћи, нека је Он слављен и узвишен, па Алах Узвишени почасту Свога роба одазивањем на ту дову).”**¹⁵⁶

Севбан, Алах био задовољан са њим, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Доиста, човеку опскрба бива ускраћена због греха којег чини, не одбија (мења) кадер (оно што је одређено) осим дова, нити продужује живот осим добротинство.”**¹⁵⁷

---

¹⁵³ Худ 102.

¹⁵⁴ Сахикул-бухари, 4. део, стр. 1726, бр. хадиса 4409.

¹⁵⁵ Гафир 60.

¹⁵⁶ Сахиу Ибн Хиббан, 3. део, стр. 151, бр. хадиса 870.

¹⁵⁷ Сахиу Ибн Хиббан, 3. део, стр. 153, бр. хадиса 872.

Газали каже: “Ако се каже 'каква је корист дове када се предодређење не може променити', знај да је део судбине отклањање несрећа довом, па је дова разлог одбијања несрећа и добијања милости као што је штит (оклоп) узрок одбране од оружја и као што је вода узрок да израсте биље из земље. Као што оклоп штити од стрела, у истој су корелацији дова и недаће, па није од услова признавања предодређења да се не носи оружје. Алах Узвишени је рекао: **“...али нека држе оружје своје и нека буду опрезни...”**¹⁵⁸ Алах Узвишени је предодредио судбину, али и њене узроке.”

Ибнул-Кајјим каже¹⁵⁹: “Ако би се одбацила слободна воља људи, то би нужно значило и обавезну елиминацију свих узрока. Стога ће се рећи човеку: ако ти је већ предодређено да ниси ни гладан ни жедан, хоћеш ли јести или не? Или, ако ти то није већ предодређено, хоћеш ли у том случају јести или не? Ако ти је предодређено да имаш дете (потомка), да ли то значи да хоћеш или нећеш имати интимне односе са својом женом? А, ако ти је предодређено да неће имати потомка, да ли то значи да нећеш имати потребу за женидбом, итд.”

---

¹⁵⁸ Ан-Ниса' 102.

¹⁵⁹ Ел-Џевабул-Кафи, стр. 37.

АДАБИ (ПРАВИЛА) ДОВЕ

Вођа правоверних, Омер ибн Хатаб, каже: *“Мене не брине то да ли ће дова бити услышана, већ ме брине сама дова, јер ако сам ја инспирисан да упутим дову, онда је у томе и њено примање.”*

Дова има своје обичаје (правила) које верник мора испоштовати пре него почне довити, како би се дова што боље услышала од стране Узвишеног Господара. Од тих адаба (правила) су:

1. Дова треба бити усмерена према ономе што је халал (дозвољеном) у свим стварима и пословима тако што ће храна, пиће, одећа, превозно средство човека бити на дозвољен начин стечено. Ебу Хурејре, Алах био са њим задовољан, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“О људи, Алах је леп и воли лепоту. Наредио је верницима оно што је наредио посланицима, рекавши: 'О посланици, дозвољеним и лепим јелима се храните и добра дела чините, јер Ја добро знам шта ви радите.’¹⁶⁰ И рекао је: 'О верници, једите укусна јела која смо вам подарили.’¹⁶¹ Затим је споменуо човека 'који дуго путује, па му се коса рашчупа и он се упраши, а храна, пиће и одећа му је харам и храни се харамом (оним што је забрањено). Пружа своје руке небу: 'Господару, Господару!', па како да му се одазове!?’¹⁶²**

2. Пожељно је да човек буде чист (под абдестом), да се окрене према кибли и да подигне руке док учи дову (да су дланови окренути ка небу) и обраћа се своме Господару. Селман, Алах

---

¹⁶⁰ Ал-Му'минун 51.

¹⁶¹ Ал-Бакарах 172.

¹⁶² Сахиху Муслим, 2. део, стр. 703, бр. хадиса 1015.

био задовољан са њим, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Заиста је ваш Господар Стидан и Племенит. Он се стиди да руке ономога ко Га искрено замоли и ко Му се довом обрати, врати празне.”**¹⁶³

Мухацир ибну Кунфуз, Алах са њим био задовољан, каже да је једне прилике наишао поред Посланика, нека је на њега Божији мир и спас, док је обављао малу нужду, па му је назвао селам а он му није одговорио. Након тога је абдестио и извинуо се речима: **„Презирао сам да спомињем Узвишеног Алаха, а нисам под абдестом.”**¹⁶⁴

3. Приликом дове не треба подизати глас, нити га у потпуности пригушити, јер Алах Узвишени каже:

Не изговарај на сав глас Кур'ан кад молитву обављаш, а и не пригушуј га; тражи средину између тога.¹⁶⁵

Ебу Муса Ел-Еша’ри приповеда: **“Путовали смо са Алаховим Послаником, нека је на њега Божији мир и спас, па када год би смо се попели на неку узвисину текбирали би (изговорити Алаху Екбер – Алах је највећи) и изговарали ла илахе иллаллах, па нам он рече: Не оптерећујте се (дизањем гласова) јер не дозивате глувог и одсутног. Он је са вама, Он све чује, и Он је близу, слављен нека је и Узвишен .”**¹⁶⁶

---

¹⁶³ Сахиху Ибн Хиббан, 3. део, стр. 160, бр. хадиса 876.

¹⁶⁴ Сахиху Ибн Хузејме, 1. део, стр. 103, бр. хадиса 206.

¹⁶⁵ Ал-Исра' 110.

¹⁶⁶ Сахихул-Бухари, 3. део, стр. 1091. бр. хадиса 2830.

4. Дову треба почети захвалом и величањем Алаха, затим донети салават на Алаховог Посланика, изразити покајање за грехе, тражити опрост, исказати понизност и потребу. На исти начин треба и завршити дову. Алах Узвишени је рекао:

А њихова последња молитва: "Тебе, Алаха, Господара светова, хвалимо!"¹⁶⁷

Преноси Фудале бин Убејд, Алах био задовољан са њим, да је Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, прошао поред човека који је упућивао дову у намазу, а није захвалио Алаху, нити је донео салават на Посланика, нека је на њега Божији мир и спас, па је рекао њему или неком другом: **„Овај је пожурио! Када неко од вас моли, нека се прво захвали Алаху, затим нека донесе салават на Посланика, нека је на њега Божији мир и спас, па тек тада нека моли за шта хоће!“¹⁶⁸**

5. Алаха треба молити, дозивати Његовим лепим именима и својствима. Алах Узвишени је рекао:

Алах има најлепша имена и ви Га зовите њима.¹⁶⁹

Преноси Абдулах б. Бурејде од свога оца, Алах био задовољан са њим, да је Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, чуо човека како дови речима: **"Алаху, молим Те тиме што сведочим да си Ти Бог, нема бога који заслужије да се истински обожава осим Тебе, Јединог, Оног који је уточиште сваком, није родио нити је рођен и нико Му раван није."** Па

---

¹⁶⁷ Јунус 10.

¹⁶⁸ Сахиху Ибн Хузејме, 1. део, стр. 351, бр. хадиса 710.

¹⁶⁹ Ал-А'раф 180.

је рекао: *“Доиста је тражио од Алаха именом којим када се затражи даје, и када се дови услиша.”*¹⁷⁰

Енес Ибн Малик приповеда: *“Седели смо са Послаником, нека је на њега Божији мир и спас, док је један човек клањао, па када је обавио сецду и тешеххуд почео је молити Алаха речима: “Алаху мој, молим Те сведочећи да Теби припада хамд (хвала и похвала), нема божанства које заслужује да се истински обожава осим Тебе, ел-Меннан (Доброочинитељу), Бедиус-семавати вел-ерд (Створитељу небеса и Земље), о Ти, власниче Величине и Племенитости (зудцелали вел икрам), вечно живи (ел-Хајју) Који све одржава (ел-Кајјум).” Чувши то, Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, је рекао: “Тако ми Онога у чијој руци је моја душа, молио је Алаха Његовим највећим именом, којим када се позове, Он се одазове, а када се замоли, Он удовољи.”*¹⁷¹

6. Дову треба учити понизно и скрушено. Рекао је Алах Узвишени:

И Зекерија се – када замоли Господара свога: "Господару мој, не остављај ме самог, а Ти си једини вечан!" – одазвасмо и, излечивши му жену, Јахјаа му поклонисмо. Они су се трудили да што више добра учине и молили су Нам се у нади и страху, и били су према Нама понизни.¹⁷²

7. Приликом упућивања дове не сме се губити нада у њено примање. Ебу Хурејре, Алах био задовољан са њим, каже да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао:

¹⁷⁰ Сахиху Ибн Хиббан, 3. део, стр. 173, бр. хадиса 891.

¹⁷¹ Сахихун-Несаи.

¹⁷² Ал-Анбија' 89-90.

“Услишаће се (дова) ономе од вас ко је стрпљив и не каже: ‘Молио сам, па ми није услишано’.”¹⁷³

8. Не треба претеривати у дови. Син Са’да ибн Еби Векаса приповеда: **“Чуо ме је отац како кажем: “О Алаху, молим Те за Рај и уживање у њему, и то и то. Заштити ме од ватре у паклу, њених ланаца и окова и тога и тога’, па он рече: ‘О, синчићу мој, чуо сам Алаховог Посланика, нека је на њега Божији мир и спас, како говори: ‘Биће људи који претерују приликом упућивања дове’, па пази да не будеш један од њих. Ако добијеш Рај, добићеш и оно што је у њему, а ако будеш сачуван од ватре у паклу, бићеш сачуван и од зла које је у њој.”¹⁷⁴**

9. У дови се не сме тражити нешто што је грех, нити кидање родбинских веза, јер је Алахов Посланик рекао: **“Нема човека који неће Алаху упутити дову у којој нема греха нити кидања родбинских веза, а да му Алах неће њоме дати једну од три ствари: или ће му услишати дову на дуњалуку, или ће му дати у њеној вредности награду на ахирету, или ће отклонити од њега зло у вредности те дове”, па су неки рекли: ‘О Алахов Посланиче, значи да пуно доavimo’, а он одговори: ‘Алах ће вам више дати’.”¹⁷⁵**

10. Дову треба упутити у посебним временима и приликама када се она прима, као што је дан Арефата, јер Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: **“Најбоља дова је дова на дан Арефата, а најбоље што сам рекао ја и посланици пре мене јесте: „ЛА ИЛАХЕ ИЛЛАЛЛАХУ ВАХДЕХУ ЛА ШЕРИКЕ ЛЕХ ЛЕХУ-Л-МУЛКУ ВЕ ЛЕХУ-Л-ХАМДУ ВЕ ХУВЕ ‘АЛА КУЛЛИ ШЕЈ’ИН КАДИР (Нема Бога који**

---

¹⁷³ Сахихул-Бухари, 5. део, стр. 2335, бр. хадиса 5981.

¹⁷⁴ Сахиху Ибн Хиббан, 15. део, стр. 166, бр. хадиса 6763.

¹⁷⁵ Мустедрак ала сахихајн, 1. део, стр. 670, бр. хадиса 1816.

заслужује дањ се истински обожава осим Једног и Јединог Алаха, Којем нема нико раван (Који нема судруга)! Њему припада сва власт и сва слава и Он је свемогући!).”¹⁷⁶

- На дан цуме (петак), због хадиса од Ебу Хурејре, Алах био задовољан са њим, у којем Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: “Петак - у њему постоји један час у којем, ако роб, муслиман, који обавља намаз, нешто Алаха замоли, Он ће му то и дати’, па је руком показао да је тај час кратак”, тј. да то време није дуго.”¹⁷⁷

- За време месеца рамазана, јер Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: “Када наступи месец рамазан, отворе се капије небеске, позатварају се капије пакла (ово се односи на постаче, па ко од њих умре, а извршавао је обавезе и права која се тичу месеца рамазана, биће од оних који су спашени од ватре) , а ђаволи се свежу у ланце.”¹⁷⁸

- Човек треба довити док пости, јер Ебу Хурејре преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: “Тројици људи дова неће бити одбијена: праведном имаму (вођи), постачу када ифтари и мазлumu (обесправљеноме). Њихове дове се уздижу ка облацима, отварају им се небеске капије, а Господар каже – Тако ми Моје величине и достојанства, помоћићу те па макар и након одређеног времена?”¹⁷⁹

- У задњој трећини ноћи и након прописаних (фарз-намаза), јер у хадису од Ебу Умаме стоји: “Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, је био упитан: “Која дова ће најпре бити

---

¹⁷⁶ Сахихут-Тирмизи.

¹⁷⁷ Сахихул-Бухари, 1. део, стр. 316, бр. хадиса 893.

¹⁷⁸ Сахихул-Бухари, 2. део, стр. 672, бр. хадиса 1800.

¹⁷⁹ Сахиху Ибн Хиббан.

услишана?” Он рече: “У задњој трећини ноћи и након прописаних намаза.”¹⁸⁰

Ебу Хурејре, нека је Алах са њим задовољан, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: Рекао је Алах Узвишени: **“Ко ће Ми се за нешто довом обратити, па да му је услишам? Ко ће од Мене нешто тражити, па да му то дам? Ко ће од Мене затражити опроста, па да му опростим?”**¹⁸¹

- На сеџди. Ибн Абас, Алах био са њим задовољан, приповеда: **“Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, је померио застор са врата своје собе (био је у смртној болести, па га је у намазу мењао Ебу Бекр), а људи су били поређани у сафове иза Ебу Бекра. Затим је рекао: “О људи, од посланства није остало ништа осим лепог сновидења које муслиман види у свом сну, или му их неко други каже. Забрањено ми је да учим Кур’ан док сам на руку’у и на сеџди. Што се руку’а тиче, на њему величајте свога Господара, а на сеџди пуно упућујте дове, јер је то време када ће вам се оне услишати.”**¹⁸²

- Док пада киша. Преноси се од Сехла бин Са’да Ес-Саидија да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Две дове ће бити услишане: дова приликом езана и када пада киша.”**¹⁸³

11. Дову треба понављати (учити) три пута, јер у хадису од Ибн Мес’уда, Алах био задовољан са њим, стоји: **“Када би Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, упућивао дове и молио за опрост, чинио би то по три пута.”**¹⁸⁴

---

¹⁸⁰ Суенут-Тирмизи, 5. део, стр. 526, бр. хадиса 3499.

¹⁸¹ Сахихул-Бухари, 5. део, стр. 2330, бр. хадиса 5962.

¹⁸² Сахиху Ибн Хузејме, 1. део, стр. 303, бр. хадиса 602.

¹⁸³ Сахихул-Џами’.

¹⁸⁴ Муснед имама Ахмеда, Суен Ебу Давуда – 2. део, стр. 86, бр. хадиса 1524.

12. Молити Алаха добрим делима. Абдулах ибн Омер, Алах био задовољан са њима, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: *“Тројица људи из пријашњих народа запутила су се на далек пут, па их ноћ затече поред једне пећине, у коју уђоше да би у њој преноћили. Међутим, једна стена се закотрља и потпуно затвори улаз у пећину. Они тада један другога рекоше: ‘Једини начин да се спасимо из ове ситуације јесте да замолимо Алаха да уклони ову стену због наших добрих дела која смо учинили.’ Један од њих тада рече: ‘Алаху мој, ја сам имао старе и изнемогле родитеље и никада нисам своју децу пре њих нахранио нити напојио, нити своје робове и слуге. Једног дана тражио сам бољу пацу свога стада, па им нисам дошао на време, те сам их, након што сам им намузао млека и донео, затекао да спавају. Незгодно ми је било да их пробудим, али и да пре њих нахраним и напојим своју децу и робове, па сам чекао, са посудом у руци, и гледао када ће се сами пробудити, и тако остао све до зоре, а деца су у непосредној мојој близини плакала од глади. Затим су се пробудили и попили свој део млека. Алаху мој, ако сам ја то учинио искључиво ради Тебе, а ни ради чега другог, онда нам одмакни ову стену са врата пећине у којој се налазимо!’ Стена се мало одмакну, али не довољно да би могли изаћи из ње. Други од њих рече: ‘Алаху мој, ја сам имао једну ближњу родицу, коју сам волео више од целог света, коју сам волео – каже се у једној другој предаји – тако јако како то само људи воле жене, па сам је пожелео имати, али она ми то не допусти. Једне године завладала је јака глад, те ми она дође и затражи помоћ. Ја јој дадох 120 златника, али под условом да ми се допусти. Она на то пристаде, и када сам јој се приближио, она заплака и рече: ‘Бој се Алаха и не раскидај прстен моје невиности неправно!’ На то сам се ја одмакнуо од ње, иако ми је била најдража на свету, и оставио јој злато које сам јој био дао. Алаху мој, ако сам ја то урадио искључиво ради Тебе, спаси нас ове наше недаће у којој се налазимо! Стена се поново мало помери, али не толико да би могли изаћи. Трећи од њих рече: ‘Алаху мој, ја сам држао*

најамнике и свима сам одмах заслужену награду плаћао, осим једном човеку који је побегао с посла и отишао пре своје плате. Ја сам ту његову плату поштено уложио, тако да се његов иметак намножио. Након извесног времена дошао ми је и затражио своју плату која му је остала код мене. Ја сам на то одговорио: ‘Све што испред себе видиш од овог блага: дева, стоке, оваца и робова, твоје је!’ Он ми тада рече: ‘Робе Божији, не изигравај се са мном!’ ‘Не изигравам се с тобом’, рекох му ја, на што је он узео сав тај иметак и отерао га, а да мени ништа није оставио. Алаху мој, ако сам ја то искључиво ради Тебе учинио, спаси нас ове наше невоље у којој се налазимо!’ Стена се тада потпуно помери и они изађоше из пећине и одоше даље.’¹⁸⁵

13. Треба бити одлучан, убеђен (сигуран) у својој дови, стрпљиво и упорно молити Алаха и отворити срце пред Њим, јер Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, каже: “Када Алаха молитe, будите одлучни у дови и нека нико од вас не говори “ако хоћеш дај ми”, јер доиста, Алаха нико ни на шта не може присилити.”¹⁸⁶

14. Када се упућује дова срце треба бити присутно са убеђењем да ће та дова бити услишана, јер је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: “Срца су попут здела – нека су свеснија од других, па када нешто молитe од Алаха Узвишеног, о људи, молитe Га са убеђењем да ће вам дова бити примљена, јер Алах неће услишати дову онога чије је срце немарно.”¹⁸⁷

15. Треба настојати да дова буде у складу са оним што је дошло у Кур’ану и веродостојном суннету Посланика, нека је на њега Божији мир и спас. Од Аише, Алах био са њом задовољан, се преноси да је рекла: “Алахов Посланик, нека је на њега Божији

---

¹⁸⁵ Сахикул-Бухари, 2. део, стр. 793, бр. хадиса 2152.

¹⁸⁶ Сахикул-Бухари, 6. део, стр. 2715, бр. хадиса 7026.

¹⁸⁷ Муснед имама Ахмеда, 2. део, стр. 177, бр. хадиса 6655.

мир и спас, је волио довити свеобухватним довама (довама у којима се тражи добро и успех на дуњалуку и награда на ахирету, улазак у Рај, чије су речи биле малобројне, али је њихово значење било свеобухватно), а остављао би дове које нису такве."¹⁸⁸

Грешење и непокорност које човек чини не смеју га одвратити од упућивања дове Узвишеном Алаху. Иблис, Алах га проклео, који је најгоре створење, довио је Алаху па му је Алах примио дову. Узвишени Алах каже у казивању о Иблису:

"Господару мој" – рече он – "дај ми времена до дана када ће они бити оживљени!" "Даје ти се рок" – рече Он – "до Дана већ одређеног."¹⁸⁹

Ебу Хурејре, Алах био задовољан са њим, преноси да је Алахов Веровјесник, нека је на њега Божији мир и спас, рекао о свом Узвишеном Господару: **"Неки роб је учинио грех и рекао: 'Алаху мој, опрости ми мој грех!' Тада Алах Узвшени и Слављени каже: 'Мој роб је починио грех, затим је спознао да има Господара који опрашта грех и кажњава за њега (ако хоће)!' Затим је поново починио грех и онда рекао: 'О Господару, опрости ми мој грех!' Тада Узвишени и Слављени (поново) каже: 'Мој роб је починио грех, затим је спознао да има Господара који опрашта грех и кажњава за њега (ако хоће)!' Поново је починио грех и рекао: 'О Господару, опрости ми мој грех!' Тад Узвишени и Слављени поново каже: 'Мој роб је починио грех, затим је спознао да има Господара који опрашта грех и кажњава за њега (ако хоће). Опростио сам свом робу, па нека ради шта хоће.**"¹⁹⁰

¹⁸⁸ Сунен Ебу Давуда, 2. део, стр. 77, бр. хадиса 1482.

¹⁸⁹ Ал-Хиџр 36-38.

¹⁹⁰ Сахихул-Бухари, 4. део, стр. 2112, бр. хадиса 2758.

ДЕО О КУР'АНСКИМ ДОВАМА¹⁹¹

-1-

Раббена ла ту'ахизна ин несина ев ахта'на, Раббена ве ла тахмил алејна исран кема хамелтеу алеллезине мин каблина, Раббена ве ла тухаммилна ма ла такате лена бих, ва'фу анна вагфирлена верхамна, Енте мевлана фенсурна алел-кавмил-кафирин.¹⁹²

(Господару наш, не казни нас ако заборавимо или што нехотице учинимо! Господару наш, не товари на нас бремене као што си га товарио на оне пре нас! Господару наш, не стављај нам у дужност оно што не можемо поднети, побриши грехе наше и опрости нам, и смилуј се на нас. Ти си Господар наш па нам помози против народа који не верује!)

-2-

Раббена ла тузиг кулубена ба'де из хедејтена ве хеб лена милледунке рахмех, иннеке Ентел-веххаб!¹⁹³

(Господару наш, не допусти срцима нашим да скрену, када си нам већ на Прави пут указао, и даруј нам Своју милост; Ти си, уистину, Онај који много дарује!)

-3-

Раббена фагфирлена зулубена, ве кеффир анна сејјатиана ве тевеффена ме'ал-ебрак.¹⁹⁴

---

¹⁹¹ Није дозвољено писати кур'ански текст осим харфовима, тј. арапским писмом. Овакви случајеви су изузеци јер се ради о довама, а циљ је да се читаоцу олакша њихово учење.

¹⁹² Ал-Бакарах 286.

¹⁹³ Алу Имран 8.

¹⁹⁴ Алу Имран 193.

(Господару наш, опрости нам грехе наше и пређи преко хрђавих поступака наших, и учини да после смрти будемо с онима добрима.)

-4-

Раббена ла тец'ална фитнетеллил-кавмиззалимин, ве неџина би рахметике минел-кавмил-кафирин.¹⁹⁵

(Господару наш, не учини да због нас дођу у искушење људи који насиље чине, и спаси нас, милошћу Својом, од народа који не верује!)

-5-

Раббена ла тец'ална ме'ал-кавмиззалимин.¹⁹⁶

(Господару наш, не дај нам да будемо с народом грешним!)

-6-

Ве куррабби едхилни мудхале сидкин ве ахриџни мухраце сидкин вец'алли милледунке султанен несира.¹⁹⁷

(Господару мој, учини да умрем, а да си Ти задовољан мноме и учини да из мртвих устанем, а да си Ти задовољан мноме, и даруј ми од Себе снагу која ће ми помоћи!)

-7-

Раббена ефриг алејна сабран, ве тевеффена муслимин.¹⁹⁸

---

¹⁹⁵ Јунус 85-86.

¹⁹⁶ Ал-А'раф 47.

¹⁹⁷ Ал-Исра' 80.

¹⁹⁸ Ал-А'раф 126.

(Господару наш, дај нам снаге да издржимо и учини да као верници умремо!)

-8-

Кале рабширах ли садри, ве јессир ли емри.¹⁹⁹

(Господару мој, учини ми пространим прса моја и олакшај задатак мој.)

-9-

Раббиц'ални мукимессалати ве мин зурријјети, раббена ве текаббел дуа'. Раббенагфир ли ве ли валидејје ве лил-му'минине јевме јекумул-хисаб.²⁰⁰

(Господару мој, дај да ја и неки потомци моји обављамо молитву; Господару наш, Ти услиши молбу моју! Господару наш, опрости мени, и родитељима мојим, и свим верницима – на Дан кад се буде полагао рачун!)

-10-

Ве куррабби е'узу бике мин хемезатишшејатин, ве е'узу бике рабби ен јахдурун.²⁰¹

(Теби се ја, Господару мој, обраћам за заштиту од привиђења сотонских, и Теби се, Господару мој, обраћам да ме од њихова присуства заштитиш!)

---

¹⁹⁹ Та-Ха 25-26.

²⁰⁰ Ибрахим 40-41.

²⁰¹ Ал-Му'минун 97-98.

-11-

Раббигфир верхам ве Енте хајруррахимин.²⁰²

(Господару мој, опрости и смилуј се, Ти си најмилостивији!)

-12-

Раббенагфир ли ве ли валидејје ве лил-му'минине јевме
јекумул-хисаб.²⁰³

(Господару наш, опрости мени, и родитељима мојим, и свим
верницима – на Дан кад се буде полагао рачун!)

-13-

Раббена атина милледунке рахмех, ве хејји' лена мин
емрина рашеда.²⁰⁴

(Господару наш, дај нам Своју милост и пружи нам у овом
нашем поступку присебност.)

-14-

Раббенасриф анна азабе цехеннеме, инне азабеха кане
гарама. Иннеха са'ет мустекарран ве мукама.²⁰⁵

(Господару наш, поштеди нас патње у Паклу, јер је патња у
њему, доиста, пропаст неминовна, он је ружно
пребивалиште и боравиште.)

---

²⁰² Ал-Му'минун 118.

²⁰³ Ибрахим 41.

²⁰⁴ Ал-Кахф 10.

²⁰⁵ Ал-Фуркан 65-66.

-15-

Раббена хеб лена мин езваина ве зурријатина куррате
е'ајунин веџална лил-муттекине имама.²⁰⁶

(Господару наш, подари нам у женама нашим и деци нашој
радост и учини да се честити на нас угледају!)

-16-

Раббенагфир лена ве ли ихванинеллезине себекуна бил-
имани ве ла теџ'ал фи кулубина гиллен лиллезине амену,
раббена иннеке ра'уфуррахим.²⁰⁷

(Господару наш, опрости нама и браћи нашој која су нас у
вери претекла и не допусти да у срцима нашим буде имало
злобе према верницима; Господару наш, ти си, заиста, добар
и милостив!)

-17-

Раббена атина фид-дунја хасенетен ве фил-ахирати
хасенетен, ве кина азабен-нар.²⁰⁸

(Господару наш, подај нам добро и на овоме и на ономе
свету, и сачувај нас патње у паклу!)

---

²⁰⁶ Ал-Фуркан 74.

²⁰⁷ Ал-Хашр 10.

²⁰⁸ Ал-Бакарах 201.

ДИО О ПОСЛАНИКОВИМ ДОВАМА

1. “Алахумме инни ес-елукел-худа вет-тука вел-афафе вел-гина.”²⁰⁹

(Алаху мој, молим Те за упуту, богобојазност, опрост и материјалну неовисност.)

2. “Алахумме инни е’узу бике мин’азабил-кабри ве е’узу бике мин фитнетил-махја ве-л-мемати ве е’узу бике мин шерри фитнетил-месихи-д-деццали! Алахумме инни е’узу бике минел-ме’семи вел-маграми.”²¹⁰

(Алаху, призивам Те да ме сачуваш од кабурске (загробне) казне, од овосветских и оносветских кушњи, те од кушњи Месиха Деццала. Алаху, заштити ме од греха и зла дуга.)

3. “Алахумме инни е’узуз бике минел-аџзи вел-кесел, вел-џубни вел-херами, ве е’узу бике мин азабил-кабри, ве е’узу бике мин фитнетил-махја вел-мемат.”²¹¹

(Алаху, тражим код Тебе заштиту од немоћи и лењости, од кукавичлука и оронулости, и тражим код Тебе заштиту од кабурске патње и од искушења на овом и будућем свету.)

4. “Алахуммагфир ли хатиети ве џехли, ве исрафи фи емри, ве ма Енте е’алему бихи минни. Алахуммагфир ли џедди ве хезли ве хата’и ве амди, ве куллу залике ‘инди. Алахуммагфир ли ма каддегту ва ма еххарту ве ма есрарту ве ма е’аленту, ве ма Енте е’алему бих минни. Ентел-мукадиму ве Ентел-муеххиру ве Енте ‘ала кулли шеј’ин кадир.”²¹²

(Боже мој, опрости ми мој грех, и моје незнање, и моју неумереност у послу, и оно што Ти боље знаш од мене! Боже мој,

---

²⁰⁹ Сахиху Муслим, 4. део, стр. 2087, бр. хадиса 2721.

²¹⁰ Сахихул-Бухари, 1. део, стр. 286, бр. хадиса 798.

²¹¹ Сахихул-Бухари, 5. део, стр. 2341, бр. хадиса 6006.

²¹² Сахиху Муслим, 4. део, стр. 2087, бр. хадиса 2719.

опрости ми моју збиљу и моју шалу, нехотичност и хотимичност, а свега тога има код мене! Боже мој, опрости ми оно што сам учинио и оно што ћу учинити, што сам прикрио и што сам обзнанио, а што Ти знаш боље од мене. Ти унапређујеш и уназађујеш и Ти Си свемоћан!)

5. “Алахумме инни еузу бике мин зевали ни’метике, ве техавули афијетике, ве фуцаети никметике ве цем’и сехатике.”²¹³

(Господару мој, заштити ме од престанка Твојих нимета (благодати), од престанка Твога благослова, од изненадне несреће и сваког Твог незадовољства.)

6. “Алахумме инни еузу бике минел-аџи вел- кесели, вел-џубни вел-бухли вел-херами ве азабил-кабри, Алахумме ати нефси такваха ве зеккиха енте хајру мен зеккаха, енте велијјуха ве мевлаха. Алахумме инни еузу бике мин илмин ла јенфе’у ве мин калбин ла јахше’у, ве мин нефсин ла тешбе’у ве мин да’ветин ла јустецабу леха.”²¹⁴

(Боже мој, заштити ме од немоћи и од лењости, од кукавичлука, тврдичлука, предубоке старости и од патње у кабуру! Боже мој, подари мојој души њену богобојазност и очисти је, јер Ти је најбоље чистиш, Ти Си њен заштитник и њен господар! Боже мој, заштити ме од знања које не користи, од срца које није скрушено, од душе незасите и од дове која неће услышана бити!)

7. “Алахумме аслих ли дини-ллезе хуве ’исмету емри ве аслих ли дунјаје-ллеті фиха меаши ве аслих ли ахиреті-ллеті фиха ме’ади. веџ’алил-хајате зијадетен ли фи кулли хајрин веџ’алил-мевте рахатен ли мин кулли шеррин.”²¹⁵

(Боже мој, поправи Ти мени моју вјеру, која је моја заштита, и поправи ми овај мој свет на којем живим; и поправи ми мој

---

²¹³ Сахиху Муслим, 4. део, стр. 2097, бр. хадиса 2739.

²¹⁴ Сахиху Муслим, 4. део, стр. 2088, бр. хадиса 2722.

²¹⁵ Сахиху Муслим, 4. део, стр. 2087, бр. хадиса 2720.

ахирет, на који ми се је вратити, и живот ми учини повећањем свакога добра, а смрт ми учини растерећењем од сваког зла!)

8. “Алахумме инни е’узу бике минел-кесели вел-херами вел-маграми вел-ме’сем. Алахумме инни е’узу бике мин азабин-нари ве фитнетин-нари ве фитнетил-кабри ве азабил-кабри, ве шерри фитнетил-гина ве шерри фитнетил-факри, ве мин шерри фитнетил-месихид-деџал. Алахуммагсил хатајаје бимаис-селци вел-берад. Ве некки калби минел-хатаја кема јунеккассевбул-ебједу минед-денес, ве ба’ид бејни ве бејне хатајаје кема ба’адте бејнел-мешрики вел-магриб.”²¹⁶

(О мој Боже! Сачувај ме од лењости и оронлости, грешења и задужености, од искушења кабура и кабурске патње, од искушења Ватре и казне Ватре, те од зла искушења богатства. Сачувај ме од искушења сиромаштва. И сачувај ме од искушења Месиха - Деџала. О мој Боже! Сапери са мене моје грехе водом од снега и леда и очисти моје срце од греха као што Си бело платно учинио чистим од запрљаности. И учини раздаљину између мене и мојих греха као што Си учинио раздаљину између истока и запада.)

9. “Алахумме инни е’узу биридаке мин сехатике ве е’узу би му’афатике мин ‘укубетик, ве еузу бике минк, ла ухси сенаен ‘алејке Енте кема еснејте ‘ала нефсик.”²¹⁷

(Тражим заштиту у Твоме задовољству од Твоје срдце, у опросту Твоме од казне Твоје, код Тебе од Тебе. Не могу исказати захвалност Теби. Ти си онакав како си сам Себе описао.)

10. “Алахуммагфир ли ма каддему ва ма еххарту ве ма есрарту ве ма е’аленту, ве ма Енте е’алему бихи минни. Алахуммерзукни мин та’атике ма техулу бејни ве бејне ма’сијетик, верзукни мин хашјетике ма тубеллигуни бихи рахметек, верзукни минел-јекини ма тухеввину бихи алејје месабеддунја, ве барик ли фи сем’и ве бесари, вец’алхумел-варисе минни. Алахумме ве хуз би се’ри мин мен залемени.

²¹⁶ Сахикул-Бухари, 5. део, стр. 2344, бр. хадиса 6014.

²¹⁷ Сахику Муслим, 1. део, стр. 352, бр. хадиса 486.

Венсурни ала мен ‘адани, ве ла тец’алиддунја екбера хемми, ве ла меблега ‘илми. Алахумме ве ла туселлит алејје мен ла јерхамуни.”²¹⁸

(Боже мој, опрости ми оно што сам учинио и оно што ћу учинити, што сам прикрио и што сам обзнанио, а што Ти знаш боље од мене. Алаху, подари ми толико богобојазности према Теби што ће бити довољно да ме спречи од грешења према Теби, и покорност према Теби што ће бити довољно да њоме постигнем Твоју милост, и толико уверења како ћу лакше поднети овосветска искушења. Учини да мој слух и вид искористим у покорности према Теби, све док сам жив и док ме смрт не затекне. Учини да моја одмазда буде према онима који су ми насиље чинили и помози ме против оних који ме буду нападали. Не дозволи да ми овај свет буде највећа преокупација и циљ мојих сазнања. Не дај власт нада мном онима који неће имати милости према мени.)

11. “Алахуммахфазни бил-ислами каимен вахфазни бил-ислами каиден вахфазни бил-ислами ракиден. Ве ла тушмит би адуввен хасида. Алахумме инни еселуке мин кулли хајрин хазаинуху биједик, ве е’узу бике ми кулли шеррин хазаинуху биједик.”²¹⁹

(Боже, учини ме од оних који се чврсто држе ислама стојећи, седећи и лежећи и не дозволи да ми непријатељи злурадо завиде. Молим те за свако добро од Тебе и сачувај ме од сваког зла.)

12. “Алахумме инни е’узу бике мин мункератил-ахлаки вел-е’амали вел-ехваи.”²²⁰

(Боже, сачувај ме од ружних ћуди, послова и страсти.)

13. “Алахумме би ‘илмикел-гајбе ве кудратике ‘алел-халки ахјини ма ‘алимтел-хајате хајрен ли ве тевеффени иза канетил-вефату хајрен ли. Аллāхумме инни ес-елуке хашјетеке фил-гајби веш-шехадех, ве келиметел-адли вел-

²¹⁸ Мустедрак ала сахихајн, 1. део, стр. 709, бр. хадиса 1934.

²¹⁹ Мустедрак ала сахихајн, 1. део, стр. 706, бр. хадиса 1924.

²²⁰ Сахихут-Тирмизи.

хакки фил-гадаби вер-рида. Ве ес-елукел-касде фил-гина вел-факр. Ве ес-елуке не‘имен ла јебиду. Ве ес-елуке куррате ‘ајнин ла тенкати‘у. Ве ес-елукер-рида б‘адел-кадаи ве ес-елуке бердел-‘ајши б‘адел-мевти. Ве ес-елуке леззетен-незари ила вецхике веш-шевка ила ликаике фи гајри даррае мудирретин ве ла фитнетин мудиллетин. Аллāхумме зејјинна би зинетил-имани вец‘ална худатен мухтедин.”²²¹

(Алаху мој, Који познајеш невидљиво и имаш моћ стварања, дај ми да живим док је за мене добро да сам жив, и дај ми да умрем када смрт буде боља за мене. Алаху мој, молим те за страх према Теби и у тајности и на јави, и молим Те да ми подариш да говорим истину и када сам задовољан и када сам у срџби, и молим Те да ми подариш умереност и када сам имућан и када сам у сиромаштву. Молим те за благодат која неће нестати и радост која неће престати и задовољство Твојом одредбом, и молим Те за олакшање после смрти. Молим те за сласт гледања у Твоје лице и чежњу за сусретом с Тобом без штете и искушења која ме могу задесити. Алаху мој окити нас лепотама вере и учини нас онима који су упућени и с упућенима.)

14. “Алахумме инни е‘узу бике минел-аџзи вел-кесели вел-бухли вел-херами, ве е‘узу бике минел-касвети вел-гафлети вез-зиллети вел-мескенети, ве еузу бике минел-факри вел-куфри веш-ширки вен-нифаки вес-сум‘ати вер-ријаи ве еузу бике минес-самеми вел-бекеми вел-џунуни вел-бераси вел-џузами ве сејјиил-ескам.”²²²

(Сачувај ме, Боже, немоћи, лењости, кукавичлука, оронолости, од тврда срца, од немара, понижења и беде. Сачувај ме од сиромаштва, неверства, ширка, непријатељства, лажног

---

²²¹ Сахиху Ибн Хиббан, 5. део, стр. 304, бр. хадиса 1971.

²²² Сахиху Ибн Хиббан, 3. део, стр. 300, бр. хадиса 1023.

приказивања и лицемерства. Сачувај ме од глувоће, немости, лепре, лудости, губе и свих ружних болести!)

15. “Аллāхумме инни е‘узу бике минел-џу‘и фе иннеху би'сед-даџи‘и ве е‘узу бике минел-хијанети фе иннеха би'сетил-битанех.”²²³

(Алаху мој, доиста од Тебе тражим заштиту од глади, јер је глад уистину лош друг, и сачувај ме од издајства јер је оно лош пратилац.)

16. “Ја мукаллибел-кулуби себбит кулубена ала диник.”²²⁴

(О ти Који срца окрећеш, учврсти наша срца на Твојој вери.)

17. “Рабби е‘инни ве ла ту‘ин алејје. Венсурни ве ла тенсур а лејје. Вемкур ли ве ла темкур алејје. Вехдини ве јессирил-ху да ли венсурни ала мен бега алејје. Раббиџ‘ални леке шакир ан леке закиран леке евахен леке митва‘ан леке мухбитен е ввахен муниба. Рабби текаббел тевбети вагсил хавбети ве еџ иб д‘авети ве себбит хуџгети вехди калби ве седдид лисани в еслул сехимете калби.”²²⁵

(Мој Господару, помози ми, а немој помагати против мене! Помози ме, а немој помагати друге против мене. Сплеткари у моју корист, а не против мене! Упути ме и олакшај ми приступ упути, и помози ме против онога ко ми неправду чини. Господару, учини да Ти много захваљујем, и да Те много спомињем, и да Те се много бојим, и да Ти много будем послушан, и да се усрдно и искрено Теби обраћам! Господару, прими моје покајање, обриши моје грехе, удовољи мојој молби, учврсти мој аргумент, упути моје срце, учини да говорим исправно и из мог срца одстрани мржњу!)

---

²²³ Сахиху Ибн Хиббан, 3. део, стр. 304, бр. хадиса 1029.

²²⁴ Сахиху Ибн Хиббан, 3. део, стр. 222, бр. хадиса 943.

²²⁵ Сахиху Ибн Хиббан, 3. део, стр. 227, бр. хадиса 947.

**18. “Алахумагфир ли верхамни вехдини ве ‘афини верзукни.
”²²⁶**

(Алаху мој, опрости ми, смилуј ми се, упути ме, заштити ме и оп
скрби ме.)

**19. “Алахумме инни ес’елуке минел-хајри куллихи ‘ацилихи
ве ацилих, ма ‘алимту минхху ве ма лем е’алем, ве е’узу бике
минеш-шерри куллихи ‘ацилихи ве ацилих, ма ‘алимту
минху ве ма лем е’алем. Ве ес’елукел-џеннете ве ма каррабе
илејха мин кавлин ев ‘амел, ве е’узу бике минен-нари ве ма
каррабе илејха мин кавлин ев ‘амел. Ве ес’елуке мимма
се’елеке бихи Мухамедун саллАлаху алејхи ве селлем, ве
е’узу бике мимма те’аввезе бихи Мухамедун саллАлаху
алејхи ве селлем. Ве ма кадајте ли мин када’ин феџ’ал
‘акибетеху рушда.”²²⁷**

(Алаху мој, од Тебе тражим свако добро и брзо и одгођено и оно
које Ти знаш, а ја не знам. Заштити ме од сваког зла и брзог и
одгођеног и оног којег Ти знаш, а ја не знам. Молим Те за Рај и
речи и дела која воде ка њему. Сачувај ме од Пакла и речи и дела
која воде ка њему. Молим Те за добро за које Те молио Твој роб
и веровесник Мухамед, нека је на њега Божији мир и спас, и
сачувај ме од зла од којег је Твоју заштиту тражио Твој роб и
веровесник Мухамед, нека је на њега Божији мир и спас. Молим
Те да ми подариш леп крај на овом свету.)

**20. “Алахумме иннеке ‘афуввун тухиббул-‘афве ф’афу
‘анни.”²²⁸**

(Алаху мој, Ти си онај Који прашта, волиш праштање па ми
опрости.)

**21. “Алахумме е’инни ‘ала зикрике ве шукрике ве хусни
‘ибадетик.”²²⁹**

---

²²⁶ Сахиху Муслим.

²²⁷ Сахихул-Џами'.

²²⁸ Мустедрак ала сахихајн, 1. део, стр. 712, бр. хадиса 1942.

²²⁹ Мустедрак ала сахихајн, 1. део, стр. 677, бр. хадиса 1838.

(Господару мој, помози ми да Те спомињем, да Ти се захваљујем и да Те лепо обожавам.)

22. “Алахумме инни ес’елуке фи’лел-хајрати ве теркел-мункерат ве хуббел-месакин ве ен тагфира ли ве терхамени ве иза ерадте фитнетен фи кавмин фе теветфени гајра мефтун. Ве ес’елуке хуббек ве хуббе мен јухиббук ве хуббе ‘амелин јукарриббу ила хуббик.”²³⁰

(Алаху мој, тражим од Тебе да чиним добра дела а да остављам лоша, да волим сиромашне, да ми опростиш, да ми се смилујеш, а када будеш желео неком народу искушење, да ме усмртиш неискушаног. Молим те за твоју љубав, за љубав оних који Тебе воле, и да волим дела која ће ме приближити Твојој љубави!)

23. “Алахумме инни е’узу бике мин суил-кадаи ве мин деркиш-шекаи ве мин шематетил-е’адаи ве мин цехдил-белани.”²³¹

(Алаху мој, сачувај ме од лоше одредбе или судбине (која човеку није драга), безизлазне несреће, непријатељске злобе и исцрпљујућег искушења.)

24. “Алахумме, инни залемту нефси зулмен кесира, ве ла јагфируззунубе илла енте, фагфир ли магфиратен мин индике, верхамни, иннеке ентел-гафурур-рахим.”²³²

(Алаху мој, ја сам себи велику неправду учинио, а грехе не опрашта нико осим тебе, па ми опрости Својим опростом, смилуј ми се, јер, заиста си Ти Онај који пуно прашта и који је Милостив.)

25. “Алахумме инни е’узу бике мин шерри сем’и ве мин шерри бесари ве мин шерри лисани ве мин шерри калби ве мин шерри менијји.”²³³

---

²³⁰ Сахихут-Тирмизи.

²³¹ Сахиху Муслим, 4. део, стр. 2080, бр. хадиса 2707.

²³² Сахихул-Бухари, 1. део, стр. 286, бр. хадиса 799.

²³³ Мустедрак ала сахихајн, 1. део, стр. 715, бр. хадиса 1953.

(Господару, чувај ме зла мог слуха и вида, зла мог језика и срца, и зла мог нефса - страсти.)

26. “Алахумме инни е’узу бике минел-факри вел-киллети вез-зиллети, ве е’узу бике мин ен азлеме ев узлим.”²³⁴

(Господару, заштити ме од сиромаштва, беде и понижења, и заштити ме од тога да чиним неправду или да се мени чини неправда.)

27. “Алахумме инни ес’елуке бирахметикеллети веси’ат кулле шејин ен тагфира ли зунуби.”²³⁵

(Господару, молим те Твојом милошћу која обухвата све, да ми опростиш грехе.)

28. “Алахумме ентел-мелику ла илахе илла енте. Енте рабби ве ене абдук. Залемту нефси ве е’атерафту би зенби фагфир ли зунуби џеми’а. Иннеху ла јагфируззунубе илла енте. Вехдини ли ахсенил-ахлаки ла јехди ли ахсениха илла енте. Васриф ‘анни сејјиеха ла јасрифу ‘анни сејјиеха илла енте.”²³⁶

(Алаху мој, Ти си владар, нема бога који заслужује да се истински обожава осим Тебе. Ти си мој Господар, а ја сам твој роб. Заиста сам према себи неправедан био. Признајем своје грехе, па ми их све опрости, јер их само ти опростити можеш. Подари ми најлепшу ћуд коју ми нико осим Тебе не може дати, а од лоше ме сачувај, то само Ти можеш.)

---

²³⁴ Сунен Ебу Давуда, 2. део, стр. 91, бр. хадиса 1544.

²³⁵ Мустедрак ала сахихајн, 1. део, стр. 583, бр. хадиса 1535.

²³⁶ Сахиху Муслим, 1. део, стр. 534, бр. хадиса 771.

29. “Алахуммекфини бихалалике ‘ан харамике ве агнини бифадлике ‘ан мен сивак.”²³⁷

(Господару, задовољи ме оним што је дозвољено да не посежем за оним што је забрањено и учини ме, Твојом добротом, неовисним од других.)

30. “Алахуммаксим лена мин хашјетике ма техулу бихи бејнена ве бејне ме'асик, ве мин та'атике ма тубеллигуна бихи ценнетек, ве мине-л-јекини ма тухеввину бихи 'алејна месайбе-д-дунја. Ве метти'на би есма'ина ве ебсарина ве кувветина ма ахјејтена, вец'алху-л-варисе минна, вец'ал се'рана 'ала мен залемеана, венсурна 'ала мен 'адана, ве ла тец'ал мусибетена фи динина, ве ла тец'али-д-дунја екбера хеммина ве ла меблега 'илмина, ве ла туселлит 'алејна мен ла јерхамуна!”²³⁸

(Алаху, учини да Те се толико бојимо колико ће бити довољно да Ти не грешимо, да Ти се толико покоравамо колико ће бити довољно да у Рај Твој уђемо, и подари нам чврсто веровање које ће нам оветске потешкоће олакшати. Алаху, подари нам добро нашег слуха, нашег вида и наше снаге све док траје наш дуњалучки живот, и дај нам да с тим благодатима и умремо. Учини да казна стигне онога ко нам је неправду учинио и помози нам против нашег непријатеља. Не дозволи да нас несрећа задеси у нашој вери, не учини дуњалук нашом највећом бригаом, нити (врхунцем) нашег знања и не потчини нас ономе ко нам се неће смиловати!)

31. “Алахуммехдини ве седидни.”²³⁹

---

²³⁷ Мустедрак ала сахихајн, 1. део, стр. 721, бр. хадиса 1973.

²³⁸ Суненут-Тирмизи, 5. део, стр. 528, бр. хадиса 3502.

²³⁹ Сахиху Муслим, 4. део, стр. 2090, бр. хадиса 2725.

(Алах мој, упути ме и изведи на прави пут.)

32. “Алахумме-хдини фимен хедејте, ве 'афини фимен 'афејте, ве тевеллени фимен тевеллејте, ве барик ли фима е'атајте, ве кини шерра ма кадајте, иннеке такди ве ла јукда 'алејке, ве иннеху ла језиллу мен валејте, тебаректе Раббена ве те'алејте.”²⁴⁰

(Алаху, упути ме међу оне које си већ упутио, опрости ми с онима којима си већ опростио, преузми одговорност нада мношћом с онима над којима си већ преузео, сачувај ме од зла одлука које си већ донео, јер Ти прописујеш ствари, а не обратно, и неће бити понижен онај кога си Ти у заштиту узео. Благословљен си, Господару наш, и Узвишен.)

33. “Алахумме лекел-хамду мил'ес-семавати ве мил'ел-ерди ве мил'е ма бејнехума ве мил'е ма ши'те мин шеј'ин ба'ду. Алахумме таххирни бис-селци вел-береди вел-ма'ил-барид. Алахумме таххирни минез-зунуби вел-хатаја кема јунеккас-севбул-ебједу минел-весех.”²⁴¹

(Боже, хвала Ти онолико колико може напунити небеса, колико може напунити земљу, колико може напунити простор између њих, и онолико колико Ти хоћеш после тога. Господару, снегом, градом и леденом водом сапери с мене грехе као што се прљавштина сапери с беле одеће.)

34. “Алахуммагфир ли зенби куллеху диккаху ве циллеху ве еввелеху ве ахираху ве 'аланијјетеху ве сирраху.”²⁴²

(Алаху мој, опрости ми све грехе, мале и велике, раније и касније, јавне и тајне.)

---

²⁴⁰ Сахиху Ибн Хузејме, 2. део, стр. 151, бр. хадиса 1095.

²⁴¹ Сахиху Муслим, 1. део, стр. 346, бр. хадиса 476.

²⁴² Сахиху Муслим, 1. део, стр. 350, бр. хадиса 483.

35. “Алахумме инни ес’елукес-себате фил-емри вел-‘азимете алер-рушди, ве ес’елуке шукра ни’метике ве хусне ‘ибадетик. Ве ес’елуке мин хајри ма та’лему, ве естагфируке лима та’лему, иннеке енте ‘алламул-гујуб.”²⁴³

(Алаху мој, ја Те уистину молим за постојаност у исламу и одлучност на Правоме путу. Молим Те да ме учиниш од захвалних на Твојим благодатима и од оних који те лепо обожавају. Молим Те за свако добро које Ти знаш, и да ми опростиш све грехе за које Ти знаш, јер само Ти знаш све тајне.)

ЈУТАРЊИ И ВЕЧЕРЊИ ЗИКР

Један од разлога који води задовољству Алаха Узвишеног и који штите од зла и искушења је редовно практиковање јутарњег и вечерњег вирда (броја кур’анско-хадиских молитви). Због вредности ова два периода дана, њихови зикрови су споменути у Кур’ану часном у различитим ајетима и бројним формама, како би побудили јаку мотивацију да се окористи од њих, од добра и благослова који је у њима. Алах Узвишени је рекао:

Господара свога крајем и почетком дана величај и хвали!²⁴⁴

Величај Господара свога и захваљуј Му пре сунчева изласка и пре заласка.²⁴⁵

---

²⁴³ Сахиху Ибн Хиббан, 3. део, стр. 215, бр. хадиса 935.

²⁴⁴ Гафир 55.

²⁴⁵ Каф 39.

О верници, често Алаха спомињите и хвалите, и ујутро и навечер Га величајте.²⁴⁶

Ова два времена у току дана (јутро и предвечерје) су специфична по овим зикровим, а онај ко их редовно практикује и чврсто верује у њих, Алаховом дозволом, биће му заштита и помоћ тог дана, снага и мотивација у његовом животу, те пут и начин постизања Алаховог задовољства. Неопходно је да сваки муслиман редовно практикуј ове зикрове и да их сматра најважнијим приоритетима. Време почетка сабахског (јутарњег) вирда почиње од сабаха и траје до изласка сунца, а време вечерњег зикра наступа након икиндијског намаза и траје до заласка сунца.

ДЕО О ЈУТАРЊИМ И ВЕЧЕРЊИМ ЗИКРОВИМА

1. Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, је рекао: **“Када неко од вас осване, нека каже – Асбахна ве асбахал-мулку лиллахи раббил-‘алемин. Алахумме инни ес’елукел-хајра хазел-јевми, фетхаху ве насраху ве нураху, ве беракетеху ве худаху. Ве е’узу бике мин шерри ма фихи ве шерри ма ба’деху** (Осванусмо, а освану и власт Алахова, Господара светова. Алаху, молим те за добро овог дана, нафаку (опскрбу), помоћ, светло, благослов и упуту. Сачувај ме од зла овога дана и зла након њега) – **затим када омркне нека каже исто.”**²⁴⁷

2. Абдулах ибн Мес’уд преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, када омркне учио: **“Емсејна ве емсе-**

---

²⁴⁶ Ал-Ахзаб 41-42.

²⁴⁷ Сунен Ебу Давуда, 4. део, стр. 322, бр. хадиса 5084.

л-мулку лиллахи, ве-л-хамду лиллахи, ла илахе иллАлаху вахдеху ла шерике леху. Леху-л-мулку ве леху-л-хамду ве хуве 'ала кулли шеј'ин кадир. Рабби ес'елуке хајра ма фи хазихи-л-лејлети ве хајра ма ба'деха, Ве е'узу бике мин шерри хазихи-л-лејлети ве шерри ма ба'деха. Рабби е'узу бике мине-лкесели ве суи-л-кибери. Рабби е'узу бике мин 'азабин фи-н-нари ве 'азабин фи-л-кабри.”²⁴⁸

(У ноћ уђосмо и ноћ дочека свеколика Алахова власт. Хвала Алаху и нема бога који заслужује да се истински обожава осим Њега Јединог, Који друга нема. Њему припада сва власт и свака похвала и он над свачим има моћ. Алаху, молим Те за сва добра ове ноћи и за добра после ње. И заштити ме од зла ове ноћи и зла после ње. Господару мој, Теби се склањам пред лењошћу и злохудом охолошћу. Теби се склањам пред казном Пакла и кабурском казном.)

3. Осман ибн Аффан, Алах био са њим задовољан, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Ко када осване каже: Бисмиллахиллези ла једурру ме'асмихи шеј'ун фил ерди ве ла фис-семаи ве хувес- семи'ул-'алим** (У име Алаха с чијим именом ништа не може наштетити ни на Земљи ни на небу, и Он све чује и зна) **три пута, неће му нашкодити никакво зло све док не омркне, а ако то исто каже када омркне, неће му ништа моћи наудити све док не сване.**”²⁴⁹

4. Ебу Хурејре приповеда да је неки човек дошао Алаховом Посланику, нека је на њега Божији мир и спас, и рекао: **“Снашла ме велика невоља, напао ме је акреб синоћ.”** Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рече: **“Да си рекао када се смрачило – Е'узу би келиматиллахит-таммати мин шерри ма**

---

²⁴⁸ Сахиху Муслим, 4. део, стр.2089, бр. хадиса 2723.

²⁴⁹ Сахиху Ибн Хиббан, 3. део, стр. 132, бр. хадиса 852.

халек – (Тражим заштиту савршеним Алаховим речима од сваког зла), **не би ти нашкодио.**²⁵⁰

5. Енес, Алах био са њим задовољан, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Онај ко, када осване или омркне, каже: ‘Аллахумме инни асбахту ушхидуке ве ушхиду хамелете аршике ве мелаикетеке ве цеми‘а халкике би еннеке ентеллаху ла илахе илла енте ве енне Мухамеден ‘абдуке ве расулук’** (Алаху мој, узимам за сведока Тебе, и узимам за сведоке носиоце Твога Арша (престоља), Твоје мелеке (анђеле) и сва Твоја створења, да си Ти Алах, да нема бога који заслужује да се обожава осим Тебе, да Си Један и да је Мухамед Твој роб и Твој посланик), **Алах ће ослободити четвртину његовог тела од пакла. Ко буде ове речи рекао два пута, Алах ће му ослободити половину тела од пакла, ко буде рекао три пута, три четвртине тела ће му бити ослобођене од пакла, а ко буде ове речи изговорио четири пута, Алах ће га целог ослободити од ватре у паклу.**²⁵¹

6. Ебу Хурејре, Алах био задовољан са њим, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **„Ко каже: ‘Ла илахе иллАлаху вахдеху ла шерике леху, лехул мулку ве лехул хамду ве хуве алла кулли шеј’ин кадир’** (Нема бога сем Алаха, Он нема судруга, Њему припада сва власт, Њему припада сва хвала и Он је свемоћан) **у једном дану стотину пута, као да је ослободио десет робова, упише му се стотину добрих дела и побрише стотину лоших. Биће му заштита од сотоне тога дана све док не омркне. Нико неће учинити боље од онога што је он урадио, осим онога ко то више пута изговори.**²⁵²

²⁵⁰ Сахиху Муслим, 4. део, стр.2081, бр. хадиса 2709.

²⁵¹ Сунен Ебу Давуда, 4. део, стр. 317, бр. хадиса 5069.

²⁵² Сахихул-Бухари, 5. део, стр. 2351, бр. хадиса 6040.

7. Шедад бин Евс, Алах био са њим задовољан, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Највреднији истигфар (тражење опроста) је да проучиш: 'Алахумме Енте Раббии, ла илахе илла Енте, халактени, ве ене абдуке, ве ене 'ала 'ахдике ве ва'дике местета'ту, е'узу бике мин шерри ма сана'ту, ебу'у леке би ни'аметике алејје, ве ебу'у леке бизенбии, фагфир ли фе иннеху ла јагфиру-з-зунубе илла Енте!’** (Алаху мој, Ти си мој Господар, нема бога који заслужује да се истински обожава осим Тебе, Ти си ме створио и ја сам Твој роб, испуњавам завјет Теби колико могу, од Теби тражим заштиту од зла које сам урадио, признајем Твоје благодати према мени, и Теби признајем свој грех, па ми опрости, јер грехе не опрашта нико осим Тебе!) **“Ко каже овај истигфар (дову) ујутро чврсто верујући у његове речи, те умре тог дана пре него омркне, он је од становника Раја, ако га каже у току ноћи чврсто убеђен у те речи и умре пре него сване, па и он је од становника Раја.”**²⁵³

8. Ебу Хурејре преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, када осване, говорио: **“Алахумме бике асбахна ве бике емсејна ве бике нахја ве бике немуту ве илејкен-нушур”** (Господару мој, Твојом вољом освићемо и омркнемо, Твојом вољом живимо и умиремо и Теби је проживљење). **А када би омркнуо проучио би: “Алахумме бике емсејна ве бике нахја ве бике немуту ве илејкен-нушур”** (Господару мој, Твојом вољом омркнемо, Твојом вољом живимо и умиремо и Теби је проживљење).²⁵⁴

9. Му'аз бин Абдулах бин Хубејб преноси од свога оца да је рекао: **“Једне кишне, тмурне ноћи изашли смо тражећи Алаховог Посланика, нека је на њега Божији мир и спас, да нас предводи у намазу. Када смо га нашли упитао је – Да ли**

²⁵³ Сахикул-Бухари, 5. део, стр. 2323, бр. хадиса 5947.

²⁵⁴ Сунен Ебу Давуда, 4. део, стр. 317, бр. хадиса 5068.

сте клањали (обавили намаз)? – Заћутао сам не знајући шта да кажем. Затим је рекао – Учи! На то нисам ништа одговарао. Након тога је још два пута поновио исто, а ја сам онда рекао – Шта да учим? На то је рекао Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, - Учи “Кул хувАлаху ехад” и “му’аввизетејн” (суре Фелек и Нас) када омркнеш и осванеш по три пута, бит ће ти довољно да те штите од сваког зла.”²⁵⁵

10. Ебу Хурејре, Алах био са њим задовољан, преноси да је Ебу Бекр, Алах био са њим задовољан, рекао: “О Алахов Посланиче, кажи ми шта да учим када осванем и када омркнем.” Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, му одговори: “Кажи: *Алахумме 'алимел-гајби веш-шехадети фатирас-семавати вел-ерди раббе кулли шеј'ин ве меликеху ешхеду ен ла илахе илла енте е'узу бике мин шерри нефсии ве мин шерриш-шејтани ве ширкихи*” (Господару мој, Познаваоче невидљивог и видљивог, Створитељу небеса и Земље, Господару свега што постоји и њихов Владару, Сведочим да нема бога осим Тебе, заштити ме од зла самога себе, и зла сотоне и његовог неверовања) – **изговори то кад устајеш и кад хоћеш заноћити и кад прилегнеш.**”²⁵⁶

11. Од Ибн Омера, Алах био задовољан са њима, се преноси да је рекао: “Кад год би омркнуо и освануо, Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, би проучио ове дове: Алахумме инни ес'елукел-афве вел-'афијете фид-дунја вел-ахирати, Алахумме ес'елукел-'афве вел-'афијете фи дини ве дунјаје, ве ехли ве мали, Алахумместур 'аврати, ве амин рав'ати, Алахуммехфазни мин бејни једејје ве мин халфи, ве 'ан јемини, ве 'ан шимали, ве мин февки, ве е'узу би 'азаметике

²⁵⁵ Сунен Ебу Давуда, 4. део, стр. 321, бр. хадиса 5082.

²⁵⁶ Суненут-Тирмизи, 5. део, стр. 467, бр. хадиса 3392.

ен угтале мин тахти²⁵⁷ (Господару мој, ја Те молим да ми подариш здравље на овоме свету и на будућем, Господару мој, ја Те молим за опрост и крепост у мојој вери и животу, у мојој породици и иметку, Господару мој, покриј моје срамоте, и сачувај ме свих страхоба, Господару мој, сачувај ме спреда, одзади, с десна, с лева и одозго, заштити ме Твојом величином да ме земља поклопи).

12. Преноси се да је Абдур-Рахман бин Ебу Бекр упитао свога оца: **“О оче, чујем те да свако јутро учиш речи: Алахумме ‘афини фи бедени, Алахумме ‘афини фи сем’и, Алахумме ‘афини фи бесари, ла илахе илла енте”** (Алаху, подари здравље моме телу, Алаху, подари здравље моме слуху, Алаху, подари здравље моме виду, нема бога који заслужује да се истински обожава осим Тебе), **понављаш их по три пута када осванеш и када омркнеш.”** Отац му одговори: **“Алаховог Посланика, нека је на њега Божији мир и спас, сам чуо како изговара те речи, па желим да следим његову праксу.”**²⁵⁸

13. Енес бин Малик преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао Фатими: **“Шта те спречава да послушаш оно што ћу ти опоручити? Када осванеш и када омркнеш, изговори речи: Ја Хајју ја Кајјуму би рахметике естегису, аслих ли ше’ни куллеху ве ла текилни ила нефси тарфете ајнин**²⁵⁹ (О Ти Живи, Постојани, молим Те за обилату милост Твоју - поправи стање моје свако и не препусти ме себи самом ни једног трена!).”

14. Ебу Хурејре, Алах био задовољан са њим, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Ко ујутру и навече сто пута проучи “СубханАлахи ве би**

---

²⁵⁷ Сахиху Ибн Хиббан.

²⁵⁸ Сунен Ебу Давуда, 4. део, стр. 324, бр. хадиса 5090.

²⁵⁹ Мустедрак ала сахихајн, 1. део, стр. 730, бр. хадиса 2000.

хамдихи” (Нека је слављен и узвишен Алах), нико на судњем дану неће имати боље дело од њега, осим онога ко исто проучи или још више.”²⁶⁰

15. Ебу Зерр, Алах био са њим задовољан, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Ко након сабахског намаза, пре него устане с места где је клањао и пре но што с неким проговори, каже десет пута – Ла илахе иллАлаху вахдеху ла шерике лех, лехул-мулку ве лехул-хамду, јухји ве јумиту, ве хуве ‘ала кулли шеј’ин кадир – (Нема бога који заслужује да се истински обожава сем Алаха, Он нема судруга, Њему припада сва власт, Њему припада сва хвала, Он даје живот и смрт, и Он је свемоћан), уписат ће му се десет добрих и избрисат ће му се десет лоших дела, и подићи ће му се степен за десет дереца. То ће му бити заштита од сваког зла тога дана, и биће сачуван од ђавола. Дела му тога дана не може уништити ништа осим ширка - многобоштва.”²⁶¹**

16. Абдуллах бин Ганам ел-Бејади преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Ко када јутро осване каже – Алахумме ма асбаха бии мин-ни`метин ев би-ехадин мин халкике, фе минке вахдеке, ла шерике леке. Фе леке-л-хамду ве лекеш-шукр (Господару мој! Ниједна благодат, којом си мене јутром благодарио или коју си подарио некоме од Твојих бића, није ни од кога другог осим од Тебе Јединога, Који друга немаш.Теби свака похвала и захвала припадају), испунио је своју захвалност Алаху Узвишеном за тај дан, а ко ово проучи навече, испунио је своју захвалност Њему за ту ноћ.”²⁶²**

---

²⁶⁰ Сахиху Муслим, 4. део, стр.2071, бр. хадиса 2692.

²⁶¹ Суненут-Тирмизи, 5. део, стр. 515, бр. хадиса 3474.

²⁶² Задул-Ме'ад.

ПРИГОДНЕ ДОВЕ КОЈИМ СЕ ВЕРНИК МОЖЕ ЗАШТИТИ

1. Шта се учи пре спавања

Ебу Хурејре, Аллах био задовољан са њим, приповеда: „Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, ме једном приликом опуномоћио да чувам рамазански зекат па ми је дошао један човек и почео да граби храну.

Ухватио сам га и рекао му:

‘Рећи ћу те Алаховом Посланику, нека је на њега Божији мир и спас’ Човек је рекао: *‘Ја сам потребан, имам породицу, ово ми је преко потребно!’*

’Ебу Хурејре каже: ‘Ја сам га пустио, а када је освануло, Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, ме упита: ‘О Ебу Хурејре, шта је синоћ урадио твој заробљеник?’ Рекао сам: ‘Алахов Посланиче, пожалио ми се да је у прекој потреби и да има породицу, па сам му се смиловао и пустио га.’ Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, на то рече: ‘Слагао те, он ће се сигурно опет вратити.’

Када ми Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, то рече, био сам сигуран да ће поново доћи. Поставио сам му заседу, па када је дошао и почео грабити, ја сам га опет ухватио. Рекао сам му: ‘Рећи ћу те Алаховом Посланику!’ Он ми рече: ‘Пусти ме, ја сам потребан, имам породицу. Нећу се више враћати.’ Смиловао сам му се и опет га пустио. Кад сам освануо, Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, ме упита: ‘О Ебу Хурејре, шта би с твојим заробљеником?’ Рекао сам: ‘Алахов Посланиче, пожалио ми се да је у прекој потреби и да има породицу, па сам му се смиловао и пустио га.’ Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рече: ‘Слагао те! Сигурно ће се опет вратити.’

Поставио сам му заседу по трећи пут, па када је дошао и почео да граби храну, ја сам га ухватио и узвикнуо: ‘Рећи ћу те Алаховом Посланику, нека је на њега божији мир и спас! Ево, већ

трећи пут говориш како се нећес вратити, а опет си се вратио!’ Он ми рече: *‘Пусти ме, а ја ћу те подучити речима у којима ће ти Алах Узвишени дати велику корист.’* *‘Које су то речи?’* упитао сам. Он одговори: *‘Када легнеш у своју постељу проучи Ајети-Курсију, па ће поред тебе бити чувар послан од Алаха, и ђаво ти се неће примаћи све док не осванеш.’* Након тога, ја сам га пустио. Када је освануло, Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, ме упита шта је било синоћ и након што сам му испричао, он ми рече: *‘Истину је рекао, мада он пуно лаже! Знаш ли ти, Ебу Хурејре, с ким си ти разговарао, ево већ три вечери?’* *‘Нако што сам казао да не знам, Алахов Посланик, нека је на њега божији мир и спас, рече: ‘То је био ђаво.’*”²⁶³

Ебу Хурејре преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Када неко након што се пробудио из сна устане из постеље, нека, пре него што поново легне, добро отресе свој покривач (рубове његове) три пута, јер он не зна шта је после њега у њу ушло (прашина, разни инсекти, бубе и сл.)”**²⁶⁴. А кад се већ наслони у постељи, нека изговори дову: **“Бисмике Рабби веда’ту ценби ве бике ерфе’уху, фе ин емсекте нефси фе-рхамха ве ин ерселтеха фа-хфазха бима тахфезу бихи ибадекес-салихине”** – С Твојим именом, Господару мој, легох на бок и ако буде Твоја воља, подићи ћу се. Ако узмеш моју душу, буди милостив према њој²⁶⁵, а ако је вратиш, заштити је као што си заштитио Своје добре робове!”²⁶⁶

²⁶³ Сахихул-Бухари, 2. део, стр. 812, бр. хадиса 2187.

²⁶⁴ Савремена наука је открила постојање “кревет-буба”, чији је научни назив на енглеском *simex lectularius – bed bugs*.

²⁶⁵ Узвишени Алах је рекао: „Алах узима душе у часу њихове смрти, а и оних који спавају, па задржава оне којима је одредео да умру, а оставља оне друге до рока одређеног. То су, заиста, докази за оне који размишљају.“ (Аз-Зумар 42), такође каже Узвишени: „Он вас ноћу успављује – а зна и шта сте преко дана грешили...” (Ал-Ан’ам 60)

²⁶⁶ Сахихул-Бухари, 5. део, стр. 2329, бр. хадиса 5961.

Аиша, Алах био са њом задовољан, казује: **“Сваке ноћи кад би Посланик, Алах му се смиловао и спасио га, пошао на спавање и легао у постељу, саставио би отворене дланове према лицу, пухнуо у њих и проучио (у њих) суру Ихлас, Фелек и Нас, те потом потрао длановима своје тело колико може дохватити, почевши од главе и предњег дела тела; то би поновио три пута.”**²⁶⁷

Хузејфе, Алах био задовољан са њим, преноси да када би Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, хтео лећи легао би на бок, ставио руку под образ, а затим проучио: **“Алахумме бисмике емуту ве ахја”** (Алаху мој, у Твоје име умирем и живим), а када би се пробудио проучио би: **“Ел-хамду лиллахиллези ахјана ба’де ма ематена ве илејхин-нушур”** (Хвала Алаху Који нас је оживио након што нас је усмртио и Њему ћемо се вратити).²⁶⁸

Од Абдулаха ибн Мес’уда, Алах био са њим задовољан, се преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Ко навече проучи два последња ајете из суре Ал-Бакарах, биће му довољна заштита те ноћи.”**²⁶⁹

2. Дова приликом ружног, односно лепог сна

Ебу Катаде, Алах био са њим задовољан, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Лепи снови су од Алаха, а ружни од ђавола, па ко сања нешто ружно нека благо пухне у леву страну три пута и нека каже – е’узу биллахи минеш-шејтанир-рацим** (Код Алаха тражим заштиту

---

²⁶⁷ Сахикул-Бухари, 4. део, стр. 1916, бр. хадиса 4729.

²⁶⁸ Сахикул-Бухари, 5. део, стр. 2327, бр. хадиса 5955.

²⁶⁹ Сахикул-Бухари, 4. део, стр. 1914, бр. хадиса 4722.

од проклетог ђавола). **Тада му ђаво не може нашкодити и он се не може приказати у мом лику.**²⁷⁰

Ебу Се'ид Ел-Худриј, Алах био задовољан са њим, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Лепи снови су од Алаха, па када их неко од вас сања, нека захвали Алаху и нека прича о њима. Ружни снови су од сотоне, па када их неко сања, нека затражи заштиту код Алаха од њихова зла и нека их не спомиње ником, тада му неће нашкодити.”**²⁷¹

3. Дова приликом страха и немира у сну

Дед ‘Амра бин Шу’ајба преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Када се неко од вас уплаши у сну, нека проучи – Е'узу би келимати-л-лахи-т-таммати мин гадабихи ве 'икабихи ве шерри 'ибадихи ве мин хемезати-ш-шејатини ве ен јахдурун** (Заштиту тражим помоћу Алахових савршених Речи пред срџбом Његовом и казном Његовом, против зла робова Његових, те против сотонских наговарања на зло и њиховог присуства) – **тада му неће нашкодити.**²⁷²

4. Дова након буђења из сна

Хузејфе, Алах био задовољан са њим, преноси да када би Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, хтео лећи, легао би на бок, ставио руку под образ, а затим проучио: **“Алахумме бисмике емуту ве ахја”** (Алаху мој, у Твоје име умирем и живим), а када би се пробудио проучио би: **“Ел-хамду лиллахиллези ахјана ба'де ма ематена ве илејхин-нушур”**

---

²⁷⁰ Сахикул-Бухари, 6. део, стр. 2568, бр. хадиса 6594.

²⁷¹ Сахикул-Бухари, 6. део, стр. 2582, бр. хадиса 6638.

²⁷² Сахихут-Тирмизи.

(Хвала Алаху Који нас је оживио након што нас је усмртио и Њему ћемо се вратити).²⁷³

5. Дова пре уласка у тоалет

Енес, Алах био задовољан са њим, преноси да би Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, пре уласка у тоалет проучио: **“Алахумме инни е’узу бике минел-хубуси вел-хабаис”** – (Алаху мој, сачувај ме од мушких и женских ђавола), а ушао би левом ногом.²⁷⁴

6. Дова након изласка из тоалета

Аиша, Алах био са њом задовољан, преноси да би Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, из тоалета излазио десном ногом и проучио би **“Гуфранеке”** (Боже, опрости ми).²⁷⁵

7. Дова приликом изласка из куће

Уму Селеме, Алах био са њом задовољан, преноси да би Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, када би изашао из своје куће проучио: **Бисмиллахи, рабби е’узу бике ен езилле ев едилле ев азлиме ев узлеме ев ецхеле ев јуцхеле алејје** – У име Алаха, Господару мој, молим Ти се да не залутам или не будем заведен (у заблуду), да не чиним насиље или да мени не буде учињено - да не будем незналица или да се на мени незнање не испољи.²⁷⁶

Енес б. Малик, Алах био са њим задовољан, вели да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **„Када човек изађе из своје куће и каже – Бисмиллахи тевекелту алалахи**

²⁷³ Сахихул-Бухари, 5. део, стр. 2327, бр. хадиса 5955.

²⁷⁴ Сахихул-Бухари, 1. део, стр. 66, бр. хадиса 142.

²⁷⁵ Сахиху Ибн Хиббан, 4. део, стр. 291, бр. хадиса 1444.

²⁷⁶ Мустедрак ала сахихајн, 1. део, стр. 700, бр. хадиса 1907.

ве ла хавле ве ла куввете илла биллахи – (У име Алаха, ослањам се на Алаха, нема моћи нити снаге без Алаха) – каже му се: - Довољно ти је, упућен си и заштићен; и ђаво побегне од њега. Ђаво тада другом ђаволу каже: - Како ћеш са човеком који је упућен, заштићен и сачуван?²⁷⁷

8. Дове приликом уласка, односно изласка из џамије

Ебу Хумејд преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Када неко од вас уђе у џамију, нека каже – Алахуммефтах ли ебвабе рахметик – (Алаху мој, отвори ми врата Твоје милости), а када излази из џамије нека проучи – Алахумме инни ес’елуке мин фадлик – (Алаху мој, подари ми од добара Твојих!)²⁷⁸** У џамију се улази десном ногом, а из ње излази левом.

9. Дова приликом уласка у кућу

Ебу Малик ел-Еш’ари, Алах био са њим задовољан, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Када човек уђе у своју кућу нека проучи – Алахумме инни ес’елуке хајрал-мевлеци ве хајрал-махраци. Бисмиллахи велецна ве бисмиллахи харацна, ве ‘алалахи раббина тевеккелна – (Алаху, молим Те за добро приликом уласка и изласка, с Твојим именом смо ушли и изашли и на Алаха, Господара нашега, се ослањамо), затим нека поселами своју породицу.”²⁷⁹**

10. Дова која се учи приликом скупа (дружења) и као откуп за грехе почињене на том скупу

²⁷⁷ Сахиху Ибн Хиббан, 3. део, стр. 104, бр. хадиса 822.

²⁷⁸ Сахиху Муслим, 1. део, стр. 494, бр. хадиса 713.

²⁷⁹ Сунен Ебу Давуда, 4. део, стр. 325, бр. хадиса 5096.

Ебу Хурејре, Алах са њим био задовољан, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Онај ко буде присуствовао неком скупу где има пуно бескорисног говора, пре него напусти тај скуп нека каже – Субханекеллахумме раббена ве би хамдике, ла илахе илла енте, естагфируке ве етубу илејк – (Слављен нека си Алаху, Господару наш, хваљен нека си! Нема божанства које заслужује да се истински обожава осим Тебе, молим Те да ми опростиш и кајем Ти се.), биће му опроштени греси које је починио на том скупу.”**²⁸⁰

11. Дова приликом поласка на пут

Абдулах ибн Омер, Алах био задовољан са њима, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, када би се попео на своју јахалицу с намером да пође на пут, проучио: **“Алаху екбер, Алаху екбер, Алаху екбер. Субхане-л-лези сеххаре лена хаза ве ма кунна леху мукринине, ве инна ила Раббина ле мункалибун. Алахумме инна нес’елуке фи сеферина хаза ел-бирра, ве-т-таква ве мине-л-’амели ма терда. Алахумме хеввин ’алејна сеферана хаза ва-тви’ ’анна бу’деху. Алахумме Енте-с-Сахибу фи-с-сефари вел-халифету фи-л-ехли. Алахумме инни е’узу бике мин ва’саи-с-сефери ве кеабети-л-мензари ве суи-л-мункалеби фи-л-мали ве-л-ехли”**

- Алах је највећи, Алах је највећи, Алах је највећи. Нека је слављен Онај Који нам је омогућио ово путовање, а ми га не бисмо били способни обавити сами. Ми се, доиста, Господару нашем враћамо. Алаху, молимо Те да нас прати добро на путу нашем и оданост Теби, а од наших дела само она којима си Ти задовољан! Алаху, олакшај нам ово путовање, а раздаљину његову учини подношљивом! Алаху, Ти си Господар на путу и Чувар у породици, зато – заштити ме од замора и несрећа на путу, те туге која би ме могла задесити због имовине и породице! - **А,**

²⁸⁰ Сахиху Ибн Хиббан, 2. део, стр. 354, бр. хадиса 594.

када се поврати кући с пута, проучи се иста дова и још дода: "Ајибуне, таибуне, 'абидуне, ли раббина хамидуне" - Враћамо се и трајно кајемо, Алаху своме побожни и захвални!"²⁸¹

12. Шта треба рећи путник када креће на пут оном ко остаје

Ебу Хурејре, Алах био са њим задовољан, преноси да му је Посланик, нека је на њега божији мир и спас, опраштајући се с њим рекао: „**Естевди'уке Алахеллези ла туди'у ведан'уху.**” (Остављам те Алаху у еманет, Оном Чији се еманет не губи!)²⁸²

Ибн Омер, Алах био са њима задовољан, је рекао једном човеку када је желео поћи на пут: **“Сачекај да се опростим с тобом као што се са нама опраштао Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, па му је рекао – Естевди'уллахе динеке ве еманетеке ве хаватиме амелике – (Алаху остављам на аманет твоју веру, твој задатак и завршетак твојих послова).”²⁸³**

13. Шта се учи приликом уласка у неко село или град

Сухејб, Алах био са њим задовољан, преноси да Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, не би ушао у неко место док не би проучио: **“Алахумме Раббес-семаватис-себ'и ве ма азлелне ве Раббел-ерадине ве ма аклелне ве Раббеш-шејатини ве ма адлелне ве Раббер-ријахи ве ма зерајне: ес'елуке хајра хазихил-карјети ве хајра ехлиха ве хајра ма фиха, ве е'узуз бике мин шерриха ве шерри ехлиха, ве шерри ма фиха – (Алаху мој, Господару седам небеса и онога што она наткривају (звезде, сунце, месец, земља и све што је на њој), Господару Земаља и онога што оне држе (људи, жива бића, дрвеће и остало), Господару ђавола и оног кога су они завели**

²⁸¹ Сахиху Муслим, 2. део, стр. 978, бр. хадиса 1342.

²⁸² Сунену Ибн Маџе, 2. део, стр. 943, бр. хадиса 2825.

²⁸³ Сахиху Ибн Хузејме, 4. део, стр. 137, бр. хадиса 2531.

(људи који су заведени од стране сотоне)²⁸⁴, Господару ветрова и онога што они носе, молим Те за добробит овога насеља и за добробит његових житеља, те за добробит свега што се у њему налази. Тражим Твоју заштиту од зла овога насеља те од зла његових мештана и свега онога што је у њему).²⁸⁵

14. Шта се учи приликом лепог догађаја

Аиша, Алах са њом био задовољан, вели да када би Алаховог Посланика, нека је на њега Божији мир и спас, обрадовало нешто он би рекао – **Ел-хамду лиллахиллези би ни’метихи тетиммус-салихат** – Хвала Алаху чијом се благодати употпуњују добра дела, а када би чуо (видео, сазнао) нешто што му је мрско, рекао би – **Ел-хамду лиллахи ‘ала кулли хал** – Хвала Алаху на сваком стању.²⁸⁶

15. Шта изговара путник када стане на неком месту да одмори (када стане на неко место да одмори)

Хавла бинту Хаким ес-Селмије, Алах био са њом задовољан, преноси да је чула Алаховог Посланика, нека је на њега божији мир и спас, да је рекао: „**Ко се заустави на неком месту те каже: Е’узу би келиматиллахит-таммати мин шерри ма халек** – Штитим се Алаховим потпуним речима од зла Његових

---

²⁸⁴ Када човек зна да је Алах Узвишени Господар свега, да Он Узвишени све обухвата, да је Његова моћ потпуна у свему, да се Његова воља реализује у свему, да Му ништа не може умаћи ни на Земљи ни на небу, једино ће код Њега тражити уточиште и заштиту и никога се другог не боји, осим Њега.

²⁸⁵ Сахиху Ибн Хузејме, 4. део, стр. 150, бр. хадиса 2565.

²⁸⁶ Сахихул-Џами', Мустедрак ала сахихајн, 1. део, стр. 677, бр. хадиса 1840.

створења, ништа му неће наудити све док не напусти то место.“²⁸⁷

16. Шта се учи пре интимног односа

Ибн Абас, Алах био задовољан са њима, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Када би неко од вас пре интимног односа казао: 'Бисмиллахи, Алахумме ценнибнеш-шејтане ве ценнибиш-шејтане ма разектена' (Бисмилахи, Господару сачувај нас од ђавола, и сачувај од ђавола оно чиме нас опскрбиш), па ако се из тог односа роди дете, никада му ђаво неће моћи наудити.”**²⁸⁸

17. Шта се учи пре јела

Џабир бин Абдулах, Алах са њим био задовољан, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Ако човек улазећи у своју кућу, као и пре почетка јела, спомене Божије име, ђаво каже (другим ђаволима): „Нема за вас овде ни конака ни вечере“. Међутим, ако човек приликом уласка у своју кућу не спомене Божије име, ђаво каже: „Имате где ноћити“.. Ако човек при јелу не спомене Божије име ђаво рекне: „Имате где коначити и шта вечерати.”**²⁸⁹

Аиша, Алах са њом био задовољан, преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Када неко од вас хоће да једе, нека спомене Алахово име, а ако то заборави да каже на почетку јела, нека каже – Бисмиллахи еввелеху ве ахираху – (У име Алаха на почетку и на крају).”**²⁹⁰

18. Шта се учи по завршетку јела и пића

²⁸⁷ Сахиху Муслим, 4. део, стр. 2080, бр. хадиса 2708.

²⁸⁸ Сахихул-Бухари, 5. део, стр. 2347, бр. хадиса 6025.

²⁸⁹ Сахиху Муслим, 3. део, стр. 1598, бр. хадиса 2018.

²⁹⁰ Сунен Ебу Давуда, 3. део, стр. 347, бр. хадиса 3767.

Од Му'аза бин Енеса ел-Духенија се преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Ко након јела каже – Елхамдулиллахиллези аг'амени хаза ве резаканихи мин гајри хавлин минни ве ла куввех – (Хвала Алаху који ме је овим нахранио и опскрбио без моје помоћи и снаге), биће му опроштени претходни греси.”**²⁹¹

19. Шта се учи приликом страха од непријатеља и слично

Абдулах бин Кајс преноси да му је његов отац, Алах са њим био задовољан, причао како је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, када би се бојао од неког народа за муслимане, учио: **“Алахумме инна неџ'алуке фи нухурихим ве неuzu бике мин шурурухим (Алаху мој, молимо Те да њихове сплетке на њих усмериш и код Тебе се склањамо од њиховог зла).”**²⁹²

20. Шта се учи приликом несреће (невоље)

Ибн Абас, Алах био са њим задовољан, преноси да је у случају невоље Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, учио дову: **“Ла илахе иллАллахул-'азимул-халим. Ла илахе иллАллаху раббул-'аршил-'азим. Ла илахе иллАллаху раббус-семавати ве раббул-ерди раббул-'аршил-керим – (Нема бога осим Алаха, Великога и Благога. Нема бога осим Алаха, Господара Арша величанственога. Нема бога осим Алаха, Господара Небеса и Господара Земље, Господара Арша племенитога).”**²⁹³

Абдур-Рахман бин Еби Бекре од свог оца преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Дове у случају невоље су: Алахумме рахметеке ерцу фе ла текилни**

²⁹¹ Суненут-Тирмизи, бр. хадиса 3458.

²⁹² Мустедрак ала сахихајн, 2. део, стр. 154, бр. хадиса 2629.

²⁹³ Сахихул-Бухари, 6. део, стр. 2702, бр. хадиса 6994.

ила нефси тарфете ‘ајнин ве аслих ли ше’ни куллеху ла илахе илла енте – (Алаху мој, милост Твоју молим; ни на тренутак ме не препуштај мени (самом себи) и у свему поправи стање моје. Нема бога који истински заслужује да се обожава осим Тебе).²⁹⁴

21. Шта ће учити онај ко буде искушан бригом и тугом

Абдулах ибн Мес’уд преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Неће никада роб када га задеси брига и туга изговорити следеће речи, а да његова дова неће бити услышана: ‘Алахумме инни ‘абдуке вебну абдике вебну еметике, нәсијети биједике, мадин фијје хукмуке, ‘адлун фијје кадәуке, ес’елуке бикулли исмин хуве леке, семмејете бихи нефсеке ев ензелтеху фи китәбике ев аллемтеху ехаден мин халкике еви-сте’серте бихи фи ‘илми-л-гајби ‘индеке ен тец’але-л-Кур’ане-л ‘азиме реби’а калби, ве нӯре садри, ве целәе хузни, ве зехабе хемми** – (Алаху, ја сам, доиста, роб Твој, син роба Твога, син робиње Твоје. Мој положај је у Твојој руци, ја сам подложен и надамном се спроводе прописи Твоји, правичност по мене је одлука Твоја, зато, призивам Те свим Твојим именима којима си Себе назвао или их у Својој Књизи објавио или их неком од Твојих бића саопштио, или их, пак, задржао код Себе као знање недокучивог, призивам Те да ми Кур’ан величанствени учиниш пролећем срца мог, светлом груди мојих, разбистрењем туге моје и нестанком бриге моје.) **Па су рекли: ‘Алахов Посланиче, да ли требамо да сви научимо ове речи?’ ‘Да, треба свако ко их чује да их научи.’-одговори Посланик, нека је на њега божији мир и спас).**“²⁹⁵

Онај ко буде искушан неком невољом или тугом, неопходно је да поступи онако како је то појаснио Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас. Од Енеса, Алах са њим био

²⁹⁴ Сахиху Ибн Хиббан, 3. део, стр. 250, бр. хадиса 970.

²⁹⁵ Сахиху Ибн Хиббан, 3. део, стр. 253, бр. хадиса 972.

задовољан, се преноси да је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Нека нико од вас не прижељкује смрт због невоље која га је снашла, а ако се већ нада смрти, нека каже: Аллахумме ахјини ма канетил-хајату хајран ли ве тевеффени иза канетил-вефату хајран ли – (Алаху, одржи ме у животу докле год је живот бољи за мене, а усмрти ме ако је смрт боља за мене!)”**²⁹⁶

22. Дова која се учи приликом облачења нове одеће и њено значење

Ебу Се'ид ел-Худри, Алах са њим био задовољан, преноси да би Веровесник, нека је на њега Божији мир и спас, када би обукао нову одећу, проучио: **“Аллахумме леке-л-хамду Енте кесевтенихи, ес'елуке хајраху ве хајра ма сунн'а леху, ве е'узу бике мин шеррихи ве шерри ма сунн'а леху – (Алаху мој, нека је Теби хвала! Ти си ми дао ову одећу, па Те молим за њено добро и добро за које је произведена, а сачувај ме од њеног зла и зла за које је произведена!)”**

У предаји Ебу-н-Надрета²⁹⁷ спомиње се да су асхаби, када би приметили да је неко обукао нову одећу, говорили: – Тубли ве јухлифуллаху те'ала! – (Износио је, а Алах те новом почастио!)”²⁹⁸

23. Шта се учи приликом срибе

Преноси се од Сулејмана ибн Сурда, Алах му се смиловао, да је рекао: **“Док смо ми седели са Послаником, нека је на њега Божији мир и спас, два човека су се посвађала. Један од њих поче ружно говорити оном другом из срибе тако да му је чак и**

²⁹⁶ Сахихул-Бухари, 5. део, стр. 2337, бр. хадиса 5990.

²⁹⁷ Он се звао Мунзир ибн Малик и један је од таби'ина.

²⁹⁸ Сахиху Еби Давуд, Мустедрак ала сахихајн, 4. део, стр. 213, бр. хадиса 7408.

лице поцрвенело и на нос је пухао од љутње. Тада Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рече: “Заиста ја знам једну реченицу коју, када би је човек изговорио у том стању, нестало би срџбе у њему: ‘Тражим заштиту код Алаха од проклетог ђавола’” Затим рекоше том човеку да му је Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао да затражи заштиту код Алаха од проклетог ђавола, а он рече: “Зар он мисли да сам ја луд?”²⁹⁹

---

²⁹⁹ Сахихул-Бухари, 3. део, стр. 1195, бр. хадиса 3108.

ИСТИХАРА НАМАЗ

Истихара намаз је прописан муслиману како би он затражио помоћ од свог Господара Узвишеног да му укаже на добро у стварима око којих се човек колеба и не зна шта је за њега добро. То је зато да се прекине пут сотонског дошаптавања и да муслиман заштити себе од жаљења за евентуалним добром које га је мимоишло. На човеку је да предузме узроке, а резултате одређује Господар Узвишени, па оно што је Алах одредио – у томе је добро и онај ко клања истихару неће бити разочаран и неће жалити због тога.

НАЧИН ОБАВЉАЊА ИСТИХАРА-НАМАЗА

Истихара намаз има два реката, на првом се након фатихе учи сура “Кафирун”, а на другом сура “Ихлас”. Након тога се почне дова захвалом Алаху Узвишеном, хваљењем и слављењем, а затим се донесе салеват на Алаховог Посланика, нека је на њега Божији мир и спас, и проучи истихара-дова која се спомиње у хадису од Џабира бин Абдулаха, Алах са њима био задовољан, који каже: **“Алахов Посланик, нека је на њега божији мир и спас, подучавао нас је да обављамо истихару намаз у свакој прилици, као што нас је подучавао некој сури из Кур’ана. Говорио је: “Кад неко од вас хоће урадити (неки посао), нека мимо фарза клања два реката, а затим нека каже: “Аллахумме, инни естехируке би’илмике ве естакдируке бикудратике, ве ес’елуке мин фадлике-л-азими, фе иннеке такдиру ве ла акдиру, ве та’лему ве ла е’алему, ве енте ‘алламул-гујуб! Алахумме ин кунте т’алему енне хазел-емре хајрун ли фи дини ве ме’аши ве ‘акибети емри’, или је рекао: ‘Ацили емри ве ацилихи’, ‘факдирху ли ве јессирху ли сумме барик ли фихи, ве ин кунте т’алему енне хазел-емре шеррун ли фи дини ве ме’аши ве ‘акибети емри, или је рекао: фи ‘ацили емри ве ацилихи’ фасрифху ‘анни васрифни ‘анху вакдир лије-л-хајра хајсу кане, сумме ардини бихи – (Алаху мој, ја тражим за себе што је добро, с Твојим знањем, и молим Те**

да ми даш Својом моћи и молим Те да ми даш од Твоје велике благодати! Ти, заиста, све можеш, а ја не могу! Ти све знаш, а ја не знам. Ти си познавалац тајни! Алаху мој, ако је овај посао користан за мене, моју веру, живот на дуњалуку и ахирету (на овом и на оном свету), Ти ми га одреди и олакшај, а затим ми дај берекет (благослов) у њему. А ако је овај посао зло за мене или по мене, моју веру, живот на дуњалуку и ахирету, Ти га од мене отклони и удаљи ме од њега и одреди ми добро, ма где и у чему се оно налазило, а затим ми дај да с њим будем задовољан!)”
Рекао је: “А затим човек спомене своју жељу.”³⁰⁰

ПОСЛАНИКОВО ЛЕЧЕЊЕ ОРГАНСКИХ И ПСИХИЧКИХ БОЛЕСТИ

У доследном спровођењу и практиковању исламских учења, обичаја и моралних норми је гаранција сваком муслиману да ће, након помоћи Узвишеног Алаха, постићи душевну срећу која превентивно штити од органских болести узрокованим психолошким стањем. Зикр – спомињање Алаха Узвишеног и дова – обраћање Алаху Узвишеном, којима је Алах почасио муслимана, су најважнији начини заштите од невоља и осталих искушења који делују превентивно, а такође и након што се искушења догоде. Алах Узвишени каже:

**Ми објављујемо у Кур'ану оно што је лек и милост верницима, а неверницима он само повећава пропаст.³⁰¹
 Реци: "Он (Кур'ан) је верницима упутство и лек.³⁰²**

Треба знати да лечње Кур'аном и упутом Алаховог Посланика, нека је на њега Божији мир и спас, мора бити пропраћено искреним веровањем од стране онога ко учи

---

³⁰⁰ Сахикул-Бухари, 1. део, стр. 391, бр. хадиса 1109.

³⁰¹ Ал-Исра' 82.

³⁰² Фуссилат 44.

шеријатску рукју над неким и онога над ким се учи рукја. Наравно, ово никако не значи да треба оставити лечење другим лековима и подузимање дозвољених узрока лечења. Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, је рекао: **“Лечите се, о Алахови робови, јер Алах није дао ниједну болест а да није дао лек за њу.”**³⁰³

Максимално се треба чувати лечења на харам (забрањен) начин. Ебу Хурејре, Алах са њим био задовољан, је рекао: **“Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, је забранио лечење на ружан начин (нечистоћом или забрањеним средствима као што је конзумирање алкохола, свињског меса и сл.)”**³⁰⁴

Ибнул-Кајјим, Алах му се смилова, каже³⁰⁵: *“Лечење рукјом захтева пажњу, зикрови, ајети и дове којима се лечи и учи рукја, су сами по себи лек. Међутим, овдје се тражи позитивна реакција на оно што чини онај који учи рукју, снага воље и утицаја истог, па када изостане излечење то је због његовог слабог утицаја, или због негативне (неодговарајуће) реакције онога коме се учи рукја, или због неке јаке препреке која чини лек неефикасним. То је случај и код материјалних лекова (лекова за тело) где због непостојања њиховог утицаја (деловања), или због негативне реакције тела на њих, некада изостане излечење.”*

Ибнул-Кајјим на тему лечења болести Посланиковом, нека је на њега Божији мир и спас, упутом, у свом говору каже³⁰⁶:

“Лечење ове врсте бива преко две ствари (фактора): прва се тиче болесника, а друга се тиче онога ко учи рукју. Када је реч о првој ствари, она бива снагом самог болесника и његовим

---

³⁰³ Сахиху Ибн Хиббан, 13. део, стр. 426, бр. хадиса 6061.

³⁰⁴ Мустедрак ала сахихајн, 4. део, стр. 455, бр. хадиса 8260.

³⁰⁵ “Ел-Цевабул-кафи лимен се'еле 'анид-деваиш-шафи“, стр. 21.

³⁰⁶ “Задул-ме'ад”: 4. део, стр. 67-68.

искреним окретањем и обраћањем Алаху узвишеном – Створитељу, ономе Који их је из ничега створио, те тражењем уточништа и заштите на исправан начин срцем (убеђењем) и језиком. У супротном, нема лијека, нити одбране од наоружаног непријатеља, осим са две ствари – да му се сопостави истим оружјем, или да уз себе има јаког помоћника. Уколико нема ове две ствари, онда нема користи од мноштва оружја. А шта тек рећи када нема ниједног од ова два фактора: када је срце пусто и нема тевхида (веровања у Једног Бога), нема истинског ослоњаца на Алаха, богобојазности, искреног окретања ка Њему Узвишеном, онда нема никаквог оружја. Што се тиче друге ствари (фактора) који се тиче онога који учи рукју, такође и за њега важи исто.”

ЛЕЧЕЊЕ ШЕРИАТСКОМ РУКЈОМ

Ево неколико ајета и аутентичних дова којима је Алахов Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, отклањао невоље након што се догоде и којима је лечио уз Алахову дозволу:

1. Ебу Се’ид ел-Худриј приповеда: „Група асхаба Алаховог Посланика, нека је на њега божији мир и спас, отишла је на пут. На путу су дошли до једног логора бедуина и тражили су њихово гостопримство. Бедуини су их одбили примити, па су асхаби одсели у близини и кренули на починак. У међувремену, заповедник бедуина разболео се од убода шкорпиона. Његови су пријатељи покушали све што су знали (да га излече), али без успеха. Напокон, отишли су и упитали асхабе да ли имају ишта што би излечило њиховог вођу. Један од асхаба је одговорио: "Уистину, слављен нека је Алах, ја знам које се делотворне дове уче као лек за отрован ујед. Ипак, ми смо вас упитали да нас примите, а ви сте одбили да понудите гостопримство, и ја нећу проучити ове дове док се не нагодимо." Бедуини су их обрадовали и обећали наградити

с неколико оваца ако успеју у лечењу њиховог вође. Одмах затим је асхаб отишао у вођин шатор и учио му суру Ел-Фатиха, пљуцкајући по њему. Наједном, заповедник је повратио снагу као да је чврста врпца отпуштена. Када су га асхаби напустили, заповедник је повратио сву своју снагу. Пошто су бедуини испунили своје обећање, асхаби су рекли: "Поделите награду!" Онај асхаб што је проучио рукју одговорио је: "Не чинимо ништа док се не вратимо Алаховом Посланику, нека је на њега божији мир и спас, и испричамо му наш случај." Касније, када су дошли код њега и испричали му шта се десило, он је прокоментарисао: "Како сте знали да је Ел-Фатиха рукја? Уистину, били сте у праву. Сада, поделите оно што имате између себе и оставите један део и мени!"³⁰⁷

2. Преноси се да је Аиша, Алах са њом био задовољан, рекла: "Кад би се неко од нас разболео, Божији Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, би га потрао својом десном руком и говорио: 'Езхиби-л-бе'се Раббе-н-наси, вешфи Енте-ш-Шафи, ла шифа'е илла шифа'уке, шифаен ла југадиру секамен - Отклони невољу, Господару људи, и излечење дај, Ти си истински Излечитељ! Нема излечења до твог излечења. Подај такво излечење које неће оставити никакву болест!"³⁰⁸

3. Рукја Цибрила, нека је на њега Божији мир и спас. Од Се'ида ел-Худрија се преноси да је Цибрил долазио Посланику, нека је на њега Божији мир и спас, да га посети и рекао му: "Жалиш ли се на нешто, Мухамеде? 'Жалим', казао му је, па му је Цибрил рекао: Бисмиллахи еркике мин кулли шеј'ин ју'зике, мин шерри кулли нефсин ев 'ајнин хасидин Алаху јешфике,

³⁰⁷ Сахикул-Бухари, 2. део, стр. 795, бр. хадиса 2156.

³⁰⁸ Сахикул-Бухари, 5. део, стр. 7214, бр. хадиса 5351.

бисмиллахи еркике - У име Алаха ти рукју учим: од свега што ти причињава бол, од сваке душе или ока завиднога нека те Алах излечи! У име Алаха ти рукју учим!”³⁰⁹

4. Од Османа ибн Ебу-л-'Аса ес-Секафија, Алах са њим био задовољан, се преноси да се он Божијем Посланику, нека је на њега Божији мир и спас, пожалио на бол коју је осећао у своме телу откако је био примио ислам, нашта му је Божији Посланик, нека је на њега Божији мир и спас, рекао: **“Стави руку на место на којем осећаш бол и трипут реци: Бисмиллах. Потом реци седам пута: Е'узу биллахи ве кудратихи мин шерри ма ециду ве ухазиру - Код Алаха, и у Његовој моћи, тражим уточиште од зла којег осећам и од којегга страхујем.”³¹⁰**

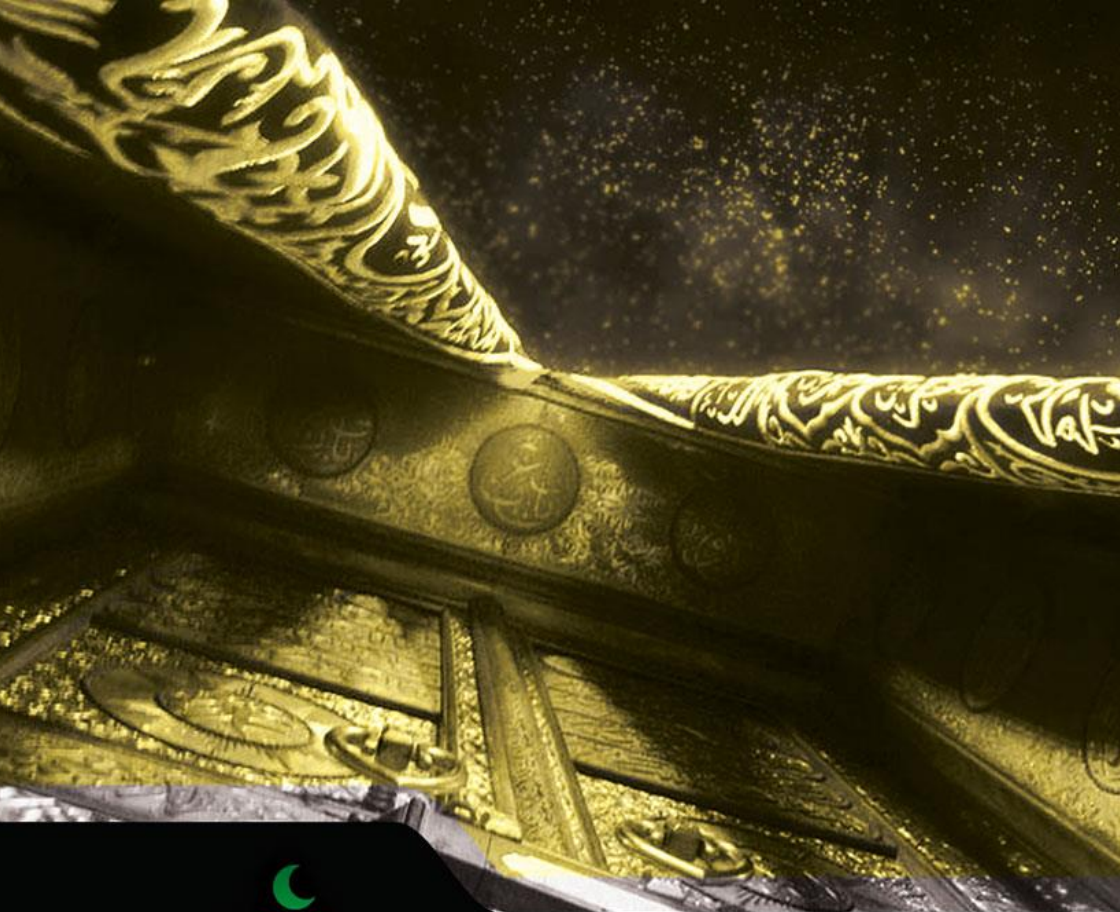
www.islamland.com

info@islamland.com

---

³⁰⁹ Сахиху Муслим, 4. део, стр. 1718, бр. хадиса 2186.

³¹⁰ Сахиху Муслим, 4. део, стр. 1728, бр. хадиса 2202.

ISLAM LAND

GROW GOODNESS BY YOUR HAND

EXPLORE ISLAM IN ALL LANGUAGES

WWW.ISLAMLAND.COM